

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.
Nem tagoknak előfizetési díj:
Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.
Az egyesületi tanács felügyelete alatt:
Főszerkesztő és kiadó: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója.
Felelős szerkesztő: Buday Barna.

Szerkesztőség:
Budapest, IX., Köztelek-utca 8.
Kiadóhivatal:
Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám.
Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Miskolczi 1908. évi XI. országos sörárpavásár.

Az OMGE. a Borsodvármegyei Gazdasági Egyesület, a miskolczi kereskedelmi és iparkamara és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével karöltve Miskolczon 1908. évi augusztus hó 24-én, hétfőn országos sörárpavásárt rendez.

A vásárra csak kicsépeelt készáru jelenthető be. Asztagokban, keresztben lévő csépeletlen árpa eladásra nem jelenthető be.

A vásáron résztvenni óhajtó eladó árpájából legkésőbb augusztus 21-ig faj és minőség szerint mintául 5 kilogrammot tartozik a vásárbizottság címére Miskolcz, Széchenyi-utca 49. beküldeni. Ezen mennyiségén kívül az esetben, ha az eladással a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte bizatik meg, ugyanazon mintából a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetének címére (Budapest, V., Alkotmány-utca 31. szám) is 4 kilogrammot beküldeni.

A vásárbizottság a termeszőknek bejelentési ivatek küld, melyeket a vásáron résztvevő termeszők az adatok pontos megjelölésével a vásárbizottságnak s amennyiben az eladással a Magyar Mezőgazdák Szövetkezte bizatik meg, annak egy-egy példányban az árpamintával egyidejűleg beküldeni tartozik.

Bejelentési ivatek az OMGE.-nél is kaphatók.

Egyről-másról.

(A buza ára. — Remélhető áralakulás. — A nemzetközi pénzpiacról. — Szabadkereskedelmi kongresszus Londonban. — A Balkán-szerződés napirenden. — A szerb szerződés a szkupstina előtt, kiállításai Bécsben és Budapesten. — Megindulnak a szerződési tárgyalások Románországgal?)

Az annyira hirdett osztrák rekordtermés a kulba esett. Osztrák híradások szerint a buza és rozstermés messze mögötte maradt a várakozásnak. Ugyancsak ez az eset Franciaországgal, ahol az éres utolsó hetében annyira megromlott a buzatermés, hogy nemcsak kivi-

telről szó nem lehet, de erős buzabevitelre lesz szüksége. Németország gabonaszüksége is fokozódott, míg a tengerentuli államok gabonatermése egyáltalán nem olyan, hogy ezen fokozódó igényeket könnyen kielégíteni legyen képes. Nem tudjuk belátni, hogy ily körülmények között a magyar gazda miért vesztesse el terményét 3-4 koronával olcsóbban, mint amily árat gabonájáért, buza és rozsaért elérhet. Nyilvánvaló, hogy Magyarország és Ausztria gabonatermése csak szűkös fedezeti a közös vámterület szükségletét, miért ne várja be tehát a gazda a gabona eladásánál az importparitást, illetve a gabonaárak olyan emelkedését, amely mellett már a külföldi gabona importja lehetséges volna. Ez az importparitás ma búzánál, ha a newyorki buzaárát vesszük alapul, 27 K. volna, ha pedig a balkán piacok árát, akkor 28 K. A buza ára ugyanis Newyorkban kereken 19 K., a buza vámja 6'30 K., szállítás Budapestig 2 K., összesen 27'30 K. buzaár mellett volna az amerikai buza behozható a budapesti piacra. Illetve, miután a kereskedőnek még nyernie is kell valamit, a mai amerikai vagy balkán buzaárak mellett a közös vámterületre csak akkor hozható be buza haszonnal, ha a budapesti buzaár 28 K. volna. Ez az importparitási ár. A magyar és osztrák gazda tehát bátran bevárhatja a buza árának olyan emelkedését, hogy az a mindenkori newyorki árat ne 9 koronával, mint fentebb számítottuk, hanem 7 K. val haladja meg. Ez a mai árszűkösök között 26 K.-ás buzaárnak felel meg. Azt tehát senki sem mondhatja, hogy a buza ára az őszszel 24 vagy 26 K. lesz, tehát várjunk az eladással, de azt már matematikai pontossággal megállapíthatjuk, hogy a folyó idényben a budapesti piacon a buza árának legalább 7 K.-val kell a newyorki buza árát meghaladnia, hogy a magyar gazda búzával a piacot felkereshesse. Ez esetben azonban a készlet egy részét piacra kell hozni, nehogy az importparitási esete beálljon s gabona behozatala váljék lehetővé, mert ezt az alkalmat a spekuláció csakhamar kihasználná a jövő gabonaáralakulás kárára. Ha gazdasági

egyesületeink, szövetkezeteink, gazdaköreink akként volnának szervezve, mint pl. Franciaországban, ahol egy központ irányítja a gazdák gabonaeladásait, akkor mindenkor kihasználhatnók a legkedvezőbb áralakulást s illetve szűkös termés esetén az import paritási árat, de persze nevezett hazai testületeink minden mással törődnek, csak ezzel nem, amiből élünk. A gazdának maguknak kellene a vidéken megmozdulniok és szervezeteket létesíteniök, melyek segítségével módokban volna a jelen kedvező konjunkturát a maga teljes egészében kihasználni s a magyar termelés javára az osztrák fogyasztást megadóztatni.

Az olesó pénz vált uralkodóvá Európa-szerte és a pénzpiacnak ez az irányzata már a lezajlott válságból legnehezebben kibontakozó Németországban is érezeti hatását, ahol az ipari konjunkturákban beállott kedvezőtlen fordulat sok tőkét szabadtott fel, amelyek most állami járadékokban keresnek elhelyezést. Ez magyarázza meg a legutóbbi porosz járadék kibocsátás váratlan sikerét. Sem Budapesten, sem Bécsben nem idézett elő a záloglevél- és járadékpiacra hasonló fellendülést a pénz olcsóbbodása, amely különben nem is érezeti nálunk oly intenzív módon hatását, mint a nyugati piacokon, valamint hogy a tavalyi válság romboló erejét sem éreztük oly közvetlenül, mint az Unió vagy a német birodalom. Az Osztrák-Magyar Bank díszkontja megállapodott a 4°/o-nál s az általános olcsóbbodásnak csak szélső hullámai jutnak el hozzánk, tökébőségrel, kedvező vállalkozási konjunkturáról azonban nálunk még szó sem lehet. A közelgő ősz szokás szerint bizonyára ismét jelentékenyen fokozódó hiteligenyekkel fog beköszönteni, amelyek között a mezőgazdaság szükségletei — a kedvezőtlen terméseredményekből és a takarmánydrágaságból következő — nem utolsó helyet foglalnak majd el. Reméljük azonban, hogy a jegybank óvatosan tartózkodó politikájának, valamint a tőkegazdagabb külföld lassankint meghódított bizalmának gyümöleseként

..... A MAGYAR ••••• LEGELŐNYÖSEBB A •••••

MEZŐGAZDÁK GABONA

..... SZÖVETKEZETE UTJÁN ••••• ÉRTÉKESITÉSE. •••••

V. KER., ALKOTMÁNY-UTCZA 31. ••••• Takarmányzikkokra megbízható legmegfelelőbb beszerzési forrás.

Mai számunk 28 oldal.

sikerül az idén a mostani normális kamatlábat fenntartani és a tavalyihoz hasonló pénzdrágaságnak nem lesz kitéve közgazdaságunk.

Pár napja ülésezett Nagy-Britannia fővárosában az első nemzetközi szabadkereskedelmi kongresszus, amelyen a közgazdasági tudomány több kiváló művelője vett részt Német-, Francia-, Olasz- és Angolországból, Belgiumból, Németalföldről, Dániából, sőt Amerikából is. Winston Churchill angol kereskedelemügyi miniszter hosszabb beszéddel nyitotta meg a kongresszus tárgyalásait és a szabadkereskedelem hatását tárgyalván a nemzetközi viszonyok szempontjából, kifejtette, hogy míg a szabadkereskedelem békét és kölcsönös egyetértést eredményez az egyes államok között, addig a védővamos politika egyenetlenséget, elszigetelést von harczoló tarifáival maga után; végül pedig ama reményének adott kifejezést, hogy a szabadkereskedelem eszméje általánosan diadalmasodni fog.

A londoni nemzetközi kongresszus voltaképpen az angol szabadkereskedelmi irányzat zászlóvivőinek, elsősorban a Cobden-ligának akciója, amelynek célja az angol liberálisok politikai érdekének szolgálatát tenni és propagandát kifejteni a szabadkereskedelem eszméje mellett. Ennek az eszmének a múlt század dereka óta diadalmas lobogóját ugyanis nagyon megtépedték saját szűkebb hazájában a védővamos imperialista politikának tagadhatatlan sikerei, amelyek között nem csekély jelentőségű Anglia jelenlegi kereskedelemügyi miniszterének, Winston Churchillnak pár hó előtt szenvedett választási veresége Manchesterben, az orthodox szabadkereskedelmi irányzat eddig bevehetetlennek hitt erősségében. Chamberlain vámpolitikai programja szemlátomást hódít a brit szigetországban és a Cobden-klub elérkezettnek látta az időt, hogy e politika diadalmas előrenyomulását szemben a pusztá védekezésről az aktív propaganda mezejére térjen át. A szabadkereskedelem külföldi híveitől tehát azt várta a kongresszus rendezőse, hogy a védővamos rendszer hátrányait gyakorlati tapasztalatokból merített érvekkel minél ríkítőbb színekben ecseteljék az angol választóközönség előtt, melyben egyre jobban hódít a hajlandóság a Cobden- és Bright-féle hagyományokkal való szakításra és a mai liberális-manchesteri kormányzati irány megbuktatására.

E valójában angol belső politikai célzattól eltekintve — amelynek, hogy mennyi szolgálatot tehetett a mostani kongresszus, azt csak a jövő van hivatva eldönteni — a londoni nemzetközi gyülekezet tárgyalásai tisztán akadémikus értékűek. Néhány angol politikus és Brentano Lujo fejtegetései ezuttal ismét felvonultatták a szabadkereskedelem elvének dicsőítésére régóta ismert érveiket s a felszólalók egész sorozata variálta újból a fogyasztás mindenekfelett való érdekeinek sokszor hallott motívumát, amely mellett a nemzetek testvériségének és a világbéke biztosításának gondolata szerepelt leg-sűrűbben, a „si vis pacem, para bellum” sajnosan igaz elvének teljes feledésével.

Lapunk idei 35. számában volt már alkalmunk kifejtetni, hogy — szerény nézetünk szerint — Nagy-Britannia jövő továbbfejlődése érdekében be kell következnie annak a vámpolitikai irányváltozásnak, amelyet a most folyó politikai csatározások előkészítenek s nem szenved kétséget, hogy ez a jelentős fordulat egész Európára kihatással lesz. Ami pedig a védővamos politikával szemben Londonban legutóbb elhangzott támadásokat illeti, azokra csak annyit tartunk szükségesnek megjegyezni, hogy a mi felfogásunk szerint szabadkereskedelem vagy védővamos nem állanak egymással örökös és kiegyenlíthetetlen elvi ellentétben, hanem mindkettő a változó viszonyok szerint időről-időre választható, alkalmazható és alkalmazandó eszköze az egyes államok külkereskedelmi politikájának. A szabadkereskedelem eszméjének feltétlen elvi rajongói azonban csak a világgazdaságot és az egyes fogyasztót veszik tekintetbe (különben a vámvédelemnek a fogyasztásra gyakorolt drágító hatását is erősen túlozni szokták), de szem elől tévesztik az egyes államok nemzeti érdekeit, megfelelnek a termelő erők fejlesztésének, a nemzeti termelés oltalmazásának nagy jelentőségéről. A „nemzetközi munkamegosztás” eszméje szép ábránd, de a gyakorlatban ugyanoda vezetne, ahová a liberalizmusnak egyoldalulag félremagyarázott nemes és nagyszerű gondolata: a gyengébbeknek az erősebbek által való elnyomatásához és kizsákmányolásához. A helyes és méltányos védelmi politika ennél sokkal szebb, magasztosabb hivatást teljesít, amidő a nemzeti fejlődés biztos alapjait oltalmazza s hathatós támogatást nyújt a nemzetközi versenytől léteben veszélyeztetett mezőgazdaságnak, amelynek megvédelmezését elsőrangú nemzeti és szociális érdek parancsolja.

A Balkán-szerződés — ugylátszik — ismét napirendre kerülnek és a közel jövőben előreláthatólag élénken fogják foglalkoztatni a magyar gazdátársadalom illetékes szószólóit. Az új szerb kormány megalakulásával ugyanis biztosra vehető, hogy a Magyarország-Ausztriával kötött kereskedelmi szerződés a szerb szkupstinában — a most folyó tárgyalás minden vihara daczára — többségre talál, amit a magyar és osztrák parlamentek őszi ülészakájának megnyitásával nyomon fog követni a szerződésnek Magyarországon és Ausztriában való alkotmányos tárgyalása. A szerződés becikkelyezése előreláthatólag az osztrák parlamentben fog nagyobb nehézségekbe ütközni, ahol a szabad agráregyesülés erélyes ellenállása az alkotmányos ratifikálást legalább is kétségesse teszi. A szerződésnek parlamentáris tárgyalás nélkül, a felhatalmazási törvény alapján való életbe léptetése ellen természetesen a Lajtán innen is, túl is egyhangú tiltakozás emelkedik.

A mi álláspontunk a szerződésnek a hus-behozatal megengedésére vonatkozó részével szemben eléggé ismeretes és köztudomású, hogy a szerződésnek ezen, hazai állattenyésztésünkre nézve veszedelmes és sérelmes pontja ellen mindenkor a legerélyesebben tiltakoztunk. Teljes meggyőződéssel valljuk most is ugyanezt az

álláspontot és régebben már ismételtén, bővebben kifejtett érveinkre való hivatkozással újból óvást emelünk a szerződésnek abban az alakban való életbe léptetése ellen, amint azt a magyar és osztrák kormányok az előző szerb kormánnyal megkötötték.

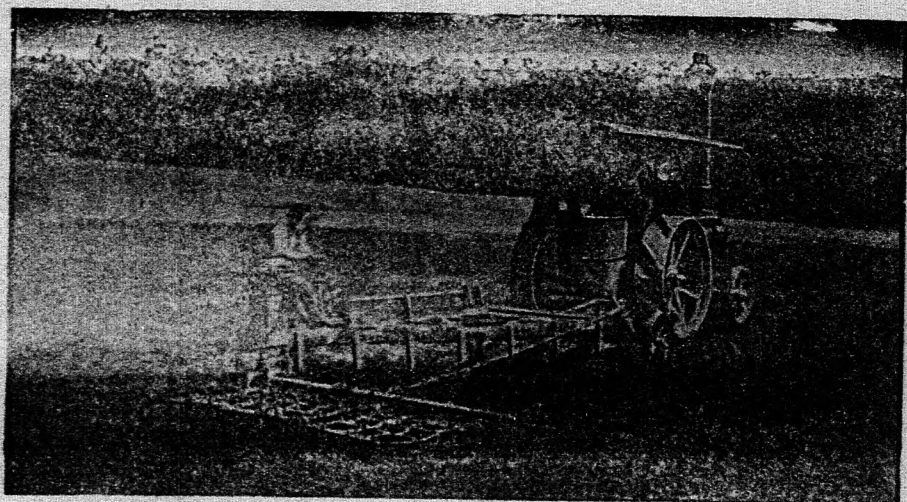
Mezőgazdaságunk érdekeit azonban nemcsak Szerbia felől fenyegeti veszedelem. Románország kormánya is mindent elkövet legujjabban, hogy legalább is ugyanolyan eredményeket vijjon ki a magyar-osztrák kettős monarchia külügyi kormányától, aminőket az új szerződés Szerbiának biztosít. A Románországgal szemben jelenleg fennálló provizórium ugyanis a folyó év végével lejár és a román kormány minden eszközzel arra törekszik, hogy állandó jellegű rendezést léptessen helyébe. Hir szerint már szeptemberben megindulnak a tárgyalások Bécsben a magyar és osztrák kormány, valamint a román kormány megbízottai között. Ha ezek az alkudozások nem vezetnének eredményre, úgy alkalmasint bekövetkezik a provizórium megújítása egy újabb esztendőre, ami azonban a román érdekeket egyáltalában nem elégítené ki.

Bécsi tőzsdelapok nagyon bizakodnak a megindítandó tárgyalások sikerében, amivel szemben mi már jó eleve megismételjük óvásunkat és tiltakozásunkat az ellen, hogy a szerződésben foglaltakhoz hasonló engedmény Románországnak is megadassék, ami hazai állattenyésztésünk érdekeinek tönkretételével volna egyértelmű. Éppen ezért előre is kijelentjük, hogy a Románországgal esetleg megindítandó kereskedelmi szerződési tárgyalások előfeltételének tekintjük a mai állategészségügyi határzárnak teljes szigorában való fenntartását és akár az élőállat, akár a husbehozatal lehetőségének a tárgyalások anyagából való teljes és feltétlen kirekesztését. Ez részünkről conditio sine qua non, amit a jelenlegi — amugy is kedvezőtlen — állatértékesítési viszonyok között kétszeres nyomatékkal kell hangsúlyoznunk. És ha ily feltétellel nem jöhetne létre kereskedelmi szerződés Románországgal, úgy inkább maradjon fenn továbbra is a mostani állapot, semhogy állítólagos és legalább is bizonytalan ipari export-érdekeknek áldozatul dobjuk már a szerb szerződés által is tulontul veszélyeztetett vitális mezőgazdasági érdekeinket.

A gazdasági helyzethez.

Irta: Teleki Arvéd gróf.

1907 olyan száraz év volt, hogy azt hittük, ilyen már több nem lehet. Pedig jött utána hótalán tél és száraz tavasz, száraz nyár, úgy, hogy június végéig 1908 tenyészévéjében 70 mm. esővel kellett beérnünk. Akkor átcsapott az idő a másik irányba és 4 hét alatt mintegy 140 mm. csapadékot juttatván természetből fogva termékeny és a nagy állattartás folytán jó erőben levő talajnak, az valóban csodákat művelt.

UJ! Egygéprendszerű gőzszántás UJ!

(egy ölet fogó 7 vasu ekével).

Csekély befektetés. Olcsó üzem.

Tökéletes munka.

Referenciák az egész országból kívánatra rendelkezésre állnak

Egyedüli gyártója:

Első Magyar Gazdasági Gépgyár R.-T.
Budapest, VI., Váci-ut 19. szám.

A takarmányrépa már gyermekfejnagyságu, levélzete maga érdemes lenne a lekaszálásra, ha ezzel további fejlődésében nem sajnálnák megakasztani.

Az indiai-kinai keresztezésű és Senior tengerivetőgéppel 4 méter távolságu sorokba vetett takarmánytők olyan bozóttá nőtt, hogy aki belejutna, nehezen tudna kivergődni belőle.

Az első ízben lekaszált csalamádéföldekbe újolag tárcás és rugós boronákkal sűrűn beművelt 10—12 napos csalamádévetés már megint térdig ér, azzal a különbséggel, hogy máris teljesen zárt növéssé.

A 4—5 hetes csalamádé, mely Senior-géppel 60 cm. szélesen lett vetve, egyszeri lókapálás után olyan sűrű, hogy sorában, mely normális időben tulitka lenne, mert a székelly tengerit 40—50 cm.-re kell vetni, már gyalog sem lehet járni.

Az amerikai módon 80 cm. távoli négyzetes fészkekbe 3—7 szárra meghagyott, áprilisban vetett, 9-szer megkapált csalamádénak vetett fehér lófogu tengeri, mely június végéig elsorvadással fenyegetett és nappal összesodródott levelekkel inkább hagymaföld benyomását tette, csak a sok kapálás folytán maradt életben; ma 3 méter magas őserdőre nőtt, melyben csak a legnagyobb óvatossággal lehet járni, mert a 3—7 szárra 80 cm.-es távolság daczára ugy szétterpeszkedik és annyi csó meredezik széjjel a hézagokban, hogy egyik utat a másik után mérik fejünkre.

A megboronált buzatarlókon olyan vadmuhar nő, hogy a legközelebbi napokban le kell kaszálni.

A zabtarlóban nemcsak muhar s a belevetett löhere és luczerna hajt, hanem a zabtövekből is új sarjzás tör elő.

Kiveszésnek induló löhereföldünk, teljesen holt képet mutató barna luczernatarlóink dus szénahozamot ígérnek, vagy magtermést. A tavaly magra termesztett szöszösbükkönyből elhullott magvak az utána termesztett buza tarlójából, mint rendszeres vetés törnek elő, mesés gyorsasággal virágba jutnak és maghozammal kecségtetnek. Ezen mag levétele után gyorsan leszánva a tarlót és felülvetve rozsszal, ebből és az újabb szöszösbükköny-magpergésből még ezidén kaszálható takarmánytermést foghatunk, ha augusztusban egy jó esőnk jön.

A magnak hagyott őszi borsó- és lóbabföldek magtermése szalmástól 5 holdanként alig tett ki 1 fuvart, a hordásnál elpergett magot gyorsan alátakarván és a lóbabot tengerivel, az őszi borsót rozsszal sűrítvén, máris 2, illetve 1 decziméternyi növekedést konstatálhatunk, amely október végéig övig erővé is válhatik.

A tarlórépát eleinte a bolha végképpeni kikapuztatással fenyegette, épp úgy mint a takarmányul vetett repezét, de a júliusi esők a növény fejlődését gyorsítván, most már ezekből is jó termés várható.

A bérelt legelőre küldött marhák itthon néptelenül maradt legelője is kaszálást ad. A természetes réteken szép sarjtermés mutatkozik. A harmatos és házilag művelt tengeriföldek szártermése nagy termést, a szemtermés ma középest és ha augusztusban eső lesz és a most fejlődő másod- és harmadcsövek kifejlődhetnek, jó termést adhat.

A középben aluli buza- és zabtermést és a vetőmagot alig visszafizető árpatermést, valamint a július elsejéig a semminél alig többre számítható széna- és mesterséges takarmánytermést azonban ezek a késői szeszélyei az időjárásnak semmi szín alatt sem pótolhatják. Marad az év egy rossz gabonatermő és szegény takarmánytermő évnek, amelyben a helyi esők ugyan némi fellélegzést engednek egyes gazdáknak. De csak a legnagyobb takarékoság és legszorgosabb felügyelet, a takarmányanyagoknak a végletekig menő gondos felhasználása mellett lesz a gazdaközönség arra képes, hogy állatállományának nagyobb és értékesebb részét kitartsa és azt is csak úgy, ha a kereskedelmi kormány nagymérvű szállítási kedvezményekkel, a földmívelési pedig a takarmánykiviteli tilalom sürgős elrendelésével jön a szorongatott közönség segélyére.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Czukorrépatermesztés öntözéssel.

☞ Hazánk legtermékenyebb és így mezőgazdasági kultúra szempontjából legértékesebb vidékein a legutóbbi 3—4 évben tapasztalt hosszantartó szárazság és ennek nyomában nagy mértékben fellépő különböző kártékony rovarok és növényi betegségek czukorrépatermesztésünket — a földmívelési kormány legmesszebb menő és mindenre kiterjedő intézkedései, valamint a gazdatársadalomnak a védekezés terén kifejtett óriási törekvénése daczára — erősen veszélyeztetik, sőt helyenként máris lehetetlenné teszik. Hogy mily hátrányosan befolyásolja ez a körülmény mezőgazdaságunknak a legutóbbi évtizedek alatt is elért öröndetes fejlődését, ahhoz, azt hiszem, nincs szükség bővebb magyarázatra. Bár segíteni ezen, rövid időn belül, aligha van módunkban, nem lesz talán még sem érdektelen, ha jelenlegi szomorú helyzetünkben bepillantunk kissé az északamerikai Egyesült-Államoknak nyugaton fekvő és állandóan esőhiányban szenvedő államaiba, melyek a legutóbbi évtizedekben létesített nagyméretű mesterséges öntözőcsatornáikkal bámulatosan fényes eredményeket tudnak felmutatni.

Mint tudva van, az északamerikai Egyesült-Államoknak körülbelül 90 millió km² óriási területe ugy éghajlat, valamint talajminőség szempontjából annyira változó, hogy egységes mezőgazdasági fejlődés már eleve kizártnak volt tekinthető. Mig a keleti közép államokban, kedvező éghajlat és elegendő csapadék következtében, már hosszú időközön keresztül európai színvonalon álló intenzív mezőgazdaság üzemel, addig a középnegyati részek csakis a legutóbbi évtizedekben igyekeztek lázas sietséggel mezőgazdaságuk intenzívitását fokozni. Nem czélom ezuttal a keleti és nyugati közép, tehát népeesebb és a mezei kultúra magasabb fokán álló államok mezőgazdasági viszonyaival foglalkozni, bár az itt létesített nagyméretű öntözőcsatornák is önkéntelenül magukra terelik figyelmünket és méltán megérdemlik elismerésünket. Ezuttal kizárólag csak a száraz nyugatnak nevezett államok mezőgazdasági viszonyait és az itt létesített öntözőcsatornák használatával különösen a czukorrépatermesztés terén elért fényes eredményeket kívánom megismertetni.

Pár évtizeddel ezelőtt Montana keleti, Wyoming-Nebraska nyugati, Kansas és Colorado keleti része Utah állammal egyetemben rendkívül száraz klímája miatt, mint földmívelésre egyáltalán nem alkalmas terület, kizárólag legelőterületként szolgált, bár ezt is lényegesen gátolta az a körülmény, hogy a hosszantartó szárazság következtében a mérhetetlen kiterjedésű fennsíkon a fü többnyire már nyáron kiégett, vízenyösebb lapályokon és folyók mentében azonban az állatállomány még mindig talált bőséges táplálékot. Sajátságosnak tűnik fel az a körülmény, hogy az egész Egyesült-Államok területén éppen itt, ahol a viszonyok és körülmények talán a legkevésbé voltak erre kedvezők, történtek a múlt század ötvenes éveiben az első czukorrépatermesztési kísérletek, melyek azonban eredményre egyelőre nem vezettek. A legrégebbi czukorgyárak egyike is, mely még ma is üzemben van, a száraz nyugatnak Utah államában épült fel.

Lényegesen megváltoztatta azonban a helyzetet az első öntözőcsatorna kiépítése. A sovánny, kiégett legelőterület az öntözés hatása alatt rohamosan változott át viruló termékeny szántófölddé, esalhatatlan biztossággal szolgáltatván be gazdájának a bámulatosan magas terméseredményeket. Az első kísérletek fényes eredménye okozta, hogy ma egész csatornahálózat vonja be az egyes államok területét, körülbelül 12 millió acerenyi*) területet termékenyítvén meg vízzel. Két, egymással ellentétes üzemirány küzd ma itt létjogosultságáért: az egyik a rendkívül intenzív legelőgazdaság, a másik a magas fejlettségű öntözéssel kapcsolatos mezei kultúra, intenzív marhatenyésztéssel. Természetesen ez utóbbi mind nagyobb és nagyobb tért hódít az előbbi rovására. Bámulat, hogy mily lázas sietséggel építik fel egy-egy új kész csatorna mentén jelentékeny számban a czukorgyárakat és ebben leli magyarázatát az az óriási, évről-évre fokozódó relatív növekedés, mely az Északamerikai Egyesült

*) 1 acre = 1011.7 m², tehát valamivel több 1/10 hektárnál.
Rovatvezető.

WOHANKA FÉLE

NYERSOLAJ-(NEM BENZIN) MOTOROK

és LOKOMOBILON.

NEM TŰZVESZÉLYES, NEM ROBBANÓ!

LEGOLCSÓBB ÜZEM!

TELJES MALOMBERENDEZÉSEK.

WOHANKA ÉS TÁRSA.

BUDAPEST, V., VÁCI-KÖRÚT 76.

HAZAI GYÁRTMÁNY!

HAZAI GYÁRTMÁNY!

Államok cukortermelését jellemzi. Hogy mesés természetlajajakkal ma vezető szerepet töltenek be az Egyesült-Államok területén éppen ezen, legmostohább körülmények és viszonyok között lévő államok, kizárólag öntözőcsatornáknak köszönhetik.

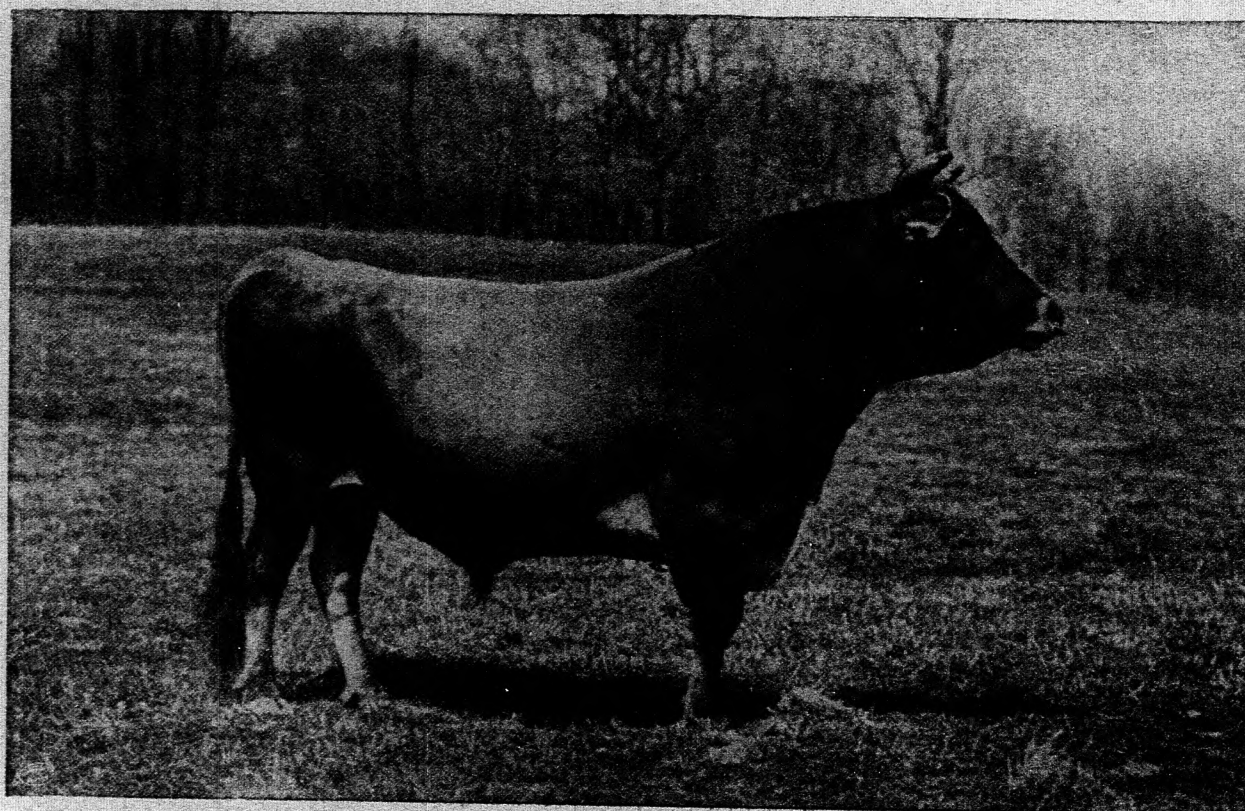
A legelső ilyen csatornák egyike Colorado állam délkeleti részén lett kiépítve. Vizét a Rocky hegységéből eredő Arkansas nevű folyóból nyeri, mely viszont forrásán kívül a hegyekben olvadó hó vizéből táplálkozik. A csatorna vizének öntözési célokra való használati joga vízjognak (Water Right) nevezetik és a birtok tartozéka eladás esetén a föld árban bennfoglalattatik. A csatornák fentartására a földtulajdonos 25—75 cents-et fizet egy acre után évenként. Érdekes, mily nagy mértékben befolyásolja a föld értékét az öntözőcsatorna közelsége. Vízjoggal nem bíró föld ára ugyanazon talajminőség mellett \$*) 10—20, addig az öntözhető terület értéke \$ 250—300 között változik acerenként.

A leginkább gyakorlatban lévő öntözési eljárás, amint azt a Colorado állam délnyugati

adja oly kikötéssel, hogy a birtoknak egyharmad részén répát természetlaj kötelesek. Bérösszeg fejében a nyert répatermés $\frac{1}{5}$ -e az összes gabonatermés $\frac{1}{5}$ -a és a termelt takarmány fele mindig természetlajban a gyárnak szolgáltatandó be. Minden ilyen parcellán 1 rendezes lakóház és megfelelő istálló van felépítve. Az így bérbe adott föld természetlajban mind öntözhető. A répatermés mennyisége acerenként 12—25 tonna között változik, ez utóbbi azonban csak kivételesen, kedvező körülmények és gondos művelés mellett érhető el. A répa ára a gyárba beszállítva, 12% cukortartalom mellett tonnánként*) \$ 5 van megállapítva, minden további $\frac{1}{10}$ % cukortartalom többlet 3 cents-el lesz bonifikálva. Minden természetlajos kap a beszállított répamennyiség után 20% répaszeletet költségmentesen és répaegyesítés idején, ha ez iránt a gyárat megkeresi, \$ 7 acerenként kamatmentes előleget. Friss törésű földet az első két éven át répával bevetni vagy a répát a kiszedést megelőző 4 héten belül öntözni tiltva van. Istállótrágya alkalmazása, amennyiben a gyakorlati tapaszt-

2—3" mélyen leszántatván, meghengereztetik. Előfordul ugyan, hogy tengeri vagy az itt nagy arányokban természetlaj luczerna képezi a répa előveteményét, ezt azonban, amennyire csak lehetséges, kerüljük, miután a leggondosabban eszközölt alszántással sem képesek a visszamaradt tengeritöveket és rendkívül erős luczernagyökereket eltüntetni, mely körülmény azután lényegesen gátolja ugy az öntözés pontos keresztülvitelét, valamint a kultivátorok használatát. Az ősz folyamán, a fagy beállta előtt a földet altalajtróval ellátott ekével, mely 6 erős ló vonóerejét veszi igénybe, 10—12" mélyen ismételtlen megszántják, mely munkát azonban, különösen az utóbbi években, a legtöbb helyen már a jóval olcsóbb és tökéletesebb munkát teljesítő gőzeke végez. Az így előkészített talajt az öntözőcsatorna vízzel eláraszttják, mely eljárással, amint azt a gyakorlati tapasztalat igazolta, a legfényesebb eredményeket érik el. Természetlajban, ha a talajnak ily módon való előkészítése, bármint okokból kifolyólag, nem volt keresztülvihető, ami különösen olyankor fordul elő, midőn répát ismét répa követ, mely esetben a természetlaj részben vagy egészben még a szántóföldről el nem szállított, a téli öntözés egészen elmarad s helyét a vetés utáni öntözés pótolja. Kora tavasszal azonnal, mielőtt a szántás felülete annyira megpirult, hogy nem tapad, deszkából összetakolt egyszerű szerkezetű egyengetővel megjárattják, melyet, miután teljesen sima felületet hagy hátra, a talajnedvesség konzerválása céljából nyomon követ sekély járattal borona. A vetést közvetlenül megelőzőleg, mely rendezes körülmények között április elsején veszi kezdetét, a talaj ismételtlen 5—6" mélyen járó extirpátorral és az ezt követő nehezebb borona segítségével a már jelentkező gyomtól megtisztítatik és felülete porhanyóvá tétetik. Szökás helyenként az egyenletes vetés szempontjából a vetőgép előtt könnyebb hengert is járattatni. A vetőgép nagyjából 4 soros és minden vetősaru után egy-egy 20—30 font súlyú biró keskeny vashenger van alkalmazva, melynek hivatása a saru-él által fellazított talajnak a vetőmaghoz való szorítása. A felhasznált vetőmagmennyiség, mely nagyjából németországi eredetű, 16—18" sortávolság mellett acerenként 20 font. Nagyon kívánatos az öntözés szempontjából, hogy a sorok hossza a 350 lábat meg ne haladja. Ritkán előfordul oly esetekben, amidőn a téli eláraszttás elmaradt és a vetés utáni rögtöni öntözés feltétlenül szükségesnek mutatkozik, a vetőgép minden második saruja helyébe egy különleges saru, az úgynevezett „irrigating shovels” lesz felszerelve, mely minden második sor közben keskeny kis barázdát von az öntöző víz részére. Kiváló gond fordítatik arra, hogy a sorok a lehetőség szerint egyenes vonalban húzódnak, mely körülmény ugy az öntözést, valamint a kultivátorral való mivelést rendkívül megkönnyíti.

A fiatal répa kikelése után pár nappal könnyű hengerrel lesz megjárattva, oly célból, hogy a föld szorosabban simuljon a gyökérzethez, nyomban követi a hengert a kultivátor, mely a sorközöket, részint a már jelentkező gyom kiirtása, részint a levegőnek a talajba való

179. ábra. King Bonner King. 61,788. Az amerikai Meridale Earms St.-Lamfert származású jersey bikája.

részén fekvő rockyford-i cukorgyár termelői-nél tapasztalni alkalmam volt, részint eláraszttás, részint barázdás öntözés. A gyár 1000 tonna répa napi kapacitással 1900. évben épült és az American Beet Sugar Co. tulajdona; répaszükségletét kizárólag szerződéses termelőkötől szerzi be 35—40 mérföldnyi körzetben. Tulajdonát képező körülbelül 5500 acre terjedelmű birtokát kisebb, 40—80 acre részletekben egyeseknek hosszabb időre bérbe

*) 1 dollár = 100 cent = 4 korona 45 fillér.

Rovatvezető.

talat igazolta, hogy ugy mennyiség, valamint minőség tekintetében fokozza a természetlajmennyit, meg van engedve, sőt helyenként alkalmazása kötelező. A vidék éghajlata csaknem azonosnak mondható a mi alföldi klímánkkal, eső azonban tavasztól kezdve teljesen kimarad. Talaja közepkötöttségű vályogtalaj.

A talajműveletekre általában, de különösen a talajnak répa alá való előkészítésére kiváló gond fordítatik. Előveteménye rendszerint kalászos, melynek tarlója rögtön aratás után

*) 1 tonna = 1000 kg.

Rovatvezető.

A HEID-féle GÉPGYÁR

képviselétét Magyarország területére átvéve, módunkban áll

eredeti HEID-féle gabonakonkolyozókat, eredeti HEID-féle magosztályozó gépeket jutányos áron, az ismert első-rangu kivitelben szállítani.

E gyártmányt tartóssága és kiváló tökéletes munkateljesítése jellemzi. **Ujdonság:** kemény nickel átvonatu trieur-köpenyek, melyek tartósság tekintetében minden eddigi készítményt sokszorosan felülmúlnak. — Leírással és árajánlattal készséggel szolgál:

Bächer Rudolf, Melichar Ferencz, Budapest, VI., Nagymező-ú. 68.

könnyebb behatolása céljából ismét felporhanyítja. A kapálás egy ló által vont kétsoros kultivátorral eszközöltetik olyképpen, hogy annak lapos kései a sorokig hatolván, anélkül, hogy a még gyenge répát megsértenék, a sorközöket tökéletesen felporhanyítják. Ha a répa legnagyobb része elérte növekedésének azt a fokát, hogy négy levéllel bír, kezdetét veszi az egyesülés, mely művelet minél későbbre lesz halasztva, annál károsabb kihatással van a növény további fejlődésére. Az egyesülés két részében a következőképpen lesz végrehajtva: a sorok 5—6" széles lapos élű kapával olyképpen lesznek keresztben átvágva, hogy a kapa mindkét szélén mintegy 2—3" hosszúságú és 4—5 répanövényt tartalmazó bokor megmarad, míg a kivágott répa a sorok közé huzatván, pár óra alatt teljesen elenyésszik.

Az így megmaradt bokrokból azután a tulajdonképpeni egyesülést végző munkás a legerősebb és legegészségesebb répát kiválasztván, meghagyja, míg a többit a közelben lévő gyommal együtt kitepi, különös gondot fordítván arra, hogy a megmaradt répa elegendő földdel legyen körülvéve. Miután a talajt az egyesülés alkalmával a munkások nagyon megtapossák, elkerülhetetlenül szükséges, hogy a répasorok legkésőbb egy héten belül kézi kapával megkapáltassanak, mely alkalommal, miután ez az egyedüli kézzel végzett kapálás, melyben a répa egész tenyészideje alatt részeseül, minden répanövény a legnagyobb gondtal külön-külön és oly közel, amennyire az a növény megsértése nélkül lehetséges, 3" mélyen körülkapáltatik. A sorközök felporhanyítása fogatos erővel történik.

Rendes körülmények között a téli elárasztás a répanövény vízszükségletét teljesen kielégíti egészen az egyesülés befejeztéig. Ha azonban akár a téli öntözés elmaradása, akár más rendkívüli körülmények az öntözést elébb tennék szükségessé, úgy az, különösen fiatal répánál a legnagyobb gond és körültekintéssel eszközözendő. Általában az öntözés, amennyire azt a körülmények engedik, mennél későbbre halasztandó, lehetőleg azon időpontig, amidőn a répa már elég hosszú főgyökeret hajtott, ami különösen akkor következik be, ha vízszükségletét a talaj mélyebb részéből kénytelen megszerezni. Korai öntözésnél a répa a főgyökér rovására hálószerű mellégyökereket ereszt.

Minden öntözést megelőzőleg a sorközök a kultivátor száraira szerelt barázdahúzókkal gondosan kitisztítandók. A répának egyesülés utáni első és második, ugyszintén a vetést követő azonnali öntözésénél teljesen kielégítő a víznek minden második sorközben lévő barázdába való beeresztése, különös gond fordítatván arra, hogy a víz a barázdákból ki ne csapjon, mert a fiatal répának rendkívül ártalmára van a vízzel való közvetlen érintkezés; annál kevésbé engedhető meg annak elárasztása. Kevesebb körültekintést igényel a harmadik öntözés, mely alkalommal a víz már az összes sorközökbe lesz beocsájtva és nem jár veszélyrel az a körülmény sem, ha a víz a barázdákból kicsap és mintegy elárasztja a répaföldet, bár ez utóbbi kerülendő.

Hogy hányszor kell öntözni, erre vonatkozólag általános szabály nem állítható fel, amennyi-

ben ennek számát lényegesen befolyásolja egy a fel- és altalaj minősége és terület fekvése, valamint a kora tavaszi esőmennyiség és nyári hőmérséklet. Annyi bizonyos, hogy az egyszer öntözött répa rendkívül kívánja a nedves talajt, ugyannyira, hogyha a további öntözést elmulasztjuk akkor, amidőn a répa ennek már szükségét érzi, fejlődésében megállapodik és gyökérzete szivacszerűvé válik. Az ilyen répa újbóli öntözés esetén rohamos fejlődésnek indul ismét, de természetesen a czukortartalom rovására. Általános szabályként állítható fel az a gyakorlati tapasztalat, hogy amely terület egyszer öntözve lett, annak talaját többé kiszáradni hagyni nem szabad, hanem a szükséghez képest mindig nyirkos állapotban tartandó. Minden öntözés után, ha a talaj elegendőképpen megszikkadt, a répasorközök kultivátorral megművelendők. Az utolsó öntözést követő kapálás legalább 4—5" mélyen eszközöltessék.

A répa érettségi foka a gyár által vegyi uton lesz megállapítva. A kiszedés, mely rendszeresen szeptember 20—25-én veszi kezdetét, kétágu villa segítségével történik, melylyel a répa a

ményeket vesszük figyelembe, összehasonlítván azt, a talaj azonos volta mellett, elegendő csapadékkal rendelkező államokban közönségesen elért terméseredményekkel, úgy minőség, valamint mennyiség tekintetében 20—25% irandó az öntözés javára, mely eredmény busásan téríti meg az öntöző-csatornák építésébe fektetett tőke kamatját.

Amidőn végre azon óhajomnak adok kifejezést, hogy hazánkban erre alkalmas vidékein az első ilyen mű kísérletek mielőbb megtörténjenek, egész nyugodt lélekkel jóslhatom meg azt, hogy az első kísérletek fényes eredménye ezen eljárást nálunk is csakhamar otthonossá tenné.

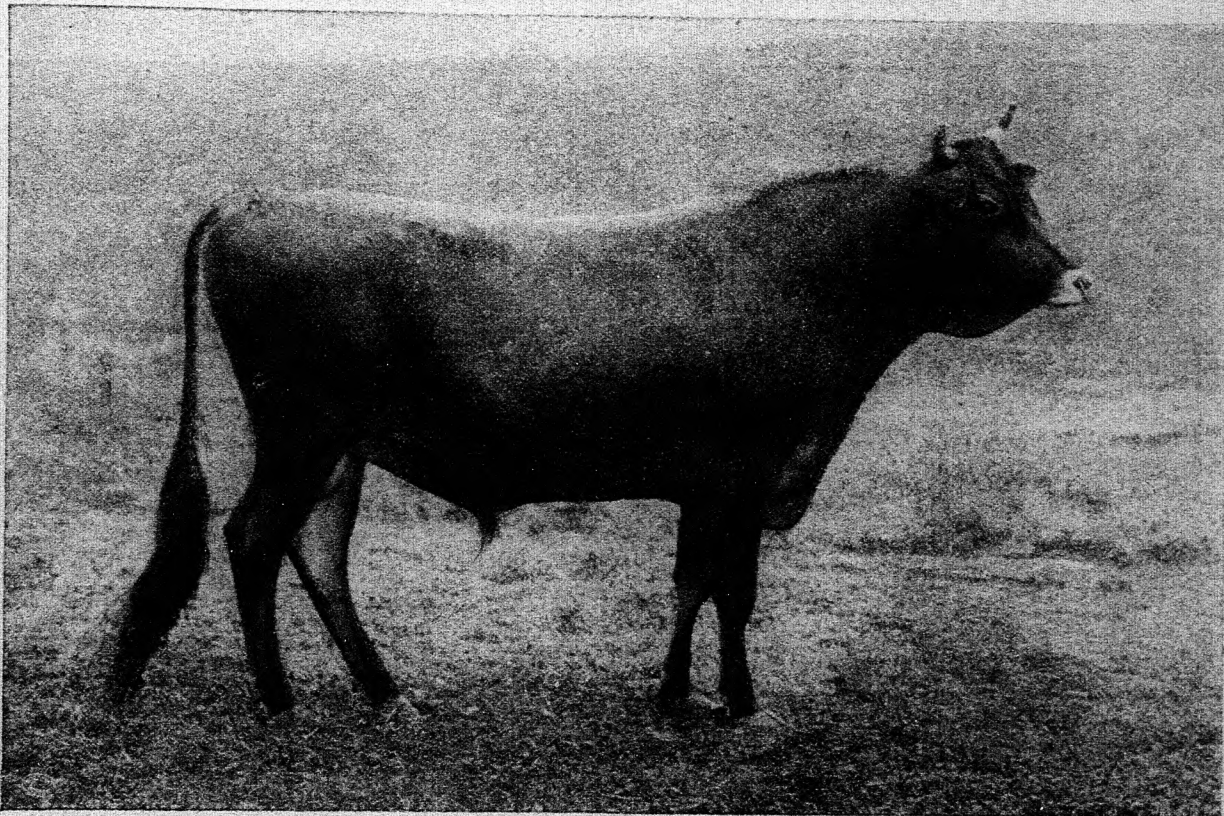
Tarnovszky Géza.

ÁLLATTENYÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Meridale Farms tehenészete.

Bármely állatállomány megtekintésekor az apaállatot keresem először. Azt veszem alaposan szemügyre s csak ezután nézem az anya-

180. ábra. Fantanse's King 65-641. Az Egyesült-Államokbeli Meridale Farms telivér, a Jersey-szigetről importált bikája.

földből kiemeltetvén, megtisztítottatik és lefejezve kupacokba rakatik. Azonnali elszállítás esetén a répa csak levéllel lesz betakarva; ha azonban csak a késő őszi vagy tél folyamán eszközöltetik a szállítás, azon esetben a közel 2 tonnás kupokba összehordott répa 5—6" vastagságú földréteggel takartatik be olyképpen, hogy felső része szellőztetés céljából nyitva marad és csak az erősebb fagy beálltával lesz ez a rész is beföldelve. Az összes répamunkát részben mexikói, részben indiai munkások teljesítik, kik ezen a téren bámulatos ügyességet tanúsítanak.

Ha az öntözési eljárással elért termésred-

állatot, majd az utódokat, illetve a növendékeket.

Igy látom tisztán a maga valóságában az állományt.

Az utód, a növendékjóság testalkatában, küllemében ugyanis már a szülőkné, az anya- és különösen az apaállatnak testállását, küllemét, megjelenését keresem. Hogy a növendékállat külleme mily mérvben tünteti elém a szülőket s főképpen az apaállatot, abból viszont a szülőkné arra a tulajdonságára következtetek, amelyet szememmel föl nem találhatok az állatban: az átörökítő képességre. Ha az utódban az

Takarmánykamarák részére legjobb a „GNOM“ benzinmotor,

mely igen kis helyet foglal el, kevés anyagot fogyaszt, minden laikus által kezelhető. Villanytelep berendezésére is igen alkalmas. Felvilágosítással ingyen és bérmentve szolgál az

OBERURSELI MOTORGYÁR RÉSZV.-TÁRS. BÉCS, VI/2., Gumpendorferstrasse 72.

apaállatot látom, akkor kimondhatom az ítéletet, hogy az apaállat feladatának kifogástalanul megfelel, mert ha utódjában saját külémét reprodukálta, az esetben testalkatával együtt tulajdonságait, képességét is bizonyára átörökítette.

Törzskönyvezett állatállományánál teljes biztosítékot nyerek az anya- és apaállat átörökítő képességéről, mert a törzskönyvben megtalálom az ősök képességét, ugyszintén az utódokét is. Ezen adatok egybevetéséből tisztán áll előttem az egyed, illetve az állomány értéke

Ilyen szempontból néztem Meridale Farms tehenészetét. Munkámat megkönnyítette az, hogy Amerikának minden egyes valamire való állata törzskönyvezett s így a jelzett tehenészet anyaga is.

A farm Ayer & Mckinney urak tulajdona s annak élén mint szuperintendent M. T. Ware ur működik. Ezen uraknak a szivességéből 36 napon át dolgoztam mint munkás a farmon. Azért bocsájtom ezt előre, hogy biztosítékát adjam annak, miszerint nem mese az, amit írok. Mert bizony a hazaiak közül sokan megcsóválják fejüket soraim néhány adatára.

A tehenészet által termelt tejet a farmon vajjára, a lefőlözött tejet kazeinné dolgozzák fel.

szerint magas százalékban St. Lambert vér folyik.

Fontaine's King (180. sz. ábra) (65,641), Raleigh's Fontaine Prince (72,642) nevű bikákat Jersey szigetről importálták a tulajdonosok; mindkettő a Fontain családból való. (Az állatok neve után zárójelbe tett számok azoknak törzskönyvi száma.)

A St. Lambert-vér igen híres a jersey fajta tehenészetekben. Méltán, St. Lambert's Rioter King származását leírom ennek bemutatására.

Nevezett bikának apja King of St. Lambert (15,175), anyja St. Lambert Riotress (106,220), mely tehenének hozama 7 nap alatt 337,8 font tej s ebből 24,6 font vaj, 30 nap alatt 1268 font tej. Nagypapja Ida's Rioter of St. Lambert (13,656), nagyanyja Achlie of St. Lambert (24,991), heti 26,12 font vajhozammal. Dédapja Bachelor of St. Lambert (4558), dédanyja Ida of St. Lambert (24,990), mely hetenkint 30,25 font vajat adott.

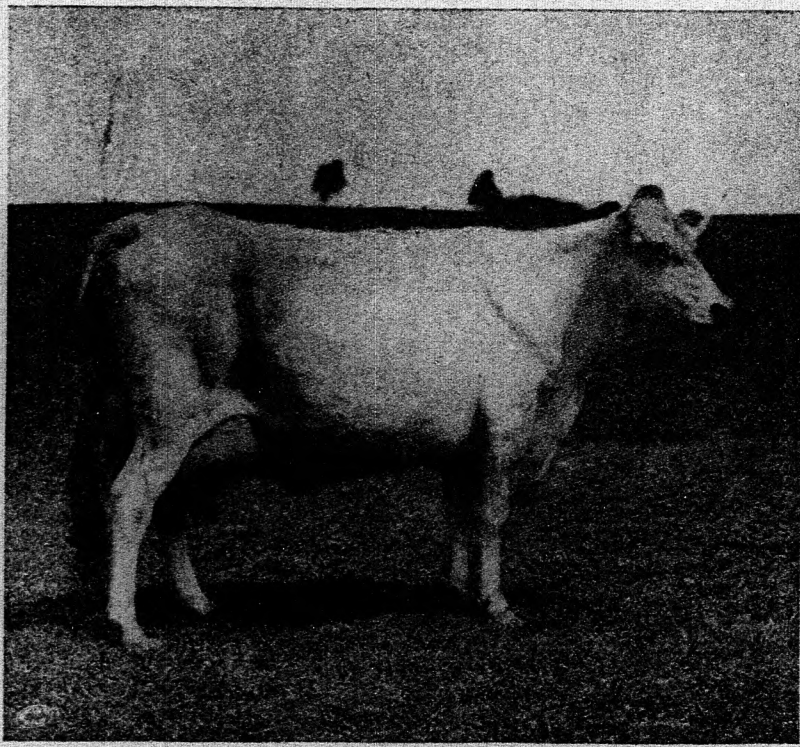
A farmnak St. Lambert törzséből származott többi bikája nem kevésbé nevezetes elődöket mutat fel családfájában. King Bonner King (61,788) apja King of St. Lambert (15,175), anyja Elsie Bonner (78,864), 21 font heti vajhozammal. Testvére King's Gazella Tawn

állatok. Fontaine's King apja Financial King (57,778), anyja Fontaine VIII, mely naponként 3 font vajat adott; nagyanyja Interest, melyet 17 éves koráig fejtek és 7 éven át egyszer sem apasztott el. Ez a tehen 24 óránként 65 font tejet adott, hetenként pedig 25,6 font vajat.

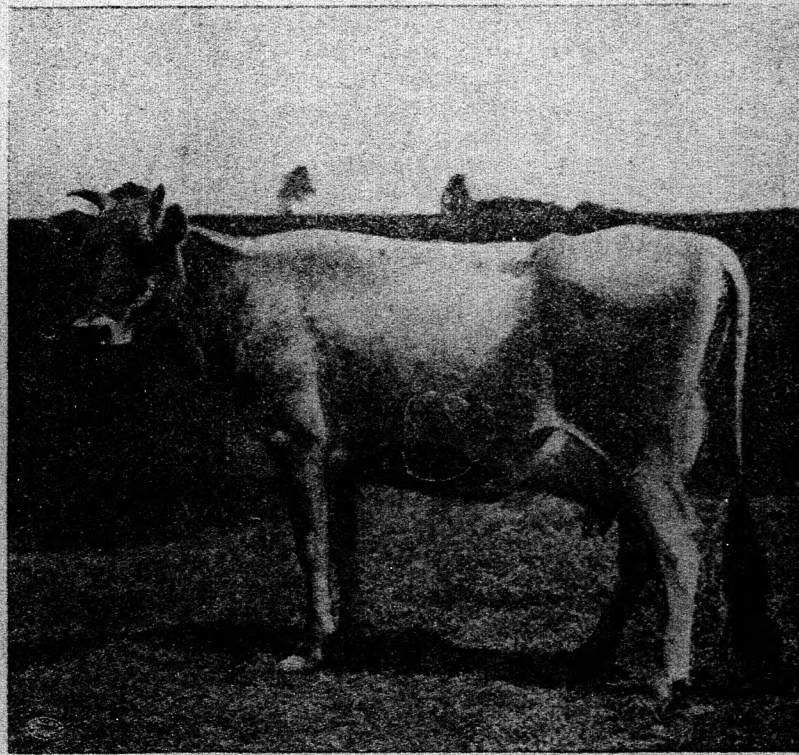
A bikák közül néhánynak fényképét bemutatom; a képen jól látható azoknak testállása.

Külémük megfelelő ivaruknak, mert amellett, hogy a testalkat egészben véve finom, tetszetős, mégis bikás, erős. Termetük nem kicsiny, sőt King Bonner King termete beillenék szimenthali tehenészetbe. Színük füstös szürke, mely a nyakon, hastájon és konczon sötétebb, egészen „kormos”. Tulságig szelidek, jámborok az istállóban. King Bonner King „box”-át több ízben tisztítottam ki s a meg nem kötött állatot azért kellett szőlítgatnom, mert lépten-nyomon hozzám jött s nyalogatott. Vérmérsékletük ennek dacára élénk, úgy, hogy a fedezést könnyen, gyorsan végzik.

Az anyaállatok közül felemlitek néhány olyan idősebb tehenet, amelyeknek több ivadéka van a tehenészetben s azoknak tej-, illetve vajhozama ismeretes. Az anyaállattal együtt bemutatom az ivadékokat is, hogy képességüknek összehasonlítása könnyebb legyen.

181. ábra. Rioter Letty King 164,050. Az északamerikai Egyesült-Államokban lévő Meridale Farms telivér jersey tehené. 7 napi vajtermelése 23,3 font.

182. ábra. Nora Hugó King 153,101. Az északamerikai Egyesült-Államokban a Meridale Farms telivér jersey tehené. Heti vajhozama 22,6 font.

Igy a tehenészet fő célja tej és pedig sok és zsíros tej termelése; emellett olyan tenyésztésanyag nevelése, amelytől minél több vajat nyernek.

Az állomány tiszta vérben tenyésztett jersey. Jelenlegi tenyésztők közül St. Lambert's Rioter King (54,896), Pink's St. Lambert King (62,229), Maud's Rioter St. Lambert (51,635), mint nevéből kivehető, St. Lambert vér.

King Bonner King (179. sz. ábra) (61,788), Ida's Coquette Pogis (43,044), Letty Rioter's Son (57,108) ereiben leszármazásuk bizonyosága

(153,509), mely a st. louis-i kiállítás alkalmával tartott hivatalos tejelesi versenyen mint 4 éves tehen 120 nap alatt naponként átlag 39 font tejet s ebből 2,34 font vajat adott; 7 éves korában rekordja 26,14 font vaj hetenkint, mely 3,73 fontnak felel meg naponként.

Jersey szigeten a Fontain-Interest családból származó állatokat úgy ismerik, mint amelyeknek biztosan nagy a tej- és vajhozama. A farmnak Fontaine's King (65,641) és Raleigh's Fontaine Prince (72,642) nevű bikái ezen törzsből valók, mind eredetileg Jersey szigetről importált

Josephine Hope (121,084) 11 éves korában 21,1 font vajat termelt egy hét alatt. Ivadékaik közül: Matilda Hope-nak hozama 16,8, King's Hope of Meridale-nak rekordja 4 éves korában 16,25, Josephine of Meridale-é 15,10 első borja után, Matilda Eupidee's Hope-é első borja után 14,9 font vaj hetenként.

Letty Rister heti rekordja 24,2 font vaj. Leánya: St. Lambert's Riotress 7 napi hozama 24,6 font vaj, unokájának Riotress Ruby-nak 7 napi tejéből 20,2 font vaj készült.

Claudia May (183. sz. ábra) (121,056) het

Uj termésű

BIBORHEREMAGOT
CSEMŐS EBIRT
BALTACZIMMAGOT
NYÁRI REPCZÉT
FEHÉR HERÉT
ŐSZI ÁRPÁT
" **BÜKKÖNYT**
" **BORSOT**

||
||
||
||
||
||
||
||

VESZ

a legmagasabb

napi áron

Haldek

magnagykereskedése
József főherceg 5 cs. és kir.
fensége udvari szállítója,
Budapest, V., Bálvány-utca 6.

vajhozama 10 éves és 8 hónapos korában 14:11 font. Leányainak heti vajproduktuma:

Goldie Garfield	15:10 font
Claudia May II.	15:20 "
Claudia May III.	15:70 "
<i>Paddy's Beauty</i> 7 napos rekordja	16:2 font

vaj. Leányai közül: *Paddy's Beauty's Queen* 14:10¹/₂, *Paddy's Matilda* 17:12, unokája *Paddy's Matilda II.* négyéves korában 17:9 font vajat adott hetenkint.

Igen hosszadalmas volna a tehenek bemutatása ily módon, azért az anyagból egy párat említek fel 7 napos rekordjával:

<i>Exile's Sappho</i>	25:6 font vaj
<i>Hugo Rinora King</i>	23:8 "
<i>King Rioter Letty</i> (181.sz. ábra)	23:6 "
<i>Exile's Maude Coquette</i>	23:4 "
<i>King's Riotress Elsie</i>	22:8 "
<i>Nora Hugo King</i>	22:6 "
<i>Kings Riotress King</i>	22:1 "
<i>Emsie Hugo King</i>	22:1 "
<i>Exile's Voile</i>	21:8 "
<i>Mabel's Gazella</i>	20:9 "
<i>Carrie Bonner</i>	20:7 "
<i>Lady Perfection II.</i>	20:6 "
<i>Beauty of Meridale</i>	20:5 "

Hosszu névsort eredményezne azon tehenek elsorolása, amelyeknek heti vajtermelése 20—14 font között van, azért kénytelen vagyok mellőzni azt.

A tehenekről általában minden hizelés nélkül mondhatom, hogy meglepően szépek. Egy pár

négyszetben álló bimbókkal. Farkuk szőre a földet seprí; bőruk, szőrük lágy, mint a selyem. Megjelenésük nagyon kellemes, tetszetős; ezt elősegíti az, hogy az állatok a gondos ápolás, megfelelő fekvőhely következtében igen tiszták. Vérmérsékletük nyugodt, tekintetük szelíd.

Külön istállóban vannak a *felüzött üszők*, egy éltes egyén gondjaira bízva. Jobb kezükbe sohasem adhatnák azokat. Az öreg becézgeti őket s örömmel mutogatta nekem néhányszor, hogy egyik olyan szép, nagy, erőteljes, mint a másik s tőgyük milyen fejlődött, amelynek tapintata oly lágy, mint a vaj. Néhányat közülök leborjazása előtt fejnek, mert tejel.

A *borjuk* tiszták, takarosak, korukhoz képest fejlődöttek, erős csontozattal. Küllemükön meglátszik, hogy kiváló tenyészanyaggal van dolgunk; a *tejelő típus* szembetűnik. Feltaláltam bennük az apa- és anyaállatot. Minden egyes példány feltűnően szelíd, kezes.

Fejőstehén 156, felüzött üsző 35, különböző ivaru növendék 100 darabon felül volt az én otlétem alatt a farm tehenészetében.

Tizen tenyészanyag produkálása kiváló szakértelmet kíván egy a párosítandó állatok gondos megválasztásánál, mint azok nevelésénél, takarmányozásánál. Ezt a körültekintő gondosságot a farm tulajdonosaiban, vezetőjében feltaláltam. Volt szerencsém látni *Ayer* urat, amint a növendékállatot istállójába nyíló mosogató helyiségben fejőszéken ült, mellette *Ware*

pedig annyira, hogy az aktus alkalmával a bikát orrkarikájánál fogva szíjon tartják.

Komócsin- (*Timothy grass*) szénán kívül naponként 4 quartot (körülbelül 4¹/₂ liter) kapnak darabonként 100 font lenmagliszt, 200 font darált zab, 300 font őszi buzakorpa keverékéből.

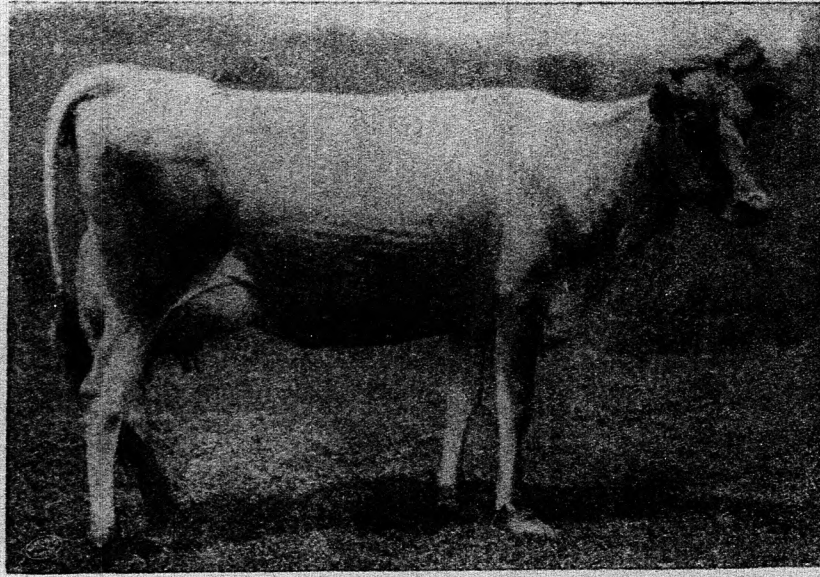
Az *üszőt* rendszeren 15, a fejlődöttebbet 13 hónapos korában bocsájtják bika alá s így 2 éves korában már borja van, illetve előbb is. Leborjazásakor 4 quart buzakorpa, 8—10 quart langyos vízből készült ivóst adnak az állatnak és 24 óra tartamig nem fejkik ki teljesen, hogy a „tejláz” elkerülje.

A *fejőstehenet* elapasztják, úgy hogy 50—60 napig „szárazon” áll.

Egyedenként etetik a teheneket, vagyis amelyik több tejet, vajat ad, az több takarmányt kap. E czélból a tehenek nincsenek csoportonként összeválogatva produkáló tehetségük szerint, hanem fejük fölé van írva, hogy mennyi abrak jár nekik. Jászoljuk minden egyes tehen előtt két oldalt el van rekesztve s így csakis a részére kiadott abrakot eheti meg az állat, a szomszédja elől nem.

Téli takarmányozásuk, mely legelőre való hajtásukig (május utólja) tartott, következőleg történt:

Reggel 1¹/₂ órákor komócsinszéna (körülbelül 10—15 font fejenként), 5 órákor besavanyított csalamádé (ensilage) kb. 5—10 font és abrak, 7 órákor széna. Délután 1¹/₂ órákor széna, 4 órákor ensilage és abrak, 6 órákor széna.

183. ábra. Claudia May-Telivér jersey tehen az egyesült-állambeli Meridale Farms tehenészetében. Heti vajhozam 10 éves és 8 hónapos korában 13:11 font.

184. ábra. Csoportkép a Meridale Farms tehenészetéből.

farmnak jersey teheneit láttam s azok után alig hittem el, hogy Meridale Farms anyaga is jersey. Itt a tehenek nem oly aprók, mint amilyenek más farmokon láttam, amelyek nem nagyobbak, mint otthon a 1¹/₂ éves szimmentháli borjuk. 140 centiméternél magasabb állat több van közöttük, mint alacsonyabb. Színük — természetesen — különböző: a sötétszürke szín azonban uralkodó. Csontozatuk erős, amellé, hogy finom. Testalkatuk szilárd, de a kiváló tejelő típust feltűnteti. A tehenészetben lévő állatok legtöbbjének tőgye feltűnően szabályos és nagy:

szuperintendent ur a fásládán. Hideg eső hullott sűrűn, azért a gőzfejlesztő mellett foglaltak helyet. Beszélgettek együtt soká, hosszasan. Társalgásuk tárgyát nem hallhattam. A színtér s a két személy egyénisége azonban biztosítékot ad arról, hogy nem „szinpadí esilág”-ok pikáns anekdotáival szórakoztatták egymást.

Pár szóval jellemzem a farm tenyésztési, takarmányozási módszerét.

A *bikát* körülbelül 1 éves koráig nem használják tenyésztésre, azután csakis minden *második* nap hág. A párosítás kézből történik, még

A szárazon álló tehenek abrakja naponként és darabonként 1 font, a fejőseké 4—13 fontig, hozamuk szerint. A legtöbb vajat adó tehenek emellett a délutáni abrakkal 1¹/₂ font melaszt kapnak fejenként, csak elibük öntve, felhígítás nélkül.

Legelőre hajtásuk után reggel és délután 5 órákor megkapták abrakjárándóságukat, egyebet semmit. Reggel kihajtottuk őket a legelőre fejes után 1¹/₂ órákor s délután a fejeshez istállóba tereltük. A fejes megtörtéttével legelőre bocsátottuk ismét őket s ott voltak

Őszi bükkönyt, őszi borsót, biborherét, muharmagot, mustármagot

minden mennyiségben állomáson átvéve és kifizetve legmagasabb áron vásárol

MAUTHNER ÖDÖN cs. és kir. udv. magkereskedése,
Budapest, VII., Rottenbiller-u. 33. „Ajánlatok kéretnek.”

egész éjjel, akár esett, akár fujt, a reggeli fejés idejéig.

Abrakjuk a következő keverék:

200 font őszi buzakorpa,
200 „ tengerliszt,
200 „ gyapotmagliszt,
300 „ lenmagliszt.

Ezen abrak szavatolt összetétele a zsákokra akasztott bárczák szerint:

	Buza- korpában	Gyapotmag- lisztben	Lenmag- lisztben
Protein	14.00%	41.00%	36-40%
Szénhidrát	54.00%	—	—
Zsír	3.50%	—	1-3%
Nyers zsír és olaj	—	9.00%	—
Ammónia	—	8.00%	—
Nitrogén	—	6.50%	—
Fibrin	—	—	9 1/2-11 1/2%

A tengerit a farm öröltette meg s így össze-tételét nem tudhatom.

Reggel 5, délután 5 órakor kezdődött a fejés. A tőgyet nem mostuk meg, — mivel arra szükség nem volt — csupán száraz ruhával törülgettük meg, hogy az alomnak használt fűrészpör lehulljon arról. A kifejt tejet a sajttárral a tehén mögött hagytuk a járóhelyen; ezt az „első fejős“ megmérte s mennyiségét az istállóban kifüggesztett jegyzékbe írta. Az istállóban állottak a kannák, melyekbe szűrtük a tejet. A szűrőlemez fémből (sárgaréz) van s kör-lapjának közepén négyoldalú gulaalakra van kikészítve. Ezen szűrő alatt bádógarikával ruhaszövetet van kifeszítve a tökéletesebb tisztítás végett. Fejés végével viszik ki az istállóból a tejeskannákat. Megjegyzem azonban, hogy ott szag nem érezhető.

A világra jött borju 3 napig van anyja mellett a box-ban, azután a növendékállatok istállójába kerül, ahol egy-egy rekeszben 2-2 kis borju van elhelyezve. Naponként háromszor 3/4-1 quart teljes, azaz fölözött, fölmelegített tejet kap; ezen mennyiség 1 3/4-2 quartig emelkedik a borju 6-7 hetes koráig. A tejben a borju korához képest különböző mennyiségű megfőzött, illetve párolt zabdarát kevernek el. Közönséges fejősajtárban teszik ezt a borju elé a rekeszbe, ahol két oldalt lánc van felszegezve, végén az Amerikában általánosan használt rugós szerkezetű csattal. A sajtár fülét a csattal bekapcsolják s így a borju nem döntheti azt fel. Néhányszor tanítják a kis borjut, hogy miképp igyék a sajtárból (az ujjat a tejben tartva szopatják vele, amikor tejet iszív föl az edényből), amit hamarosan elsajátít.

Maroknyi szénát kötnek spárgára s így a borju játszva hamarosan szálalga, korán önállósul.

A borju 6-7 hetes korától a teljes tej közé 1/4 quart fölözöttet öntenek, mely mennyiség fokozatosan növekszik, a teljes tejé pedig fogy, úgy, hogy 9-10 hetes korában naponként kétszer 2 1/2-3 quart fölözött tejet kap a borju, melyben el van keverve az abrak. A szénát ekkor már vigan rogotatja.

A kis rekeszből a körülményektől függőleg (8 ilyen rekesz van csak) korábban-később kerül ki a borju tágasabb helyre, ahol több van együtt. Itt is a sajtárból iszssa tejet s hogy azt fel ne dönték, vagy egyik a másik elől meg ne igya, arra a czélra helyük különlegesen van elkészítve. (Ezt majd akkor ismertetem, midőn egyik következő cikkemben a farm tehén-és növendékistállóját mutatom be.)

9-10 hetes kora után a tej mennyiségét — az állat fejlettsége szerint — fokozatosan elapasztják; ekkor zuzott zabot és komócsinszénát kap a borju.

Az idősebb növendékek nyáron csupán lege-

lőn élnek, ahol éjjel-nappal tartózkodnak. A fiatalabbak megkapják az istállóban abrakjukat és némi szénát, azután az istálló közelében levő legelőre hajtják őket nappalra.

Az állatok szédása naponként úgy történik, hogy az abrak elfogyasztása után egy kevés sót szórnak eléjük. A só olyan, mint nálunk az örölt asztali só.

Mint különösen jellemző tényt kiemelem, hogy az állatokat nem óvják a fuvó szélétől is. A léghuzam (jó magyarosan: czug) ott ismeretlen. Állandóan működik a szellőztető készülék s daczára, hogy az istálló tágas (a szemben levő jászolok egymástól 292 cm. távol fekszenek), nem sajnálják felnyitni a szemközt levő ablakokat, amelyek éjjel-nappal ugy maradnak. Áprilisban hideg idők jártak s akkor is így volt. Bizony olyan léghuzam van ott, hogy azt hittem eleinte, miszerint ha engem nem is, de fejemet kiviszi az istállóból. Megszoktam azt én is és nem vettem észre, hogy attól valamelyik jószág megsüketült vagy görcsöt kapott volna. Azt azonban tapasztaltam, hogy reggel az istállóban szag nem volt, ammoniakpára nem marta az ember szemét.

Fölösleges arra szót vesztegetnem, hogy a szellőztetés ilyen módja valamivel jobb az állatok egészségére, mint a hazai módszer, amikor a tehénes még a kitört ablaktáblákat is gondosan betömi szalmával. No igen, ha éjjel lecsuszik róla a szür, a friss levegő ne ébreszse föl legjobb izü álmából!

Az üszöket saját részére neveli a farm; bikaborju mint keresett tenyészanyag kelnek el.

Egyes tehének tejet állandóan, az összesét külön-külön gyakran vizsgálják Babeock módszere szerint. A tejet feldolgozó helyiségben ugyanis kis labororium van.

A tehénészet jövedelmezőségét illetőleg számításokat nem közlök már azért sem, mert e tekintetben az itteni adatok otthon nem lehetnek iránymutatók. Azt azonban hiteles helyről tudom, hogy az istállóban egyetlen tehén sem áll, amely becsületesen meg nem fizetné tartásának költségeit.

Ayer & McKinney urak bátran használják hivatalos levélpapirusokon jelmondatukat: „A working herd doing business every day of the year.“

A dolgozó tehénészet meghozza hasenát az év minden napján!
Szaifán Lajos.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Linhart György.

Borsóbetegség Fusarium-gomba következtében.

A Fusarium-génuszbeli gombák nem olyan ártalmatlanok, amint azt azelőtt általánosan hinni vélték, hanem újabbak különböző betegségek okozói gyanánt váltak ismeretessékké. Újabb Schikkora vizsgálta a legelőszőr Van Hall leírta szentjánosnapi betegségét a borsónak, amelyet a Fusarium vasinfectum Atk. var. Pisi idéz elő. A gomba a gyökérnyak finom repedésein keresztül hatol a növénybe, eltömi az edényeket (vezetőcsöveket), úgy hogy ennek következtében a növények hervadnak és tönkremennek. Oltási, illetőleg mesterséges fertőzési kísérletekkel a gombának élősködő természetét bebizonyosított. Hasonló hervadási tünettel járó betegséget észleltek a csillagfürtön (Lupinus), a disznóbabon (Vicia Faba) és egyéb pillangós-virágú növényeken.

A betegség ellen való küzdelem szempont-

jából tanácsos csakis jól csirázó vetőmagot használni, a beteg növényeket idejekorán gyökerestől eltávolítani és eltüzelni. Figyelembe veendő körülmény az is, hogy a természetforgó alkalmazása közben ne kisebb időközökben kövessék egymást a pillangósvirágú vagy egyéb, ezen Fusarium-tól szintén szenvedő gazdasági növények.

Téliényi.

GAZDASÁGI GÉPÉSZET.

Rovatvezető: Ifj. Sporzon Pál

Uj löherehüvelyezőgép.

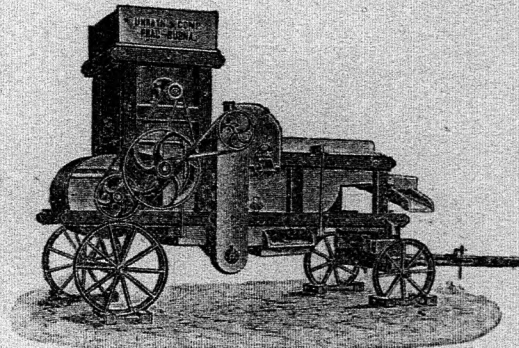
Umrath és Társától Budapesten.

Az Umrath és Társa cég már évek óta épít egy jó és munkaképes löherehüvelyezőgépet, csak hogy az nagyobb cséplőkészletekhez van szánva és ezáltal a kisebb gazda részéről nem igen szerezhető meg.

Ezen egyszerű tisztítóval bíró uj löherehüvelyezőgéppel az Umrath és Társa cég rég fennálló szükségletet elégíti ki, annál inkább, mert a gép — mint halljuk — az utolsó esztendőben különösen bevált.

Ezen löherehüvelyezőgép járgányhajtásra egyedül éppugy, mint egy kisebb göcséplővel egyestive gözmogzognnyal való egyidejű meghajtásra van szánva; ez utóbbi esetben a mozgony és a cséplő között állítatik fel.

A meghajtás a mozgony lendkerékéről történik, úgy hogy a 2 szij egymáson fut. A közönséges cséplőn kicséplött löheregubákat egy-egyén kosarakba gyűjtí és átnyújtja azokat a löherehüvelyezőgépen kényelmesen álló etetőnek, kinek nincsen egyéb dolga mint a virá-

185. ábra. Lóherehüvelyezőgép.

gokat ez etetőnyílásba önteni s így a hüvelyezéshez 2 személy teljesen elegendő.

A dob eltömődése még kissé nedves löherevirágnál is ki van zárva, éppugy nem eshetik meg a gép szerkezeténél fogva, hogy a dob vagy a kosár eltörjék, ha mindjárt kő jut is a gépbe. A tisztítómu egyszerű és széles, amelyben nevezetesen a szíták nagyra vannak szabva. Egy erős tolattyu által szabályozható fuvó tisztítja meg a magot a portól és a törektől. A rövid szalmát, mely a törekrostan keresztülmegy, egy csatorna felfogja és a gép oldala mellé vezet. Ugyanezen oldalon történik a tiszta törek pormentes levezetése, amely azután összegyűjtve kitünő takarmányt ad.

A polyva teljesen magmentes, úgy hogy feleslegessé válik annak másodszori felöntése, mint ahogy ez más gépeknél igen gyakran szükséges. Egy serlegelevátor szállítja a tiszta magot a zsáktartó által tartott zsákba. Ha a nyert magot még egyszer egy rostára felöntjük, akkor teljesen piaczképessé válik.

Maga a gép igen tartósan van építve, az állvány a legjobb tölgyfából, a dob és kosár pedig a legjobb aczéből készült. A dobtengely, mely

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
GARVENSWERKE,
WIEN, II., Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

a magas fordulatszám miatt szintén a legjobb acézból van kovácsolva, golyómozgású gyűrűs perselyekben fut, amelyek a por ellen különösen védve vannak, miáltal a melegenfutás lehetetlenné válik. A gép szállítása csak egy vonóállatot igényel.

Havasi tanulmányut.

Az OMGE. által rendezett tanulmányuton résztvevő társaság tagjai 5 napra terjedt utjukból f. hó 12-én érkeztek haza. A társaságot a beregmegyei havasokon a hegyvidéki kirendeltség részéről *Marton Ödön* dr. miniszteri titkár és *Fischer Ödön* intéző kalauzolták. Megtekintette a társaság az alsóvereczei állami tejgazdasági iskola havasi telepeit, tanulmány tárgyává tette a havasi legelőket károsan és hasznosan befolyásoló körülményeket (javinakárok, ösvénytaposás, zombékirtás, meliorációk, fűmagvetés, trágyázás, földkötés, utépités, takarmány, illetve fűmagtermesztési kísérleti állomást stb.). Tanulmányozta a kirendeltségi gulyákat és a kistenyészteket u. n. bárczás gulyát, bejárva a „Plaj”, „Kernycza”, „Veliti varah”, „Hrabistye” stb. havasokat. A beregi havasok után a társaság a máramarosmegyei havasi gazdálkodási viszonyokat tette tanulmány tárgyává, hol ugyanezen havasi berendezéseket a máramarosi erdőgazgatóság tagjainak élén *Tomcsányi Gusztáv* erdőgazgató mutatta be a társaságnak. Az OMGE. részéről *Jeszenszky Pál* ügyvezető titkár vezette a társaságot.

Az előző számunkban közölt tagokon kívül résztvettek még a tanulmányi kirándulásban *Bernát István* orsz. képviselő, *Thaisz Lajos*, a kassai magvizsgálóállomás vezetője és *Mesterovics Iván* állattenyésztési felügyelő is.

Az OMGE. által rendezett tanulmányutról „Az Ujság” című lap azt írta, hogy ez kapcsolatban volt a néppárt által állítólag kezdeményezett tóvidéki akcióval.

E hírre vonatkozólag konstatálni tartjuk szükségesnek, hogy az OMGE. kizárólag a bereg- és máramarosmegyei havasi legelőgazdaságok s azzal kapcsolatos állattenyésztési és tejgazdasági intézmények tanulmányozása céljából rendezett tanulmányutat, melyben nem csupán *Csitányi Béla* néppárti képviselő vett részt, — ki egyébként egy sajnálatos baleset folytán megszokott munkáját nem folytathatja — hanem részt vettek abban *Bernát István* alkotmánypárti, *Szemere Huba* függetlenségi párti képviselők is, valamint hivatalosok voltak még más különböző párt állású képviselők is, de nem mint ilyenek, hanem mint az OMGE. nek az állattenyésztés és a havasi gazdálkodás fejlesztése iránt érdeklődő tagjai. A tanulmányut a néppárt semmiféle akciójával kapcsolatban nem állott s nem áll, valamint nem a földmivélsügyi kormány felkérésére, hanem az OMGE. spontán kezdeményezésére rendeztetett, természetesen *Darányi földmivélsügyi miniszter* hozzájárulásával, mint akinek az említett intézmények fennhatósága alá tartoznak.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	1743
Egyről-másról	1743
A gazdasági helyzethez	1744
Havasi tanulmányut	1751
Növénytermesztés.	
Caukorrepatermesztés öntözéssel	1745
Állattenyésztés.	
Meridale Farms tehenészete	1747
Gazdasági növénytan.	
Borsóbetegség a Fusarium-gomba következtében	1750
Gazdasági gépészet.	
Uj löhrehűvelőgépek	1750
Vegyések	1751
Szénakiviteli tilalom Szerbiában. — Sörárpavásár-plakátok a tőzsdén. — Országos baromfi-vásár Sopronban. — Állatvásáraink az 19. év június havában. — Vagonhiány — nem vagonhiány. — Vaszary Kólos hercegprímás és az életbiztosítás. — Közlekedési hírek. — Apró hírek	1752
Kereskedelem, tőzsde	1753
Szerkesztői üzenetek	1756

Szénakiviteli tilalom Szerbiában. A szerb kormány — mint értesülünk — további intézkedésig eltiltotta a szénakivítelt Szerbiától. Ezzel az intézkedéssel Románország és Bulgárország példáját követte, amelyek tudvaleg már az előző hetekben életbeléptették a szénakivitel tilalmát. Bennünket e tilalmak közvetlenül alig érintenek, mert ugy sincs szénakivitelünk a Balkán felől. Legnagyobb a takarmányhiány Románországban és a román kormány ügynökök útján próbált nagyobb mennyiségű szénakivitelre a szomszédos államokban összevásároltatni, hasonló kísérletet tett legutóbb a bolgár kormány is. Szerbiát bizonyára az indította elsősorban a szénakiviteli tilalom elrendelésére, — amin mi is okulhatunk — hogy amugy is szűkös készleteink román és bolgár részről való összevásárlását megakadályozza. Különben, noha Szerbiában nem beszélhetni szoros értékelésről, a szénatermés annyira gyenge volt, hogy alig fedezheti a szerb állattenyésztés szükségletét, holott a szerbeknek most érdekükben áll lehetőleg megtartani és kihizlalni állatállományukat, hogy azt a magyar-osztrák monarchiával kötött kereskedelmi szerződés életbeléptetése után a felállítandó vágóhidakon, mint kiviteli árut értékesíthessék. A szerb gazdák, valamint a marha- és sertés-kereskedők alig várják már a vámszerződés életbeléptetését, hogy külföldi piacot találjanak eladó állataiknak s éppen ez a nagy várakozás igazolja legjobban a szerb szerződéssel szemben hangoztatott aggodalmainkat, mert a szerb állattenyésztés javára tett engedménynek minden bizonynyal megadja az árát a mi állattenyésztésünk. A Balkán-államok példája egyébként csak serkentőleg hathat kormányunkra, hogy a maga részéről is mielőbb adja ki a takarmánykiviteli tilalmat.

Sörárpavásár-plakátok a tőzsdén. Megint támadják a tőzsdét. Ez alkalommal azonban nem az agráriusok, hanem a merkantilisták. Kemény oldalnyomásban részesítik, a tőzsde vezetőjét, hogy azt továbbítsa — nekünk. A „P. N.” szerdai számában a tőzsde rovat alatt kioktatja a tőzsde intézményt, vagyis vezetőit. Megmagyarázza, hogy az áru- és értéktőzsde autonóm intézmény, belügyeiben önhatalmulag intézkedik. Föltárja a tőzsde intézőkőre előtt, hogy az OMGE. és a GEOSz. a legnagyobb ellensége, mert ami a tőzsdével csak összefüggésben áll, az vörös posztó a Közletnek. Ily alapos kioktatás után mélyen felháborodva helyteleníti, hogy a tőzsde helyiségeiben az OMGE. és GEOSz. támogatása mellett létesített sörárpavásár hirdetőseket (plakátjait) hivatalosan kifüggesztik. A kemény támadást nyomban szelid lekiicsinylés követi. Idézi árpavásárjaink csekély sikerét és azt mondja, hogy ezek az árpavásárrok nem sok vizet zavarnak. Bizonyítja nyomban azzal, hogy az OMGE. sem tartja a sörárpavásárokat szükségeseknek és célravezetőnek. Ez ugyan csak felszeg idézés, mert az OMGE. az országos árpavásárt célravezetőnek tartja, de az egyes vármegyei gazdasági egyesületek sokasága által rendezett sörárpavásárokat persze nem tartja célravezetőnek. Már csak azért sem, mert ezáltal szétforgácsolódna az erők és lehetetlen sikert elérni.

Sörárpavásárjaink alapos lekiicsinylése után mindjárt támadásba csap a kis tőzsderovatfej. Azt mondja, hogy a tőzsdétől indokolatlan tolerancia, hogy hirdetőseinket a tőzsdén hivatalos hirdetőmunkaként kifüggeszti, mikor nyilvánvaló célja a közvetítő kereskedelem megkerülése, precedens alkotás arra, hogy nincs szükség közvetítésre, nincs szükség tőzsdére! Tisztelettel mondjuk azt, hogy ilyen kijelentésekre is csak teljesen elfogult ember képes; hát a sörárpavásárokból ki van zárva a kereskedelem és nem éppen annak szolgál?! Ez a kis formálisan kirohanás amilyen össze-vissza hányja a fogalmakat, még azt is felhozta, hogy azok a plakátok a magyar kereskedőség hajlékában, a kereskedők egyetlen autonóm területén *izgatnak a közvetítő kereskedelem ellen*. Ez egyszer sajnáljuk a tőzsde vezetőjét, hogy a sörárpavásár plakátjai miatt ilyen kellemetlen támadásban részesítették. De vigasztaljuk egyben, hogy a támadó sorok érvei megemészthetők egy mást, tehát fájt sebet nem ütnek. Mert vagy ártalmas a sörárpavásár és akkor ne süssék rá az agrárius fiasok bélyegét, vagy nem sok vizet zavar, mint azt a cikkiró írja és akkor minek törődnek vele?

Országos baromfi-vásár Sopronban. A Nyugatmagyarországi Földmivélségi Gazdasági Egyesülete karöltve a Baromfi-tenyésztők Országos Egyesületével f. évi október hó 25., 26. és 27-én Sopronban országos baromfi-kiállítást és tenyésztés-baromfi-vásárt rendez. Ezen kiállításon az osztrák és magyar földmivélsügyi kormány, ugyancsak a Nyugatmagyarországi Földmivélségi Gazdasági Egyesülete nemes baromfi-szükségletét fogja beszerezni, miért is előreláthatólag nagyszámú nemesfajú baromfinak jó áron való értékesítése lesz lehetséges. Az esetleges érdeklődőket kér-

1902. országos gazdasági kiállítás Pozsony, I. díj, aranyérem. 1901. temesvári kiállítás, I. díj, díszoklevél.

BORSAJTÓK

Legújabb Rákóczi-rendszerű keletős kosaru sajtók, nagyüzemű préseléshez.

Főelőnye: A must sehol sem érintkezik vasrészekkel! Egyszerű kezelés! Óriási erőfelfejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szilágyi és Diskant gépgyára Miskolcson.

1902. borászati kiállítás Eger, I. díj, díszoklevél és aranyérem. Arjegyzék ingyen.

1907. évi pécsi kiállítás aranyérem és díszoklevél.

1906. Nagybányai I. díj, díszoklevél.

jük a Nyugatmagyarországi Földmívelők Gazdasági Egyesületéhez Szombathely fordulni, hol a bővebb felvilágosítások kaphatók.

Állatvásárait az 1908. év június havában. A m. kir. központi statisztikai hivatal kiadásában megjelenő „Statisztikai Havi Közlemények” 1908. évi június havi füzeté szerint a Magyarbirodalomban június hónapban összesen 636 országos állatvásár tartott, melyek közül 134 Horvát-Szlavonországra esik. Ez állatvásárokat felhajtottak összesen 639,820 szarvasmarhát, 279,570 lovat, 155,642 juhot és 129,233 sertést. Ebből az anyaországra 529,868 szarvasmarha, 245,975 ló, 143,393 juh és 102,819 sertés, Horvát-Szlavonországra 109,952 szarvasmarha, 33,405 ló, 12,249 juh és 26,414 sertés esik. Eladott összesen 170,359 szarvasmarha (144,812 a Dráván innen, 25,547 a Dráván túl), 49,984 ló (44,678 a Dráván innen, 5306 a Dráván túl), 52,834 juh (49,203 a Dráván innen, 3628 a Dráván túl), 54,763 sertés (45,260 a Dráván innen, 9503 a Dráván túl). Legtöbb szarvasmarhát: Segesvár (6639), Nagyvárad (6176), Torda (4961), Gyula (4876), Székelyudvarhely (4359), Nagykőrös (4101), Bánffy-Hunyád (3655); Horvát-Szlavonországon: Gjurjevác (3206), Ivanicvár (2945), Kőrös (2920); legtöbb lovat: Gyula (14,500), Kula (5230), Pécs (4520), Hódmezővásárhely (4174), Nagyvárad (3932); Horvát-Szlavonországon: Vukovár (2714); legtöbb juhot: Debrecen (6600), Bánffy-Hunyád (3580), Lugos (3050), Gyula (2500), Kula (2120); Horvát-Szlavonországon: India (1060); legtöbb sertést: Gyula (3000), Szatmárnémeti (2156), Mohács (1650); Horvát-Szlavonországon: Vukovár (1974) és India (1350) országos vásárait hajtották fel.

Vagonhiány — nem vagonhiány. Egyik tőzsdélapot végigolvasva, betűről-betűre átnevezve csakugyan furcsa ellentétek lávarodnak össze benne. A mostani ugynevezett vagonhiány miatt még a dunántúli őszi nagy gyakorlatokat is megtámadja. Mert — ugymond, — elvonják a csekély vagonkészleteket a hadsereg szállítására és ez a vagonösszpontosítás oka a vagonhiánynak, ami tönkreteszi a gazdákat (?) és a kereskedőket. A gabonát nem lehet szállítani, megakad a forgalom.

Ugyanez után a kemény kirohanás után azt olvassuk, hogy *buzából* győzött az irány. *Rozs* alig volt forgalomban. *Zab* egészen üzletellen. *Takarmányliszt* lanyha. *Őszi korpá* üzletellen. Szóval semmiből sincs üzlet, tehát kérdehetjük, hogy mi kárt csinálhat a vagonhiány, ha mindenből, ami szállítási akadályok miatt késik, semmire sincs szükség? A vagonhiányról szóló panaszt nevétségessé teszi az alatta következő sorok állítása, a gabonaművek csekély forgalma és nagy kínálata. Az ország gabonatermését nem fogyasztják el hat hét alatt, nem is szükséges azt hat hét alatt a fővárosba szállítani. Ráér hat hónap múlva is egyrésze. Minek az a lázas szállítás, mely vagonhiányt és árutorlódást idéz elő? Ez a két egymásután következő merkantilista közlemény ellentétes állítása a legvilágosabban beszél arról, hogy a vagonhiány — nem vagonhiány és csak azért neveztek annak, mert a gabonafélékben a kereskedelem kapzsiságát nem tudják a vagonok teljes mértékben elősegíteni.

Vaszary Kólos hercegprímás és az életbiztosítás. Magyarország hercegprímása augusztusi pásztorlevelében az Országos Kath. Magyar Iskola-Egyesület szervezkedésével kapcsolatban érdekes ügyet érint meg azáltal, hogy a katolikus papságnak melegen ajánlja figyelmébe az életbiztosítást. Erre az a körülmény indította, hogy a Gazdák Biztosító Szövetkezete a Kath. Iskola-Egyesülettel igen előnyös szerződést kötött, mely lehetővé teszi főként az egyházi férfiaknak, de az Iskola-Egyesület közvetítésével bárkinek is, hogy a legelőnyösebb módokat mellett köthessen életére szóló biztosításokat. Felesleges ez ügy fontosságát bővebben fejtegetnünk és csupán annak a konstatálására szorítkozunk, hogy végre Magyarországon is, amint ez már Angliában általános, legilletékesebb helyeken is, méltányolják a biztosításügy, de főként az életbiztosítások fontosságát, mely elismertetés nehéz munkájában immár a *Gazdák Biztosító Szövetkezete* is (Budapest, VIII. Baross-utca 10.) az első helyekre küzdötté tel magát, fényes bizonyítéka ez a Gazdák Biztosító Szövetkezete életrevalóságának, melyvel megalapítóinak belé helyezett bizalmat is a legfényesebben igazolja.

Közlekedési hírek. A *kiviteli gabonadíjzabások átdolgozására vonatkozó interpelláció.* Az osztrák képviselőházban az új vám- és kereskedelmi szerződés értelmében átdolgozandó gabona- és lisztdíjletek, valamint egyéb árakra vonatkozó díjzabások tárgyában interpellációt intéztek az osztrák vasúti miniszterhez aziránt, hogy ezek a díjzabási füzetek mikor fognak kiadásra kerülni és a felemelt díjrészeket élvezetében mikor lépnek az osztrák államvasutak. *Végül fog-e a díjzabásokban oly díjfelemelés előállni, amely az osztrák termék kivitelét a magyar kivittel szemben elősegíti?* A miniszter válaszában jelezte, hogy a díjzabásokat 1908. január 1-től való érvényre hozták fel, de a mintegy 30 füzetből álló díjzabás átdolgozása rengeteg munkát és időt vesz igénybe. Gondoskodás történt azonban, hogy az államvasutak a szerződés értelmében járó magasabb díjrészeket élvezetében jussanak. *Az új díjzabások egy részében azonban díjfelemelés nem fog beállni, mert az osztrák vasutak felemelt díjrészeinek ellensúlyozására a m. kir. államvasutak nagyobb kedvezményeket engedélyeznek.*

Gőzeke- és gőzkeszerelvény-küldemények fuvardíj-kedvezménye. A m. kir. államvasutak kolozsvár-felvinczi és székelykocsárd-marosvásárhelyi vonalának átlomásainak egymásközi forgalmában szállítandó gőzeke és gőzkeszerelvények után, ha ezen küldemények a „Mezőségi gazdák első gőzkeszerelvénykezelő”-nek valamely tagja címére teherárúként adatként fel és kizárólag az illető tag birtokán leendő felhasználás céljaira vannak rendelve, az I. kivételes díjzabás tételeinek fuvarkedvezményében részesül. A rendes fuvardíj-tétel szemben mintegy 35-40%-os mérséklésnek felel meg e díjkedvezmény és rovatolás után alkalmaztatik azon esetben, ha a fuvarlevélhez csatolandó igazolványból kitűnik, hogy a feladó gazda s mint szövetkezeti tag társtulajdonosa a feladott gőzeknek, valamint hogy a szóban levő gép a feladó saját birtokára szántási munkák végzése céljából szállítatik.

A baja-bátaszéki vasúti hid építése. A baja-bátaszéki vasúti hid földmunkáiból eddig mintegy 90 százalék készült el. A nagy Duna-híd és mederpillérei készek, az ártéri nyílások egy részének vasszerkezet építését befejezték; a nagy Duna-híd középső nyílásainak szerelő állványát ezülopőzik. Munkában vannak még a kisebb hidak falazási munkái. Az összes teljesítmény az előirányzott munkák mintegy 60 százaléka. A munkálatokat 1909. évi október elsejére kell befejezni.

Apró hírek. Szénakiviteli tilalom Szerbiában és Bulgáriában. A Balkán-államok közül előbb Románia tiltotta el a takarmánykivitel, a héten pedig Szerbiában és Bulgáriában is eltiltották a szénakivitel. A szük takarmánytermés tehát cselekvésre serkenti a keleti országok kormányait is.

Váltópénzforgalmunk. A héten jelent meg a hivatalos lapban a számvévszék jelentése az 1908. évi második negyed végéig vert forgalomba bocsátott és készletben maradt váltópénz állományáról. Eszerint most forgalomban van 4.441,981 darab ötkoronás, 60.037,330 darab egykoronás, 64.609,084 darab huszfilléres, 72.051,117 tízfilléres, 315.559,077 kétfilléres és 77.511,218 egyfilléres.

Szőlővenyigelopás mezőrendőri kihágás. Felmerült esetről kifolyólag a minisztertanács elvi jelentőségű határozatként kimondotta, hogy a hatvan koronán aluli értékű és a mezőn kévébe rakott szőlővenyigelopása mezőrendőri kihágást képez és elbírálása a közigazgatási hatóságok körébe tartozik.

Szilágyi és Diska t. miskolci gépgyáros cég kitűnő borsajtóra, va amint legújabb „Villám” centrifugális bogrész- és zúzógepeire felhívja a figyelmet, különösen eddig a cég által felalát és készített „Kossuth”, „Kinca” és „Hegyalja” borsajtok, nemkülönben a nagyüzemi préseshez készített Rakóczi „kettős kosaru” sajtokra, amelyeknél régi világfából készített préses egye-síve van a moderna technika vívmányai. A sajtó felelő része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vasrészekkel, hanem csak a fával, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági országos, az 1906. évi nagyváradi, az 1907. évi pécsi kiállításokon a cég borsajtok külön első díjjal, aranyéremmel és diszoklevéllel lett-k kitüntetve. A cég izléses árjegyzőét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Parcellázások jutányos és gyors keresz-tülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” üzletmunkaközi köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendelkezése kizár minden nyereségkést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e célra megbízottját a helyszínére kiküldi, aki az összes teendőket ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételei kölcsönkést engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereségreszesedést nem igényel, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre egy összegben megkapja a vételárat. 5. Egyetemes felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adatként. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelsítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

Kollár Ferencz-féle „BITUMINA”

tisztá bitumenből készített valódi aszfalt-tetőlemez

tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolás nem igénylő tetőfedőanyag. „Bitumina”-val fedett tető beakalmos. **Tetőfedések elsőrendű szakmunkásokkal végeztenek.**

Kollár Ferencz és Társa fedéllemez, elszigetelő-lemez, aszfalt- és kátránytermékek vegyi gyára = **Budapest.**

Telefon-szám: 90-21. Gyár: IX. Soroksári-ut 101. • Városi iroda: IX. Ullői-ut 25. Sürgőnyezim: Karbólkol Bpest.

Mezőgazdasági helyzet.

Arad. Mintegy 4-5 nap óta a vármegye legtöbb vidékén bőséges, zivataros eszések voltak, melyek a kapásnövényeknek egyrészt sokat használtak, de másrészt a gyümölcsösökben sok kárt is okoztak. A lesült legelők ismét felfrissülnek. A cséplés még folyamatban van.

Baja. Hűvös, esős időjárás mellett a cséplések akadályt szenvednek, tengeri és kerti vetemények elegendő nedvességet kaptak, most csak melegebb idő kellene.

Debreczen. Augusztus 8., 9. és 10-én bő csapadék, nappal mérsékelt meleg.

Győr. A hét elején kiadós esőnk volt, mely a vetett takarmányok és a rétekre igen hasznos volt; a késői burgonyákon is sokat segített.

Kaposvár. Az elmúlt héten 2 napon át igen nagy eszések voltak, melyek a kapások fejlődését negyben előmozdították. Idő most borús, hűvös.

Léva. Borult, csapadékos időjárás igen jó hatással van az ültetvényekre és kaszálókra, melyekből jó termés várható. A gabonacséplés befejezéséhez közeledik, az eredmény a várakozást fölmúlta, mennyiségileg közepesen fölül, minőségileg kitűnő jó gabona termelt.

Nagybeskerek. A leolyt héten az időjárás nagyon zivataros volt. Naponként voltak esők, őrjási zivatarok. Kárt nem okoztak.

Nagykanizsa. A cséplés eredménye kevés kivétellel nem kielégítő, 15 mm. esőnk volt, ami a takarmányfélék javítja, de még kiadó-abb esőre van szükség.

Nyíregyháza. Az állandó esők a lava talsajokon tavaszi kapások és takarmányemlékre nagyon kedvezők, de a kötött területeken a burgonya rothadásától, a kapadobánybani károktól lehet félni. Szőlőben a fakó-rothadás erősen fellépett, máris nagy károkat okozott.

Nyitra. Az időjárás esős és hűvös, különösen éjszaka. A cséplési munkálatok e héten befejeződnek. A vasárnapi jó eszések sokat használtak a szőlőnek. Régen nem volt olyan jó szőlőtermés, mint ami ezen ezidén lesz.

Pancsova. A tengeri a legutóbbi kiadós eső folytán kinttől áll és biztosan 15 dmm. várható holdankint, lesz sok helyen 20 dmm. is. A learatott árpa-földekbe muhar vettetett, mely nagyon szépen áll.

Sopron. Nagy szárazság uralkodik még mindig, pedig esőre nagy szükségünk volna. Meggyeszt nagy takarmányhiány mu atkozik. A szőlő szép n áll, de a peronospora itt-citt károkat tesz.

Szatmár. Esős nedves időjárás kedvez a takarmányoknak és réteknak, a cséplést azonban hátráltatja. Tengeri igen szépen fejlődik, ugyszintén a burgonya is, a répa azonban gyenge, most igazodik. Szőlőtermés elég jónak ígérkezik.

Temesvár. Az utóbbi bő eső a tengeritermésnek nagyon hasznára vált.

Versecz. Újból jó eső következett be, úgy hogy jó heretermésre van kilátás. A korai kukorica szépen fejlődött, a késői pedig a mostani eső által javulni fog, úgy, hogy közepes termést várhatunk.

Zalaegerszeg. A múlt napokban esett eső a szőlő fejlődésére jótékonyan hatott. A helyzet egyebekben változatlan, a takarmányhiány nagy.

Zenta. Pár nap óta folyton esik. Tengerinek még hasznára jött az eső.

NYILTTÉR.

TELEFON 9000. TELEFON 9000.

IGNÁCZ FIU-INTERNÁTUSA

BUDAPEST, Nagy-János-u. 33.

● Az ág. ev. főgimnázium, VI. kerületi főreáliskola, polgári és kereskedelmi iskolák közvetlen közelében ●

● VILLÁBAN ●

630 négyzetöglek, szép árnyas kert, tennispályával. Modern berendezés. Villanyos világítás. Egyéni tanítás. Gondos nevelés. Állandó felügyelet. Bentlávó francia, német és angol tanterek. Zene. Rajz. Festés. Vívás és svédorna. 792

A KÁLI

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga

amelynek hiánya teljes termések elérését lehetlenné teszi. Különösen sok kálira van szükségük a kapásnövényeknek, hereféléknek és réteknak, úgy az árpanak és szőlőnek. Különösen szegények káliban a homok- és tözegtalajok és feltétlen szükséges azoknak a káli pótlásáról gondoskodni, miután azoknál a foszforosav és nitrogénnel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termés elérését. A mi viszonyaink között leginkább a 40%-os káliso bir jelentőséggel, miután abban a tiszta kálit, vagyis a kiló százalékát, a kisebb szállítási költség miatt, legolcsóbban vásárolhatjuk.

A kálitragyak alkalmazásáról a Kálisynálkátus mezőgazdasági tájékoztató irodája Budapest, IX., Üllői-ut 36. I. emelet (József-körut sarok) díjtalanul és kötelezettség nélkül nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek az erre vonatkozó szakmunkákat díjtalanul rendelkezésükre bocsátja.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek ideai második sorozata f. é. szeptember hó 30-án veszi kezdetét.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjárverések Magyar Általános Hitelbank, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” czimzett gyapjuküldemények MAV. összes vonalán tetemes díjkezdeményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindenemű felvilágosítással szolgál

Magyar Általános Hitelbank

Áruosztály-Gyapjárverések

V. ker., Nádor-utca 12. sz.

A MAGYAR GAZDASZÖVETSÉG

ingyen közreműködik fogyasztási és értékesítő szövetkezetek, valamint földbérlet társaságok létesítésénél és tanácsot ad általában minden szövetkezeti kérdésben. Falusi gazdaszövettségeket vagy gazdaköröket alakít. Abból a célból, hogy a földmivészeknek a földvásárlásnál utbaigazítással szolgálhasson, nyilvántartja a földveteli és eladási szándékokat. Aki tehát földet venni vagy eladni szándékozik, az jelentse be ezen szándékát a Magyar Gazdaszövetségnek, VIII., Szentkirályi-u. 40,

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonatözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezele gabonaosztályának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Napijelentés a gabonatözsdeéről. 1908 augusztus 13.

Malmok változatlanul élénk vásárlókedve folytán buzaárak 10 fillérrel magasabbak voltak. Forgalom körülbelül 50,000 q. volt.

Rozs irányzata változatlan, kínálat kielégítő, különösen Nyirvidékről bőséges; ez utóbbi származékok csupán 8-30 K. ár mellett voltak elhelyezhetők Budapest paritásában. Pestmegyei rozsokert 18-50 K. volt elérhető úgy a helybeli malmoknál, mint elszállítási czélokra.

Árpaüzlet még mindig nehezen fejlődik, a kivittel foglalkozó házak tartózkodással vásárolnak és csak egyes esetekben különösen szép árpákat engedélyeznek jobb árakat. Nógrádmegyei I. 18-18-50 K., tiszavidéki 15-60 K. mellett talál elhelyezésre.

Tengeriben alig van forgalom, kevés áru kínálattal; augusztusra éppenséggel nem történik felmondás. Árak 15-70 K. ab Budapest, tiszavidéki állomásokon 15 K. Zab változatlan, forgalma közepes, árak 16-80-15-90 K. között jegyezhetők.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm 81 k. 23 K. 45 f., 100 mm. 81 k. 23 K. 40 f., 500 mm. 81 k. 23 K. 30 f., 100 mm. 80-5 k. 23 K. 40 f., 5000 mm. 80 k. 23 K. 60 f., 4000 mm. 80 k. 23 K. 60 f., 500 mm. 80 k. 23 K. 55 f., 150 mm. 80 k. 23 K. 60 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 40 f., 200 mm. 80 k. 23 K. 30 f., 400 mm. 80 k. 23 K. 20 f. felső, 300 mm. 79 k. 23 K. 25 f., 200 mm. 79 k. 22 K. 90 f., 100 mm. 79 k. 22 K. — üszkös, 1500 mm. 78-5 k. 22 K. 90 f., 100 mm. 78-5 k. 22 K. 35 f., 100 mm. 78 k. 22 K. 35 f., 150 mm. 76 k. 20 K. — f. üszkös.

Pestvidéki: 100 mm. 80 k. 23 K. 30 f., 100 mm. 80 k. 23 K. 50 f., 500 mm. 79-5 k. 23 K. — f., 400 mm. 79-5 k. 23 K. — f., 350 mm. 78-5 k. 23 K. 10 f., 300 mm. 78 k. 22 K. 80 f. keverék, 500 mm. 78 k. 22 K. 80 f., 100 mm. 77-3 k. 12 K. 20 f. üszkös, 350 mm. 77 k. 22 K. 60 f., 100 mm. 75 k. 20 K. 10 f. üszkös.

Fejérmegyei: 200 mm. 78-5 k. 22 K. 90 f., 100 mm. 76 k. 21 k. 80 f.

Bánsági: 1000 mm. 78 k. 23 K. — f., 3000 mm. 77 k. 22 K. 50 f.

T-Bánsági: 3700 mm. 80 k. 23 K. 60 f., 1250 mm. 81 k. 23 K. 60 f.

Marosi: 1050 mm. 80 k. 23 K. 55 f. Bácskai: 800 mm. 80 k. 23 K. 10 f. Ób csei: 4200 mm. 78 k. 23 K. 25 f. Ókanizsai: 3000 mm. 78 k. 23 K. 20 f. Fejérmagyarországi: 400 mm. 79 k. 22 K. 60 f.

Rozs: 450 mm. 18 K. 10 f., 100 mm. 18 K. 40 f., 200 mm. 18 K. 30 f. kpf. Zab: 100 mm. 16 K. 60 f., 200 mm. 16 K. 30 f., 100 mm. 16 K. 30 f. kpf.

Határidőárak.
(Déli zárlat.)

Buza októberre	22-44 K.
„ 1909. áprilisra	13-12 „
Rozs októberre	18-52 „
Zab októberre	16-36 „
Tengeri augusztusra	15-44 „
„ 1909. májusra	14-40 „

Budapesti takarmányvásár. (IX. kerület, Mester-utca. 1908. augusztus hó 14-én. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 170 szekér réti széna, 61 szekér muhar, 25 szekér zsupszalma, 11 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, 10 szekér tengeriszár, — szekér egyéb takarmány (löhere, luczerna, — zabosbüköny, köles stb.), 300 zsák szecska.

A forgalom élénk. Árak állérekben q.-ként a következők: réti széna 600-920, muhar 720-860, zsupszalma 580-800, alomszalma 520-600, takarmányszalma —, — kéve tengeriszár —, egyéb takarmány 530-800, zabosbüköny 800-840, löhere —, zöld luczerna —, köles —, sarju — szalmaszecska 700-720. Összes kocsiszám 280. Összes súly 338,000 kg.

A legerősebb konkurencziának is ki kell térni

az 1908. évi **Perfekt Separatoraink** elől. **BURMEISTER és WAIN**

ujj modellű **Egydarabból sajtolt Perfekt tejszállító-kannák.** gép- és hajógyár részv.-társaság

Teljes tejgazdasági berendezések. Tössék árjegyzéket kérni. Budapest, V., Kálmán-utca 3. sz.

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1908 augusztus 14-én.

Piac	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás	Hus árak												
						sárga	rózsa	I.	II.		Vágott hus kilogramm fill'erekben						Élősúly mm. koronákban						
											marha-hus		borjúhus		sertés-hus		birkahus		marha-hus		borjúhus		sertés-hus
						100 kilogrammonként										100 db							
korona értékben										korona értékben													
Arad	21.-	16.60	14.-	14.20	14.60	7.-	8.-	320	—	5.-	144	136	180	140	168	152	112	65	45	70	55	85	70
Baja	22.-	17.60	15.-	15.-	14.60	5.-	5.-	260	200	4.50	120	112	124	120	116	108	96	48	44	72	64	98	92
Balassa-Gyarmat	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Debreczen	21.60	16.20	14.-	16.-	17.-	14.-	16.-	400	280	5.50	120	104	140	120	176	152	104	70	60	86	72	104	96
Eszék	21.40	20.-	17.-	15.40	16.-	20.-	20.-	260	220	5.-	136	112	136	120	136	124	88	64	56	64	56	100	90
Győr	22.50	18.50	17.20	16.80	—	8.-	7.-	260	240	6.50	158	136	144	136	160	144	96	76	64	72	64	110	96
Kaposvár	22.-	18.-	17.80	16.-	15.20	4.20	4.40	280	—	6.-	144	132	160	150	122	120	90	70	62	80	76	98	—
Kassa	21.-	18.-	16.-	15.-	18.-	5.20	—	300	—	6.-	148	132	120	110	160	150	90	66	62	64	60	88	84
Léva	21.20	18.30	16.40	16.-	17.40	6.-	6.-	280	220	7.-	120	112	150	140	140	130	—	72	64	84	64	110	96
Losoncz	21.60	17.-	17.-	16.-	17.-	6.50	7.50	200	180	5.-	120	112	142	123	136	—	88	64	58	72	64	132	124
Miskolcz	21.20	18.-	14.-	17.-	17.-	11.-	13.-	240	200	5.50	128	120	136	123	152	144	88	56	52	64	60	124	116
Nagybecskerek	21.30	18.-	13.25	14.50	14.80	7.-	7.-	304	250	5.50	136	128	144	136	144	136	80	62	60	88	80	96	90
Nagykanizsa	22.-	18.-	16.80	16.50	16.10	7.-	7.80	280	240	5.-	150	124	160	138	150	140	80	84	56	80	66	98	92
Nagyszeben	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Nagyszentmiklós	21.-	17.-	14.-	15.-	15.-	20.-	20.-	240	200	4.50	116	108	120	—	120	—	96	80	—	100	—	84	—
Nagyvárad	21.-	16.60	14.-	15.40	15.60	—	—	320	200	5.-	104	96	180	140	152	144	—	80	52	—	—	124	116
Nyiregyháza	21.-	18.20	15.20	16.50	16.50	6.-	6.10	200	—	6.-	128	120	136	120	144	136	104	66	56	64	52	126	118
Nyitra	22.40	19.-	18.-	16.80	15.60	12.-	12.-	280	200	6.-	136	120	168	144	136	104	112	72	64	80	72	104	96
Pancsova	21.40	—	14.-	14.60	14.30	12.-	16.-	280	260	5.-	128	120	140	120	144	138	100	62	56	70	68	98	94
Pápa	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
S. A. Ujhely	20.80	18.20	14.40	15.-	18.-	6.-	6.40	260	230	5.50	120	112	128	120	144	104	—	—	—	60	56	94	90
Sopron	22.80	18.70	17.20	16.40	—	10.-	10.-	320	260	7.-	240	140	240	180	220	160	—	84	60	96	80	116	100
Szatmár	20.20	18.40	13.40	14.20	17.-	6.40	6.80	230	220	5.-	120	118	144	136	136	128	112	—	—	—	—	—	—
Szentes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szolnok	21.60	—	14.50	14.-	17.-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Temesvár	21.-	17.-	15.-	14.60	14.-	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Uj-Arad	20.80	16.60	14.-	14.-	14.60	7.-	7.50	300	—	4.50	120	112	160	136	136	120	100	60	45	65	50	85	65
Vorsecz	20.80	18.-	14.-	14.80	14.60	5.-	6.-	250	—	5.-	120	—	160	—	140	—	100	80	72	110	—	100	—
Zalaegerszeg	21.40	17.10	16.-	15.60	15.60	6.-	6.-	300	240	6.-	120	80	130	104	140	128	—	60	50	68	60	128	120
Zenta	21.50	19.-	14.-	15.-	14.40	8.-	8.-	280	260	6.-	120	102	140	136	140	136	90	58	54	100	96	120	116

Nemzetközi gabonapiacz 1908 augusztus 12-től 1908 augusztus 15-ig.

	Kelet	Effektiv árak										Határidő	Határidős árak				
		Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odesza		Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago
Buza	14	23.20	—	24.80	24.50	26.25	21.74	18.64	17.18	19.03	21.86	Szept. Okt.	23.12 ^a	19.39	23.64	22.—	17.80
	11	23.10	—	24.70	25.—	26.50	22.20	18.80	17.20	18.40	21.35	Szept. Okt.	22.42	19.50 ^a	23.76	22.10 ^{1a}	—
Rozs	14	18.80	—	19.90	20.30	22.25	16.80	—	—	—	17.05	Szept. Okt.	—	—	20.76	17.02	—
	11	18.90	—	20.—	20.40	22.42	16.74	—	—	—	16.77	Szept. Okt.	18.54	—	20.98	17.52 ^{1a}	—
Zab	14	16.80	—	17.90	16.20	21.24	—	—	—	—	—	Szept. Okt.	—	—	18.98	—	—
	11	16.90	—	18.—	16.10	21.24	—	—	—	—	—	Szept. Okt.	16.42	—	18.38 ²	—	—
Tengeri	14	15.75	—	16.90	18.70	19.76	—	17.08	15.38 ¹	11.91	—	S. ept. Okt.	—	—	18.20	—	15.38 ¹
	11	15.75	—	17.—	18.30	19.76	—	16.94 ¹	15.32 ¹	12.93	—	Szept. Okt.	14.40 ¹	15.12 ²	17.78 ²	—	—
Árpa	14	15.70	—	20.40	20.—	24.78	—	—	—	—	—	Szept. Okt.	14.42 ⁴	14.85 ²	18.88 ²	—	—
	11	15.80	—	20.80	20.—	23.60	—	—	—	—	—	Szept. Okt.	—	—	—	—	—

Jegyzet: 1) aug. 1a) szept.-decz. 2) decz. 3) apr. 4) május.

Fennáll 1873. óta

Istálló, Magtár
és mindennemű Gazdasági épületfödémét a legolcsóbb Tűzbiztos és örökös tartó Vashatárból építünk. Terveit, költségvetést ingyen készít.

RELLA N. és unokaöccse
Budapest, IX., Öllői-út 25.
Telefon 69-77.

Üvegrel bélelt vashatárok ezermintorok és tartók nyak, vashatár plasztik.

Szeszüzlet.

A szeszüzletben a héten élénkebb kínálat uralkodott és több tétel exkontingens nyers, kontingens nyers és finomított szesz került forgalomba azonnali és későbbi szállításra.

Elkelt finomított szesz nagyban adózva 162—162.50 K., adózatlanul 63—62.50 K., élesztőszesz adózva 161 K., adózatlanul 62 K. nagyban és 1 K. drágábban kicsinyben.

Denaturált szesz 51—52 K. kelt el kötésre hordóval együtt.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyers-szesz ab termelő állomás 2 K. jegyzésen alól és 52 koronáig fix árban került előadásra új termelési időszakban szállítva. Exoyers prompt 35.50 K. kelt.

Budapestben a kontingens nyersszez ára 59—60 K.

B u d a p e s t i j e g y z é s

	nagyban	koronákban
Kontingens nyersszez	---	---
Finomított szesz adózva	162	162.50
" adózatlan	63	63.50
Élesztőszesz adózva	161	161.50
" adózatlan	62	62.50
Nyersszez adózva	160	160.50
Denaturált szesz	51	52

Liszt, őrlemény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete ertakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos buzaliszt jegyzései 100 kg.-ként Budapestben, elegysúly tisztasulyként, zsákostul.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K:	35.60	35	34.40	34	33.60	32.40	32.40	30.40
			7 1/2	7 3/4	8			
			27.20	20.60	16			

Rozslisztárak:

Szám:	O.	O/L.	I.	WR.	II.	II/B.	III.
Ár K:	30.20	29.40	28.60	27.20	---	24.80	22.20

A többi abraktakarmányezikkek árai a következők voltak Budapestben zsákostul, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Finom korpa 1908. aug. száll.	11.50	11.60
Goromba " " " "	11.50	11.60
Finom korpa 1908. szept.—decz. szállításra	11.60	11.80
Goromba " " " "	11.60	11.80
Finom korpa 1908. szept.—decz. száll.	---	---
Goromba " " " "	---	---
Rozskorpa " " " "	12.30	12.40
Árpadara és árpadercze	13.50	13.80
Malomkonkoly " " " "	12.20	12.40
Budapesti gyári repcepegőgácsa	14.50	14.70
Derby melassze ab Hatvan v. Pozsony	11.40	11.50
Szárított moslék zaák nélkül	13.50	13.70
Malátacsira " " " "	13.50	14
Szárított répaszelet, " ab állomások	13.20	13.50
Szörplé 48—50% czukortart. hordó nélkül	---	---
ab czukorgyár " " " "	9.50	9.60

Luiza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1908. augusztus 6-án. Netto-árak 50 kg.-kint Budapestben, elegysúly tisztasulyként, zsákostul. Kötelleztség nélkül.

Szám:	0	1	2	3	4	5	6	7
Ár K:	17.50	17.20	16.90	16.70	16.50	16.30	16	14.80
	7 1/2	7 3/4	8	Korpa:		F.	G.	
	13.20	10.90	7.90	Ár korona:	5.90	5.90		

Rozslisztárak:

Szám:	O.	O/L.	I.	WR.	II.	II/B.	III.	IV.
K.:	15.50	15.10	14.70	14.40	14	12.80	11.50	9.30
						KK		
						6.50		

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

	korona
Biborheremag	38—40
Csomós ebir	150—170
Muharmag	17—18
Vörös köles	14—15
Fehér köles	20—22
Mák	53.50—54
Őszi borsó	23.50—24
Őszi búkköny	30—32

Gazdasági áruszükségleti ezikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruszükségleti jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. A jelentési időszak elején különösen a nehéz szalonna ára emelkedett még. Később az árak megállapodtak, úgy, hogy az árulet egészében lényegesebb változást nem mutat.

Jegyzések:

I. r. fehér forrázott táblaszalonna, friss áru, nagyobb, kocsiakományok vételénél, nehéz minőségű 130—132 K.
Könnyebb minőségű 122—124 "
I. r. perzselt (paraszt) szalonna 117—118 "
I. r. pestvárosi disznózsír, nagy hordókban 140—141 "
100 kg.-ként minden levonás nélkül.

Élelmiszerek nagyban árai a központi vásárcsarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. augusztus 14-én

A hűvös esős időjárás folytán az áruletmenet csendes. Szép nagy faj görögdiñnye s kantáloup mérsékelt forgalom mellett elég jó áron helyezhető el, turkesztánból a készletek nagyok, a kereslet némileg csökkent. Szép száraz chasselas s muskotály jó kereslet mellett gyorsan vevőre talál; ugyisintén egészséges körte is. Nyári alma csak árendeménnyel helyezhető el. Veres szilvától az érdeklődés teljesen elfordult, szép nagyszemű ringló és magvaváló szilva minden mennyiségben elhelyezhető. Burgonya változatlan, paradicsomban elég élénk az árulet. Tojásból a hozatalok csökkentek, az irányzat emelkedő.

Mal árak:

Husnemtek: vidéki marhalus hátulja 1.28—1.36 K., eleje 1.08—1.12 K., vidéki borjú bőrben, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 0.70—0.80 K., helybeli borjúhús 0.84—1 K., sertéshús szalonnával 1.30—1.32 K., lehuzott sertés 1.33—1.42 K., szalonna friss 1.28—1.36 K., szalonna sózott 1.16—1.20 K., szalonna füstölt 1.28—1.32 K., olvasztani való 1.28—1.32 K., háj 1.36—1.40 K., sertésszár 1.40—1.44 K. kg.-ként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 1.50—1.60 K., hazai sonka 1.80—2 K., szalámi magyar 3.60—4 K., szalámi nyári 1.20—1.40 K., bárány párja K.-ig.

Vad: őz 1.60—1.80 K., szarvas 0.70—0.80 K., vaddisznó 0—0 K. kg.-ként egészben, nyul nagy 0—0 K., nyul sülős 0—0 K., fogoly 0—0 K., fácán 0—0 K., erdei szalonna 0—0 K., dálnvad 0—0 K. kg.-kint. Fenyvesmadár kötege 0—0 K.
Baromfifélék: élő rántani való csirke 1.20—1.80 K., sütni való 2.40—2.80 K., liba fiatal 5—7 K., kacsa sovány 2.40—3.40 K., kacsa hizott 4—5 K., lud hizott 10—16 K., tyúk 3.40—4.20 K., pulyka 0—0 K., élő sovány liba K. páronként. Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 1.30—1.50 K., hizott rucza 3—4 K., hizott pulyka 0—0 K., levestyúk 1.20—1.40 K., pulyka sovány 0—0 K.

K. kg.-ként. Poulard 1.80—2 K., gyöngytyúk K. darabonként.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) I. 2.10—2.40 K., II. 2—2.20 K., főzővaj (köptül) 1.50—1.80 K., tehénturó 10—24 fill. kg.-ként. Valódi erdélyi juhturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: burgonya (vagonáru) sárga 8—8.20 K., rózsá 8.90—7 K., fehér 4.80—5.20 K., kifli 0—0 K., sárgarépa 100 drb 5—12 K., petrezselyem 5—12 K., vöröshagyma makói 15—18 K., vöröshagyma közönséges hazai 10—12 K., fokhagyma 26—30 K., káposzta 10—16 K. 100 fej. Burgonya, új 0—0 K. Kalarábé 0—0 K. 100 db, spárga solo 0—0 K., közep 0—0 K., levesspárga 0—0 K. kg.-ként. Zoldbab, hüvelyes K., kifejtett 0—0 K., zöldborsó, hüvelyes 0—0 K., kifejtett 0—0 K., paradicsom 5—10 K. 100 kg.-ként. Uborka salátának való 8—12 K., ecetbe 0.80—1 K., savanyítani 1—1.20 K. 100 db-ként. Paraj 0—0 K. kg.-ja.

Gyümölcsfélék: Szőlő madelaina 40—50 fillér, érett chasselas fillér kg.-ként. Alma: elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathan, Törökbalint, batul stb.) 0—0 K., másodrendű K., harmadrendű apró áru K., körte elsőrendű 80—120 K., másodrendű 50—60 K. q.-ként. Dió I. 40—60, II. 30—40 K. 100 kg.-ként. Görög diñnye 24—40 K., kantálup 28—40 K., turkesztan 12—20 K. 100 kg.-ként. Veres szilva K., ringló K. 100 kg.-ként.

Vegyesárak: Bor és szesz italokat minőség szerint különféle áron értékesítünk. Mész 70—94 fill. kg.-ként. (A szövetkezet — mint az Országos Magyar Méhészeti Egyesület vezérképviselője — minden mézértékesítési ügyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcszír 0.70—2.10 fillér kg.-ként. Gomba friss 0.80—1.60 K., szappan fill. lencse (erdélyi) K., bab apró K., nagyszemű K., lencse K. 100 kg.-ként.

Tojás: bácskai 76—78 K., erdélyi apróbb áru 73—74 K. eredeti ládánként (1440 db).

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertéshizláló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4%o levonással vevő javára értendő.)

Óreg nehéz	(páronként 400 kg. felül)	fillérig
Óreg közep	300—400	"
Fiatal nehéz	320 kg. felüli súly	130—131 "
" közep	250—300 kg.	131—132 "
Fiatal könnyű	250 kg.-ig	136—137 fillérig
Szerbiai nehéz	251—300 kg.-ig	"
" közep	260 kg. felüli	"
" könnyű	240—260 kg.	"
"	240 kg. terjedő súlyban	"

Irányzat: kellemes.

Soványsertés-árak.

(Eredeti tudósítás Uri Rezső sertésbizományos VIII. ker. Népszínház-utca 22., a „Köztelek” részére.)

1908 augusztus 12.

	kilogramm	fillér
Sertésvészén átment	60—100	130—120
" " " "	100—120	120—114
" " " "	120—160	114—114
" " " "	160—200	114—110
Sertésvészén át nem ment	60—100	90—96
" " " "	100—120	96—98
" " " "	120—160	98—100
" " " "	160—200	100—100

Árak élősúlyban kilogrammonként 4%o engedmény.

Irányzat: élénkebb.

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták” len- és heremagtisztító-gépek

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magvászó rostákat, kézi- vagy hajtórőre alkalmazva. — Ezúti újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnali és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évben Nagy-Enyeden aranyéremmel kitüntetve.

Sürgősszám: Kalmár-restagyár.

Kimutatás a ragadós állatbetegségek elterjedéséről. 1908 augusztus 13-án.

Table with columns: A betegség neve, Fertőzve volt (K, U), Mult heti állapot (K, U), Mult évi állapot (K, U). Rows include Lépfene, Vesztettség, Takonykór, Száj- és körömfájás, Juhhimlő, Ivarsz. hóly. kiütés, Tenyészbenáság, Rühkór, Sertésorbáncz, Bivalyvesz, Sertésvesz.

Ausztáriában 1908. év aug. hó 5-én fertőzve volt: vesztettséggel 20 k 24 u, takonykórral 17 k 19 u, rag. száj- és körömfájással 6 k 16 u, sertésvesztéssel 184 k 508 u.

Németországban 1908. év július 15-én fertőzve volt: takonykórral 24 k 32 u, rag. száj- és körömfájással 39 k 132 u, sertésv. 1277 k 1608 u, rag. tüdőlobbal 2 k 2 u.

Budapesti lóvásár. 1908 augusztus 13.

Table with columns: Fölhajtattott, Árak (drb.-kint korona), Eladatlan maradt. Rows include Jobb minőségű hátsó, Könnyű kocsi (jukkár), Nehéz (hintós), Igás kocsi (nyugati vé), Póny, Fuvaroslovak, Parasztlovak, Alárendelt minőség.

Budapesti juhvásár. 1908 augusztus 10.

Table with columns: Fölhajtattott, Árak. Rows include Magyarországból, Szerbiából, Összesen, Eladatlan maradt.

Ár ak

Table with columns: (kilogrammonként élő súlyban, korona értékben), per kgr. páronként. Rows include Hizott tőr, Feljavított juhok, Kiverő juhok (anya), Kiserolt kosok, Durva szőrű, Kecskék.

Irányzat: élénkebb volt.

Budapesti szurómarhavásár. 1908 augusztus 13.

Table with columns: Fölhajtattott, Árak (kilogrammonként élő súlyban fillérekben), I. oszt., II. oszt. Rows include Magyarországból élő borju, Galicziából élő borju, Magyarországból élő bárány, leszurtt.

Irányzat: lanyha volt.

Budapesti vágómarhavásár. 1908 augusztus 13.

Table with columns: Fölhajtás összege, Minőség szerint (Elsőrendű hizott, Másodrendű, Alárendelt minőség), Nem szerint (Bika, Ökör, Tehén, Növendék-bivaly). Rows include Uj felhajtás, Mult vásárról, visszamaradt, Veszteglőből szerb, Eladatlan maradt, Származási hely szerint, Magyar eredeti, Galicziái, Horvátorz. marhák, Boszniai marhák.

Ár ak

100 kilogr.-kint élő súlyban minden levonás nélkül fillérekben.)

Table with columns: 1908. július 16., I. rendű, II. rendű, III. rendű. Rows include Magyar hizott ökör, Tarka hizott ökör, Szerbiai ökör, Tehén, Bika, Növendékmarha, Bivaly.

Irányzat: Az elsőrendűeknél szilárd, a silányabaknál 3-4 korona csökkenés.

Budapest ferencvárosi zárt sertésvásár. (Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1908 augusztus 13.

Table with columns: Heti felhajtás összege, Értékett waggon, Értékett összesen darab, Sertésköz. vágóhidraél szállított, Eladatlanul maradt. Rows include augusztus 7-10i, aug. 13-ig.

Table with columns: N a p, Óreg ne-hé-páron-ként, Páronként, 300 kg. felül, Páronként, 220-350 kg., Könnyű 220 kg., Husos fejta. Rows include 1) aug. 7., aug. 13., 2) aug. 7., aug. 13.

1) Az árak élő súlyban levonás nélkül értendők. 2) Az árak élő súlyban páronként 45 kg. élő súly és 4/0 levonással, kilogrammokban értendők.

Irányzat: a vasár élénk, az árak változatlanok.

Bécsi sertésvásár. (Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1908. augusztus 11

Table with columns: Fölhajtás, Származás szerint, Minőség szerint, Magyarországból, drb, Husos, Magyarországból, zseirajta, Galicziából, Osztr. tartományokból, Olaszországból, Összesen. Rows include Hussertés, Zsirsertés, Eladatlan maradt, Ár ak (kilogrammonként élő súlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben), Elsőrendű magyar zseirsertés, Középsertés, Óreg sertés, Könnyű és szedett sertés, Süldő (lengyel, erdélyi).

Irányzat: élénk, zsirsertés a mult heti árt megtartotta, ellenben hussertés kis felhajtásánál fogva 4 fillérral drágább.

Bécsi szurómarhavásár. (Eredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1908. augusztus 6.

Table with columns: Fölhözatal, Ár ak (kilogrammonként élő súlyban fillérekben, I. oszt., II. oszt.). Rows include Magyarországból élő borju, Ausztriából élő borju, Magyarországból leölt bárány, Ausztriából leölt, Magyarországból leölt sertés, Ausztriából leölt, Magyarországból leölt juh, Ausztriából.

Irányzat: lanyha, prima borju 2 fillérral, többi minőség 4 fillérral olcsóbb. Többi változatlan, mint mult héten.

Bécsi juhvásár. 1908. augusztus 13.

Table with columns: Fölhajtás, Ár ak, drb, fillér. Rows include Magyarországból, Galicziából, Osztrák tartományokból, Összesen, (Az árak kg.-ként fillérekben, élő súlyban fogyasztási adó nélkül értendők.) Irányzat: szilárd, árak mint mult héten.

Ingatlanok árverése (40,000 korona becsértéken felül).

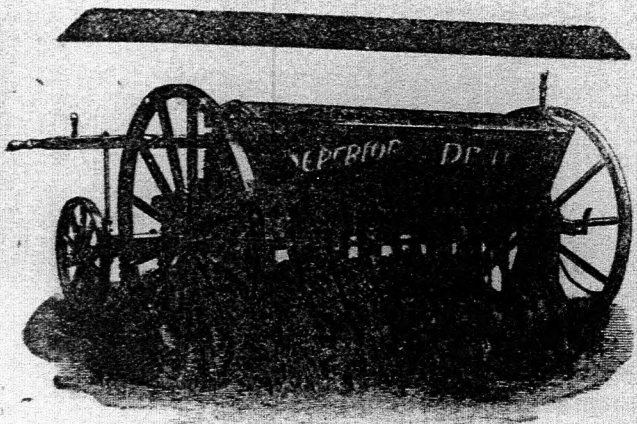
Kivonat a hivatalos lapból.

Table with columns: Aug., Kir., tsv. (Királyi tisztség), a tkvi ha- (a t. kir. v. háza), tóság (tisztség), név, ár. Rows include Aug. 17. Budapesti kir. tsv. tóság Gönczy Pál 67826, Aug. 21. Temesvári kir. tsv. tóság Janovits Pál 166050, Aug. 22. Budapesti kir. tsv. tóság Fischer István 125891, Aug. 22. Ápafini kir. jbiróság tóság Czvetkovits Péterné dr.-né 61651, Aug. 24. Kalmi kir. jbiróság tóság ifj. Baranyai Miklós 42683, Aug. 24. Tornalljai kir. jbiróság tóság Putnok Mór 104000, Aug. 24. Budapesti kir. tsv. tóság Haringás Károly 53306, Aug. 26. Budapesti kir. tsv. tóság Roussetot Maria Elina 63500, Aug. 27. Csakigorkói kir. jbiróság tóság Farkas Izidor 42792, Aug. 29. Kolozsvári kir. tsv. tóság Régeni Ferencz 102300, Aug. 29. Komáromi kir. tsv. tóság Klacsán János 51000, Aug. 29. Szolnoki kir. tsv. tóság Monszpart I. 54464 tóság M. E. és vb. M. F., Szept. 2. Marosújvári kir. jbiróság tóság Klobusiczky 203900 tóság L.-né báró K. R., Szept. 3. Pozsonyi kir. tsv. tóság Letz István 106410, Szept. 5. Budapesti kir. tsv. tóság Reinitz Zsigmond 187110, Szept. 7. Budapesti kir. tsv. tóság Rózsaffy Alajos dr. 47221, Szept. 9. Iglói kir. jbiróság tóság Bernolák Károly dr. 67548, Szept. 10. Budapesti kir. tsv. tóság Karátsonyi Aladár gróf 180000, Szept. 22. Óbecsei kir. jbiróság tóság Gvanszki Mláder 79141, Szept. 24. Lugosi kir. tsv. tóság Kimmel Mihály 73443, Szept. 23. Budapesti kir. tsv. tóság Kozma Mihály 170000, Okt. 3. Békéscsabai kir. jbiróság tóság Laczka Sándor 253085, Okt. 9. Kijenői kir. jbiróság tóság Világossy József 875854, Okt. 15. Zsolnai kir. jbiróság tóság Weider Armin 66267.

Szerkesztői üzenetek.

G. V. S. Tenyészközpont, ugy hazai fésű gyapjasokat, mint rambouillet fajtabelieket számos helyen kaphat hazánkban. E tekintetben különösen ajánlhatók: Graell Jenő poroszói, Almásy Dénes gróf gyulavári, Wenckheim gróf örökösök vésztői, Herzfelder Jenő pusztapói tenyészetei stb., a rambouillet irányban a kisbéri és bábolnai ménesuradalmak, Pallavicini Sándor ögróf midszentalgói uradalma, a Skublics örökösök zala-szentmihályi törzsnéje stb. B. R. Kálász. Legzélszerűbb lesz, ha megrendeli a Budapesti Hírlap kiadóhivatalától a Pályamutató című könyvet 2 koronáért. Ebben minden benne foglaltatik, még a kérvények és elütési kellekek is részletesen. Léb Bernát. Tekintettel a dolog sürgőségére, levélben válaszoltunk.

Legjobb minőségű fűkaszálo és marokrakó aratógépek, borsajtólók, vetőgépek, kovács- és lakatosműhely-berendezések, emelők, csigák, szerszámok stb. legolcsóbb forrása. Fehér és Ghimessy gépgyára, Budapest, VI., Hungária-körut 34. sz.

Superior Sorvetőgépek

—!!! Legjobb tolókerékrendszer!!!—

!!! Tessék közelebbi leírást kérni!!!

Finom-, szántás-, csukló- és réthoronák.

Egy- és többvasu ekék.

Háromtagu és egytagu hengerek.

Triórök. Mütrágyaszórók.

UMRATH és TSA

Budapest, V., Váci-körút 60.

Bézsopókészletek 12 HP.-ig. — Ipari mozdonyok 200 HP.-ig.

Ez a hely

VIRÁG ÉS FARAGÓ

BUDAPEST, VII., GIZELLA-UT 24. SZ.
lakatosár- és vasszerkezeti-gyár,
gazdasági berendezési
cikkek hirdetése részére van
fentartva.

A cég képes árjegyzéket ingyen küld!

Őszi vetésre ajánlunk

francia búzát,

mely úgy szem- mint szalmahozamra
általánosan elismerve első helyen áll,
vevő zsákjaiban **Ludas** vasúti állo-
másra szállítva 100 kg.-kint **28 ko-
ronáért**; kívánatra mintát küldünk.
Tarnaméri uradalom, u. p.
Tarnaméra, Heves megye. 850

Most jelent meg!

Andrásovich Géza:

Házinyúltenyésztés és értékesítés

harmadik, tetemesen
bővített kiadása.

Számos művészi képpel
és egy műmel élettel.

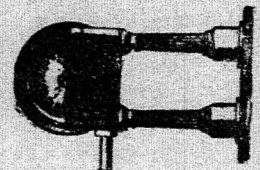
Ára bérmentes kül-
désével 2 kor. 20 f.

Megrendelhető a
„Patria” r.-t. gazdasági
szakkönyvkereskedésé-
ben, Budapest, IX. ker.,
Üllői-ut 25. (Köztelek.)

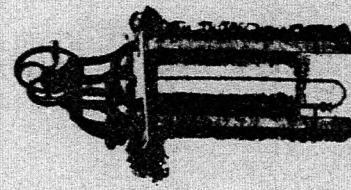
LÁNCZKUTAK

a legmodernebb javított szerkezettel, csövek rézből,
láncz cizhezett aczélből. Gummi könnyen kicserélhető

Minden
méllységre alkalmas

Nagy
munka-
képesség,
könnyű
járás

„DIAK”
szájt lánczot.
„EUCARIA”
nyított lánczot.

MAGYAR LÁNCZKUT- ÉS GÉPGYÁR

RACK G. ÉS TÁRSA

BUDAPEST, VII., THÓKÓLY-UT 133/a. SZ.

Székelyvárosi
Lánczgyár Budapesti Többségi

DEHNE Fr. gőzkegyára, HALBERSTADTBAN. Magyarországi képviselő **TIMAR EDE** cégénél, BUDAPEST, V., LIPÓT-KÖRUT 28.
Ajánlja compound szabadalmazott legújabb 20-as gőzeke-készleteit, azonnali szállítás mellett.
A Dehne Fr. gőzeke-készletei, melyek az eddigiek között feltűnőhatatlan előnyökkel bir-
nak, Németországban legnagyobb előszeretettel vásárolják.

AZ ÁSVÁNYI-FÉLE

TENGERISZÁRTÉPŐGÉP

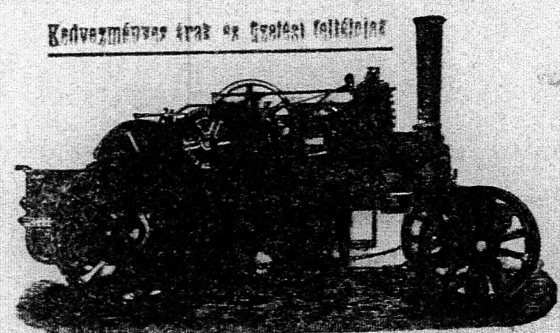
szabadalmazott az egyedüli és utólérhetetlen szerkezet, mely a tengeriszárat legtökéletesebben tépi szét és így a zombolyá-
záshoz előkészíti takarmányozási célokra.

!!! Szaktekintélyű gazdák által minden gazdaságban nélkülözhetetlen gépnek kijelentve. !!!
1908. évi tökéletesített kivitelben gyártja a szabadalom tulajdonos

„NICHOLSON” gépgyár részvénytársaság Budapest, Váci-ut 17.

Ismertetés, árjegyzék ingyen és bérmentve.

BOROSZLÓ ■ ■ ■ BUDAPEST ■ ■ ■ Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák.

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállít

KEMNA J. gőzeke- és gépgyár Magyarországi igazgatósága
BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.

Ménésbéli lovak eladása.

Bálványosi **Satzger Pál** ur bálványosi gazdaságában a ménés felhagyása folytán **12 db félvér angol tenyészkanca**, részben csikóval, valamennyi Veliki angol felvér-mén által befödözve, **felvő évi augusztus hó 30-ikán délelőtt 9 órakor** nyilvános árlejtés után a legtöbbet ígérőknek eladatni fognak.

Az árlejtés az uradalom **Csege** majorjában történik, mely Balaton-Földvár déli vasut állomástól egy óra járásnyira van, hová kívánatra kocsik küldetnek. Bővebb felvilágosítást ad az **intézőség, Bálványon** (Somogy m.)

855

Eladó tenyészkanok.

Schwaz **Ferencz** pusztá-fancsikai gazdaságában, u. p. Ugra, Bihar megye, **1 1/2 éves, vészen átment**

tenyészkanok

eladók. Ugyanottan **KOSOK** is kaphatók.

837

Őszi vetésre ajánljuk, ameddig a készlet tart, a rendkívül elterjedt Diószegi óriási buzánkat

mely számos gazda egybehangzó értesítése és a magyarvári m. kir. gazdasági akadémia növénytermelési kísérleti állomásnak több buzafajtával végzett vetési kísérlete szerint úgy szem-, mint szalmahozamra nézve első helyen áll.

806

Diószegi Czukorgyár, Diószeg (Pozsony megye)

Trencsén megyében, vasuti állomástól 3 km.-re fekvő

514 m. holdas birtok

eladó, esetleg még ez őszi bérbeadó. A birtok fele szántó, másik fele erdő és legelő. — Czim a kiadóhivatalban.

849

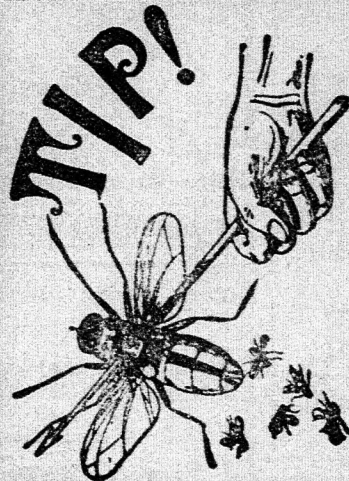
A pécsi baronfi- és tojásértékesítő szövetkezet felszámolójai ezenel közhírré teszik, hogy a szövetkezet tulajdonát képező, kifogástalan állapotban levő **baromfi-hizláló vasketreczei** szabadkézből eladatnak.

Bővebb felvilágosítással szolgál fenti szövetkezet felszámoló bizottsága Pécsen és az Országos Központi Hitelszövetkezet ipari osztálya **Budapest, VIII., Barosa-u. 13.**

Pécs, 1908 augusztus hóban.

A felszámoló bizottság.

863

Istállókbannélkülözhetetlen!

TIP-légypapír

Egy-egy légypapír **1000 legyet** fog, mely nem dobándó el, **baromfi-nak kitűnő takarmány.**

100 darab 4 korona.

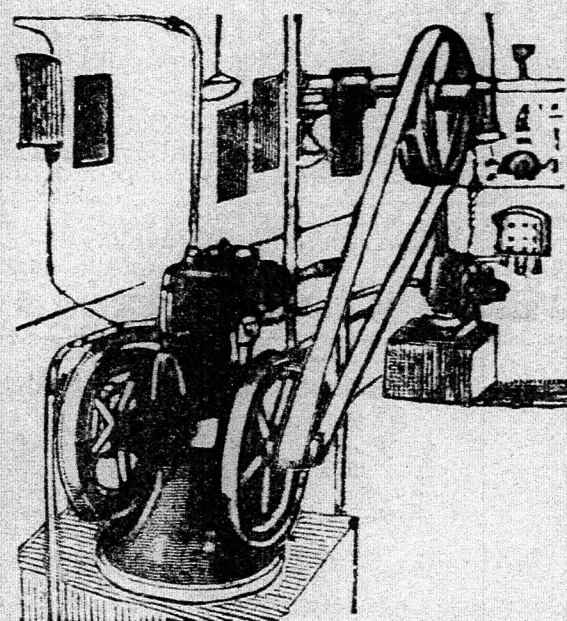
DETSINYI FRIGYES
Budapest, V., Marokkói-u. 2.

A nevezett légypapírt több gazdaságban sikerrel kipróbáltam és legmelegebben ajánlhatom.

675

Wahl Ferencz, jár. állatorvos, Monor.

Kastélyok, gazdasági épületek villanyvilágítása

saját rendszerű önálló gételeppel.

A telep egyidejűleg szivattyút és gazdasági gépeket is elhajt, tehát a villanyon kívül a vízellátást és takarmánykészítést is végzi.

Referenciák:

Mélt. ij. gróf Csáky Gyula ur, Szendrő.
Nagys. lovag dr. Floch-Reyhersberg Alfréd ur, Sződrákos.
Nagys. Bezeredy Andor ur, Ménfő.
Nagyságos Segesváry Odön ur, Domony.
Nagys. rojtóki Bauer Antal ur, Bóde.
Nagys. Nadányi Miklós ur, Feketegyőrös.
Nagys. Nadányi Pál ur, Pasztakovácsi.
Nagyságos Szomjas Gusztáv ur, Kistásföldház.
Nagym. bányavölgyi Tost Gyula ur, Cöd.
Mélt. Fáy Halász Gida ur, Alag stb.

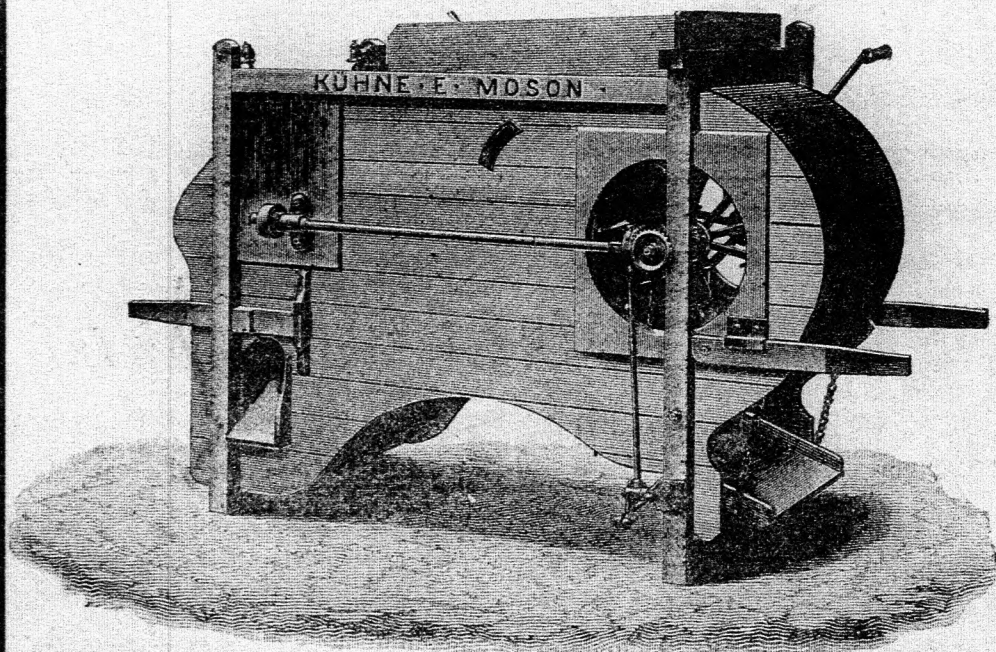
Utolsó rendelések:

Nagym. gróf Tisza István ur, Geszt.
Mélt. gróf Dessewffy Miklós ur, Vencsellő.
Mélt. gróf Bethlen Aladár ur, Etesd.

Prospektussal és árajánlattal szolgál.

Signer F. és R. mérnöki és elektrotechnikai vállalat.
Budapest, V., Kálmán-utca 9. Telefon 63-01.

866

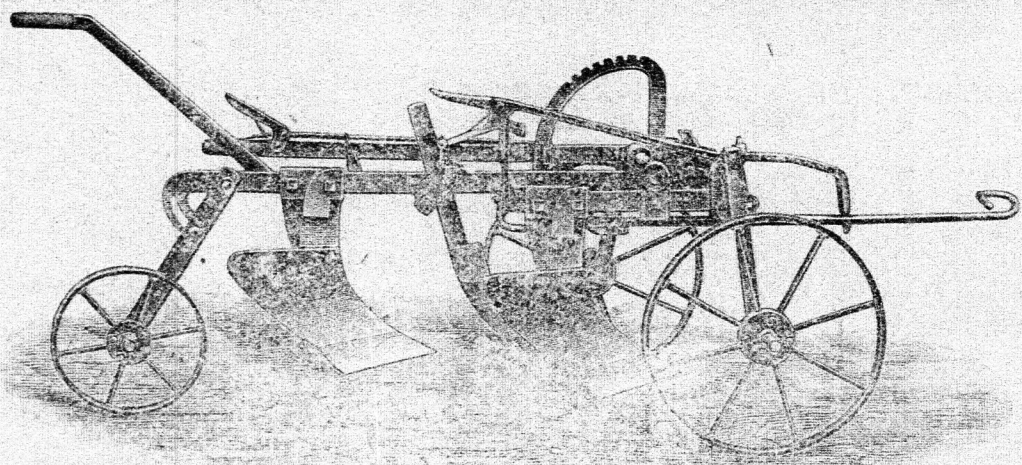
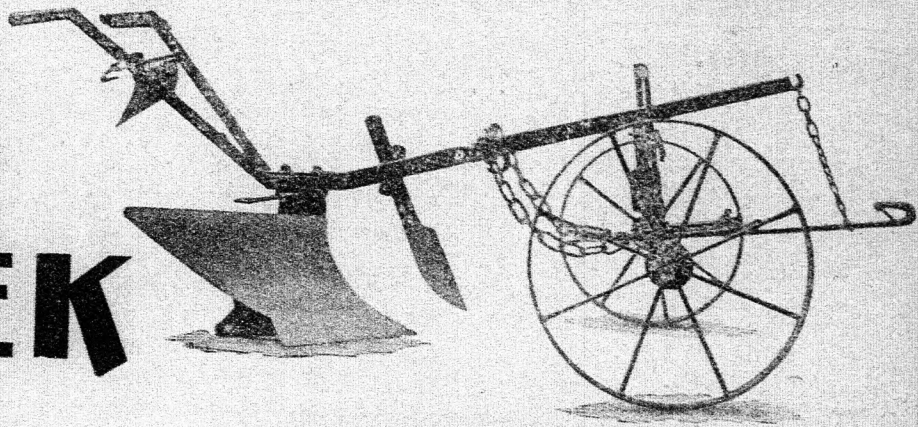
Gabonatisztító rostákat, szitanélküli szelelő magtárrostákat, Konkolyválasztógépeket, Ekéket és vetőgépeket

elsőrendű kivitelben szállít:

„KÜHNE” mezőgazdasági gépgyár r.-társ. **MOSONBAN.**

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körut 57/a.

RESICZAI ACZÉLEKÉK

Kitünő szerkezet
Kiváló aczélanyag
Kevés vonóerő
jellemzik a resiczai ::
talajművelő-eszközöket

Arjegyzékkel, legolcsóbb árajánatokkal szívesen szolgálunk.

Sziveskedjék ekéinket vásárolni.

Magyar gyártmány.

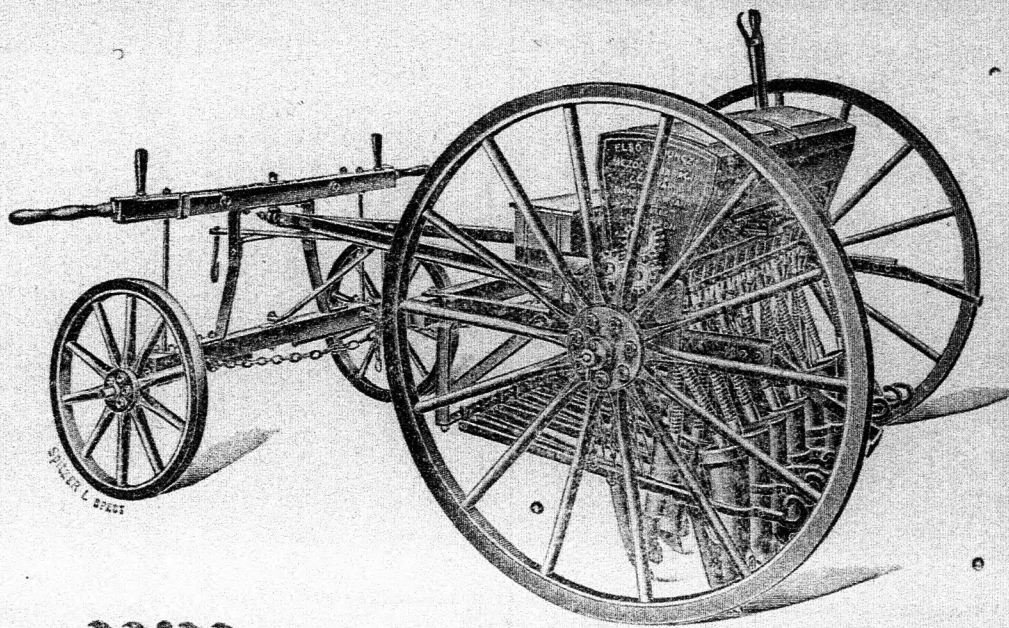
**A legtökéletesebb
páros soru vetőgép**

„REKORD DRILL”

a losonczy mezőgazdasági
gépgyár gyártmánya.

.....
A losonczy vetőgépek rövid idő
alatt terjedtek el, mert tökéletes
és tartós szerkezetük által min-
den má. gyártmányt felülmúlnak.

.....
Magyar gyártmány.

Benzinmotorok, ELEKTROLOKOMOBILOK, gőzlokomobilok,
szántási czélokra is alkalmas utimozdonyok, gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, „Millenium” fűkaszaló- és aratógépek,
„Western” kőszőrülőgépek, Manila kévekötőzsineg, stb. stb.

A Magyar Királyi Államvasutak
Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, V., Váci-körút 32. szám.

1900. évi párisi világkiállításon „Grand Prix“.

KWIZDA-féle korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejeles fokozására.

1 doboz ára K 1.40, 1/2 doboz 70 fillér.

KWIZDA-féle korneuburgi marhatáppor

Csakis ezen védjeggyel valódi.

Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-u. 12. és Andrassy-ut 26.

Mezei vasutak

ló- és mozdonyüzemre,

vasuti berendezések bérbeadása,
nagy sín-, vágány-, kocsi- és mozdonykészlet,
új és használt állapotban.

ORENSTEIN ÉS KOPPEL BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 102,
Gyár: Pusztaszentlőrinci nyaraló.

Tejkannák, tejgazdasági eszközök

legjutányosabban beszerezhetők

GEITNER és RAUSCH
CEGNEI
BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-ÚT 8.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktára
Budapest, V., Váci-körut 52.

Ajánlja mérsékelt árakon a jelen idényre: **SACK RUDOLF** elismert kiténő gyártmányait, **aczélekeit, vasboronait, könnyű és szilárd sorvetőgépeit, szecskavágó-, répa-vágó-gépeit.** Kézi, járgány- és gőzhajtásra elsőrendű biztonsági járgányait, „Westfalia“ műtrágyaszóró-gépeit, a jelenkor legjobb szerkezetű **takarmánypároló-készülékeit** s minden egyéb gazdasági gépeket és eszközöket.

Mindenről kimerítő árjegyzék és készséges felvilágosítások.

Szalmát, zsuppot és szénát

vásárolók uradalmaktól nagyobb legmagasabb áron.
Gőz- és lőjártatú legújabb rendszerű préseimmel gyorsan felpréselem a megvett árut.
Eladási szándékot kérem egy levelezőlapon velem közölni.

NYITRAI ANDOR
széna- és szalma-nagykereskedő, PÉCSETT.

704

Pinzgauer tenyészbikák.

1-1 1/4 éves elsőrendű kiváló pinzgauer tenyészbikák, importált eredeti pinzgauer tenyészállatoktól származva és az országos törzskönyvbe felvéve, mindenkor eladók

Czukorgyárnál, Botfalu, máj. állomás, Brassó megye.

Jutalmazó mellékipar gazdák számára

Homokból és cementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktégelákat, cement-födécserepeket, csöveket csatornázásra, alagsóvezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felülte egyszerű szírtás kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.** Kívánatra ingyen küldjük 262-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzemberendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. Levelezés magyar nyelven.

Különlegességi gépyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.
MARKRANSTADT bei Leipzig

Homokvizsgálat, próbafeldolgozás, minták ingyen.

Legnagyobb gyár a maga nemében

HOMOK — ARANY

270 munkás
95 szabadalom stb

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. KER., BAROSS-UTCA 10. SZÁM.

Alakult 1900. BIZTOSÍTÉKI ALAP: Alakult 1900.

Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1.070.340 — kor.
Raktárlékek 764.760-16 "

1901 évi felezleg	Összesen:	2.735.104-16 kor.
1902. " "		60.340 — kor.
1903. " "		60.762-20 "
1904. " "		100.331-78 "
1905. " "		72.438-23 "
1906. " "		61.730-00 "
		38.243-65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módokat szerint.

Az üzletrendményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleletről úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1902. évi üzletfeleletről közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adták fel biztosításukat 8%-os engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készségesen szolgál.

As igazgatóság.

Kölcsön és vétel új és egyszer használt kartellen kívüli

ZSÁK behordási-
kaszál-
repce-
rostaalj-
waggon-
PONYVA

NAGEL ADOLF
zsák- és ponyvagár, kölcsönintézet.
Vétel, eladás és cserélés.
BUDAPEST, V., Arany-János-utca 10. sz.
Sürgőnyezim: NAGELA BUDAPEST.
Vidéki telefon: 35-92.

"HUNGÁRIA" kettős, kézi, fűvágó vagy manilla-aratógép kévekötözők.
Szőlőkötöző fonalak, kötelek, zsákszínegék, löpökroczek.

Gazdaközönség figyelmébe

ajánlom mint **erdélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb bevásárlásokat eszközölhetem **Jármos és beállítani való ökrökben**, ugyszintén **1-2 éves ökr-tinókban** és mindenféle súlyú sovány **sertésekben** mindig a legnagyobb előjegyzéseim vannak. Kiterjedt ismerettségemnél fogva úgy vásárolkra, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb ügyleteket közvetíthetem.

5018

Kiváló tisztelettel

Sürgöny és levélczim: **Vermes Lipót, Kolozsvár**

Alapítvány 1847

W. Trausweller János
Gyegedén C. és fia. Készenlése
szab. órákban és műt. feladatlay
sz. órákban és műt. feladatlay

**ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓÁLLÁSSAL
RÉSZLETFIZETÉSRE**

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.
Ald a legelőnyösebb árak mellett ajánlatom

Loomobil és gőzoséplőgépek

szalmakészítők, járgány-csaplőgépek, fűháró-csaplők, szőlő-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet J. kapálók, szeszkavágók, répvágók, kukorica-berzezők, daráló, őrlőmalmok, egytemes szőlő-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

ALFA-SEPARATOR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG, BUDAPESTEN.
TEJGAZDASÁGI GÉPGYÁR.

Iroda, raktár és gyártelep: **BUDAPEST, VI., LOMB-UTCZA 11. SZÁM.**

Alfa-Laval Separatorkok (tejfőző gépek) kézi- és erőhajtásra.

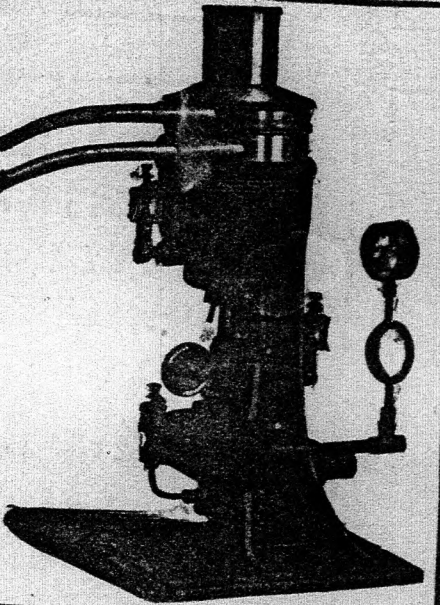
Ujdonság!

1908 évi mintájú separatoraink a jelenkor legelőnyösebb főzőgépei. Nagy munkabírásuk, élesen főlőznek, bámulatos könnyen jarnak. Kérjen prospektust.

Tejszállító kannák,
Fejőedények,
Tejhűtők,
Előmelegítők és pasztörizáló készülékek,
Vajköpülő és vajgyártó gépek,
A sajtgyártás eszközei,
Tejvizsgáló készülékek,
Mindennemű **tejgazdasági eszközök és gépek** legjobb kivitelben.

Tejszövetkezetek és tejfeldolgoó telepek berendezése és újjalakítása.

770 első díj, több mint 600,000 Alfa-separator az egész világon. Árjegyzékek, tervek, költségvetések bérmentve.

Gőzeke acetylen-lámpák

Éjjeli szántásoknál **gőzekékre** különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.
Kézi-, kocsi-, spritzbogen, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló- **acetylen-lámpák.**

Bárdi József automobil r.-t. Budapest, VI., Mozsár-utca 9. Fővárosi Orfeum mellett.

Telefon 16-28.

Sürgőnyezim: Pneumatic.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Bérbeadás.

A bíró **Schossberger Viktor** turai uradalmából **haszonbérbe** adatik:

1. Valkói (Pest megye) gazdasága, kb. 1760 m. hold, melyből kb. 1671 hold fekete agyagos szántó, ehhez tartozó 1471 hl. szesz jelenlegi kontingenssel együtt. Vasúti állomása **Isaszegh és Tura**.

2. Tura (Pest megye) határában fekvő alsóréti gazdaságból kb. 1550 m. hold, ebből 660 hold szántó, a többi nagyrészen feltérhető legelő és rét.

A bérlet tartama legalább **12 év folyó évi október 1-től számítva**.

Ajánlatok legkésőbb **1908 szeptember 5-ig** a tulajdonoshoz **Tura, Pest megye** intézendők.

A feltételek ugyanott, vagy a tulajdonos titkárságánál **Budapest, Nádor-u. 19.** megtekinthetők. Közvetítés kizárva.

Bánáti vetőbuza.

Az őszi vetésre ajánljuk koránérő 83 kg. súlyú bánáti vetőbuzánkat 14 koronáért per 50 kg. loco Billéd.

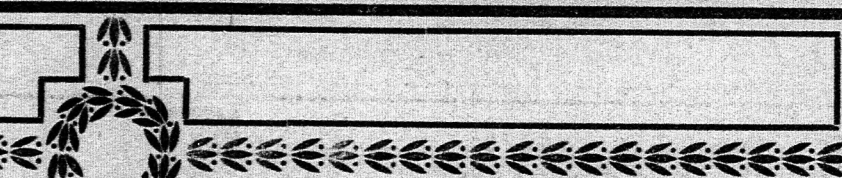
Ezen buzát nagy sikértartalma és acélossága miatt Magyarország gözmalmai kiválóan kedvelik.

Az 1900. évi párisi világkiállításon ezen buza az ezüstéremmel lett kitüntetve. — **Kívánatra mintát küldünk.**

A zágrábi érsekség billédi uradalma tisztartósága

BILLÉD, Torontálmegeye.

Utányonrat nem fizetlik.

GAZDASÁGI KÖNYVVITELI NYOMTATVÁNYOKAT ■■ LEVÉLPAPIROKAT ■■ ■■ BORITÉKOKAT és EGYÉB

NYOMDAI MUNKÁKAT

JUTÁNYOSAN ÉS CSINOS KIVITELBEN KÉSZIT ■■ ■■

“PÁTRIA”

IROD. VÁLLALAT ÉS NYOMDAI R.-T.

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-UT 25. SZ. (KÖZTELEK).

KÖLTSÉGVETÉSSEL KÉSZSÉGGEL SZOLGÁLUNK. ■■ ■■ ■■ ■■

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

töfeladatát tüzi ki a bennjebb és az eddigre nasmosabb gazdalkodás előmozdítását a gyakorlati szakmácsadás útján.

Kidolgozza az okserü gazdasági berendezés alapjait szolgáló **üzemtervet**. Elvállalja a **gazdaságok állandó felügyeletét** és ezek **üzemének ellenőrzését**. Tanácsot ad a gazdasági számviteli **könyvek berendezésénél**, vezetésénél és azok lezárásánál. Elvállalja a gazdasági **számvitelének felülvizsgálását** vagy állandó **ellenőrzését**. Elvégzi a gazdaság számadatainak elkönyvelését, időszaki jelentéseket alapján. Évi zárlatokat és jövedelmességét számításokat elkészít. **Tanácsot ad birtokbérbeadásnál**, valamint **mezőgazdasági pénz- és hiteldügyi kérdésekben**. Gazdasági **ügyekben jogi tanácsot** szolgáltat és **vitás ügyekben** a választott szakbírói tisztelet elvállalja. Birtok és mindenemü mezőgazdasági **értékbecsléseket** végeztet. A bejelentett **eladó és bérbeadó birtokokat törzskönyvileg nyilvántartja**.

Gazdatisztakat és egyéb **képzettebb gazd. személyzetet keresőket nyilvántart.**

Adóügyekben az OMGE. tagjainak szakvéleményeket ad, az adókönyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivetését és tuiffetés esetén az összeg visszatérítését kieszközli. Adóelengedések ügyében utalgaztással szolgál. Hasonlóan igénybe vehetik az üzemi osztály irányu működését az Országos Központi Hitelszövetkezet és a Hangya fogyasztási és értékesítő szövetkezet tagjai is, ha tagyagukat igazolják.

Nyilvántartásra bejelentetett:

Eladó birtok: **543 m. hold** Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, léglivetéssel, cementárnyakkal, iparvágány s mérleggel, urilakkal. Bármikor átvehető. Esetleg bérbeadó. Tulajdonos: Zathureszky, Túrje.

197 m. hold pilliscsabon vonalon, fővárostól 39 km.-re. 4 község között, orvos, gyógytúr Nyergesújfalun, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertésenyésztéssel, 8 h. szőlővel, csőrökkel magtraktárral, 2 nagy pinxével, 5 szobás lakás üveges, zárt verandával.

200 m. hold sik fekvésű 1. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő g. épületekkel.

370 m. hold Sáros megyében, melyből 310 hold erdő, urilakkal és 5 hold díszkerttel, köves út mentén.

100 kat. hold körül 1. o. bácskai föld, 15 percnyire a vasútállomástól, jó utakkal, a Ferenczcsatornától 8 percnyire, urilak és gyümölcsösök.

500 m. hold Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal.

1016 kat. hold Torontálban a Tisza és vasút mentén, köves útjal, egészben avagy csakis egy körülből 500 holdas része, gazdasági épületekkel.

808 kat. hold Erdélyben, vasutól 7 kilométerre, épülő vasút helyben, 40 kat. hold dohányengedéllyel, kellő lak- és gazdasági épületekkel.

Temesvár határában, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cselédházakkal, 150 darab marhára való istállóval, nagy kukorica-görével, eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész **primissima klasszisú kert talaj**, nagy a legintenzívebb művelésre, mint tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A vételt megkönnyíti a birtokon levő nagyobb összegű, igen olcsó és előnyös törlesztési kölcsön.

280 m. hold Budapesttől fővonalon gyorsra 1/4 óra, vasútállomástól máton 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdőállítással.

886 hold Nógrád m.-ben, melyből 400 h. szántó, 54 h. rét, 5 h. kert, 1 1/2 h. szőlő, 20 h. legelő, 90 h. erdő, a többi rész major, udvar és út. Vasútállomástól 5 km.-re. Teljes felszereléssel 400,000 korona. Esetleg bérbe is kivehető.

384 hold szőlőnek való, egyenes felületű, vasút közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó.

1000 m. hold Hont megyében, ebből kb. 800 m. hold szántó, 10 hold rét, 80 hold erdő és 100 hold legelő, 8 hold fiatal, nemese gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegendő épülettel felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg bérbeadó.

2488 hold, 50 hold termőgyümölcsös Erdélyben, saját kezelés alatt levő birtok, megfelelő számú kútvíz kőből épült épületekkel, 10 szobás kastéllyal, szeszgyár és finomított, jó munkaviszonyok. Ára felszerelés nélkül 660,000 K. Amortizációs teher 200,000 K. Esetleg bérbe adó.

290 hold Szilággy megyében, vasútállomástól 7 km. Fele részben szántó, fele részben legelő és alkalmas. Kedvező fizetési feltételek. Kereskedelmi növények termesztésére és tehénmészetre alkalmas.

200 hold, vasútállomástól 2 km. Szőlőművelésre különösen alkalmas. 2 holdas parcellákban vagy együtt az egész terület eladó.

556 hold Budapesttől 1 órára, 31 h. termő szőlővel, 6 h. gyümölcsösökkel. Parkban 5 szobás urilak. 40 h. dohányengedély. Jókárbán levő kellő számú gazdasági épülettel. Ára teljes felszereléssel és vetéssel 305,000 K.

Emeletes kastély 25 hold földdel a Balaton mellett szép park. Ára 75,000 K.

612 m. h. Borsod megyében vasútállomástól 6 1/2 km.-re, vasutól 3 km.-re. Elegendő gazdasági épületekkel és kútvíz becsatlósággal, melyen az urilak áll. 40 hold dohányengedéllyel. Az egész birtok prima buzatermő szántó. Ára m. holdanként 650 korona.

2400 m. hold sik fekvésű dunántúli birtok, 1600 h. szántó, 350 legelő, 250 erdő, 40 kaszálóval, 2 jól elhelyezett majorban kellő gazd. épülettel. Urilak 10 holdas parkban. Három vasúti vonal mentén. Ára 700,000 kor. Teher 400,000 kor., mely rajt maradhat.

101 m. hold Pest megyében, ebből 5 hold termőszőlő, 60 hold szántó, 34 hold kaszáló, 2 hold akáczerdő épületekkel.

184 hold Borsod megyében vasútállomás mellett, melyből 17 hold prima termőszőlő, 95 hold szántó, 12 hold kaszáló, 53 hold legelő, 6 hold ki nem apadó tó urilakkal és kellő gazdasági épületekkel, kedvező fizetési feltételek mellett.

139 m. hold Pest megyében vasútállomástól 1/4 órányira, ebből 12 hold fiatal szőlő, 2 hold kaszáló, 30 hold szántó, 95 hold feltérhető legelő tanjával együtt 48,000 koronáért.

200 m. hold birtok 30-40 km.-nyire a fővárostól.

400-800 m. holdas 16 minőségű birtok, jó út mentén, vasutól nem távol, családának való tágas és egészséges. Akással, árnyas kerttel.

Kiseb birtok, szép és tágas lakóházzal, parkjal, vasútállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon.

1000 holdig cserébe fővárosi házat, egy tulajdonos erdőből álló, Hont, Nógrád, Gömör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok.

2-300 hold birtok, jó lakással és gazd. épületekkel, város és vasút közelében.

200 holdas birtok urilakkal, lehetőleg Kecskeméti vidéken.

10-15000 hold erdőbirtok az ország északnyugati részén.

2000 hold elsőrendű talajú birtok, cukorrépa vidéken, vasútállomás közelében, szép kastéllyal és parkkal, Pécsről legfeljebb 6 órányira.

300-1200 m. hold birtok, kellő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal.

2000 hold jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasúthoz.

250-300 m. hold főváros vagy vidéki nagyobb városokhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy olcsó amortizációs kölcsönrel.

3-400 hold egytagban legalább 5 szobás lakással, vasutól legfeljebb 1 1/2 órányira jó uton.

1000-1500 holdig jó földet és épületekkel, instrukcióval. A lakóház faluban vagy város közelében legyen.

Bérbeadó birtok: **490 m. hold** Adony megyében 7 km. a vasutól, országút mellett, 7 szobás udvarházzal, kellő gazdasági épületekkel.

370 hold jó trágyaerdőben levő házilag kezelt birtok Jász-Nagy-Kun-Szolnok megyében, nagy város- és országút mentén. Ösztöl fogva bérbeadó. Felszerelés átvéhető.

Birtokbérlet kerestetik: **180-200 m. h.**, amely kereskedelmi növények termesztésére alkalmas és rajta tejgazdaság üzemel.

800-1500 h. Erdélyben vasúthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel, rét és legelővel.

2-3000 holdat tavaszi vagy őszi átvételre, lehetőleg a Dunán túl vagy kedvező feltételekkel másutt is, hol a tehenészet üzemel. Urilak legalább 6 szobás legyen.

Ezekben kívül nyilvántartjuk a **visszavándorlók** teleptésére alkalmas birtokokat és **bérlőszövetkezetek** alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdászövetségnek.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket **AZ OMGE. ÜZEMOSZTÁLYA.**

KLEIN és MEISELS bérgazdasága, posta Tiszadada, eladja saját termésű
Őszi borsóját

Mig a készlet tart, vevő zsákjaiban helybeli állomásra kiszállítva, métermázsánként 28 korona. Kivánatra zsákot adunk beszerzési árban.

859

NOLC JÓZSEF ÉS DREGER A. egyesült termelők központja, CHLUMETZ a/C.

A legelőkelőbb német termelők, Lochow F., Petkus (Mark) és Strube Fr., Schlanstedt (Szászország) csatlakozása mellett ajánlanak őszi vetésre

1. Lochow F.-féle petkusi eredeti téli vetőrozst, a világ legjobb és termédsusabb rozsa. — 2. Strube eredeti squarehead buzát, igen nagy hozamot ad, tartósság és hideg elleni ellenállásban felülmúlhatlan.

Árjegyzékek és minták kivánatra ingyen és bérmentve. Különösen megjegyezzük, hogy nem holmi utánvetés vagy utántermés, illetve új termésű gabonát ajánlanak a nevezett termelők, hanem

magát az eredeti vetőgabonát, melynek egyedüli termelői és egyedüli elárúsítói Magyarország és Ausztria részére a fenti egyesült termelők. — Kérjük a címet pontosan megjegyezni:

Chlumetz a/Cidlina, Ostböhmen.

UTANZATTÓL ÓVATIK! Szőlő UTANZATTÓL ÓVATIK!

sárgaság (clorosis) rákfenesedés (anthracnózis) ellen, biztos védekezési szer: Schloesing lecsapott vasoxidos kénpora. Lisztfaragat ellen: Schloesing lecsapott egyszerű kénpora. Szőlő irtó peronosporája ellen: Schloesing lecsapott rézgáliczos kénpora. Szőlő peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora. Burgonya (kolompér) peronosporája ellen: Schloesing permetező bordói pora. Űszög ellen: Vetőmagok csávázására: Schloesing bordói pora.

Szállítás a rendelés vétele napján. Ajánljuk Schloesing versenyen kívüli — a világon legjobb — permetezőjét, hāti kénfújtatóját és kézi kénfújtatóját.

Schloesing Frères & Cie részvénytársaság, Marseille (Franciaország).

Vezérképviselő Magyarországon részére:

Frankl Adolf banküzlete Budapest, Eötvös-utca 19. Saját ház. Telefon 25-40.

Megbízható képviselők minden megyében. Ismertetések, árjegyzékek minden érdeklődőnek készpénzre és díjmentesen. Védjegy földgömb. Védjegy Schloesing Marseille.

799

HAUPTNER

állattenyésztési és ápolási valamint állatorvosi műszerek és eszközök!!!
 mint: bázisingsondák, trocárok, irrigátorek, sebfeccskendők, klystirek, dr. Raebiger-féle hüvelykenőcs-feccskendő, szegécselhető Crotalia fűjelzők, tetováló fogók, lo- és marhanyírógépek és ollók stb. Árjegyzék ingyen és bérmentve!

MAGYARORSZÁGI FÓRAKTÁR:
GEITNER és RAUSCH cég BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 8. szám.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület könyvkiadóvállalat kiadásában legújabbban megjelentek:

A gazdasági növények nemesítése

100 ábrával

Írta: GRABNER EMIL az országos magyar királyi növénytermesztési kísérleti állomás adjunktusa

Ára füzve 5 korona, vászonba kötve 6 korona

Szőlőművelés és bérgazdaság

Írta: SZILÁRD GYULA

161 ábrával

a gróf Esterházy-féle csákvári földműveléskola tanára

Ára vászonkötésben 10 kor.

A birtokos és gazdatiszt közötti jogviszony

Írta: Dr. Vantsó Gyula

Előszóval ellátva: Rubinek Gyula az ÖNGE. igazgatója

az 1900. évi XXVII.

t.-c. magyarázata

Ára füzve 3 korona

Megrendelhetők a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Ullői-ut 25. sz.

1908. évi 4787. számhoz.

Kitermelt tűzifának eladása.

A beszttercebányai m. kir. erdőigazgatóság zólyomi m. kir. erdőgondnoksága alábbi vágásterületein kitermelten a tónél felrakásolt **bükk, cser és tölgy tűzifa** Beszttercebányán 1908. évi augusztus hó 31-én d. e. 10 órakor az erdőigazgatóság tanácsstermében tartandó nyilvános árverésen zárt írásbeli ajánlatok útján eladni fog. — Nevezetesen eladásra kerül:

I. csoport: A Nad-Bobekom nevű vágásban 350 ürm. bükk hasábos, 1101 ürm. bükk vegyes, 304 ürm. tölgy vegyes választéku tűzifa. Kikiáltási ára 5208 kor. 96 fill. Bánatpénz 520 korona.

II. csoport: A „Reső” nevű vágásban 7 ürm. bükk hasábos, 43 ürm. bükk vegyes, 1713 ürm. tölgy vegyes választéku tűzifa. Kikiáltási ára 3990 kor. 62 fill. Bánatpénz 340 kor.

III. csoport: A „Nadbrezini” nevű vágásban 386 ürm. bükk vegyes, 270 ürm. tölgy vegyes, 327 ürm. tölgy dorong, 6 ürm. nyír vegyes választéku tűzifa. Kikiáltási ára 2185 kor. 66 fill. Bánatpénz 220 korona.

IV. csoport: A „Berkenye” nevű vágásban 31 osztag, 442 ürm. bükk hasábos, 840 ürm. bükk vegyes, 37 ürm. bükk dorong választéku tűzifa. Kikiáltási ára 3851 kor. 85 fillér. Bánatpénz 385 korona.

V. csoport: A „Berkenye” nevű vágásban 32 osztag, 1936 ürm. bükk hasábos, 1939 ürm. bükk vegyes, 24 ürm. bükk dorong választéku tűzifa. Kikiáltási ára 12.653 kor. Bánatpénz 1265 korona.

VI. csoport: A „Szttrmini” nevű vágásban 861 ürm. bükk hasábos, 966 ürm. bükk vegyes, 53 ürm. bükk dorong, 15 ürm. cser vegyes, 14 ürm. nyír vegyes választéku tűzifa. Kikiáltási ára 5689 kor. 10 fill. Bánatpénz 570 korona.

Az ajánlatok minden csoportra külön összegben tüntetendők ki, de egy ajánlati lapon tehetők, melyek 1 kor. értékű bélyegjeggyel átandók el. Az árverési feltételek, ugyszintén ajánlati űrlapok és boríték az erdőigazgatóságnál szerezhetők be. Távirati vagy utóajánlatok el nem fogadtatnak. Beszttercebánya, 1908. évi július hóban.

865

M. kir. erdőigazgatóság.

PEP

 PORCELLÁN-EMAIL-FESTÉK

 Készülékük teljesen készen

 vakolatra,

 tóra és vasra.

 Érvényes 1908-ig.

LUZT EDE ÉS TÁRSA

 FESTÉKGYÁR

 BUDAPEST, VII.

 ÖRNAGY-UTCA 4.

Gőzekék,

 gőz ütihengerek és uti mozdonyok

 cséplőgépek hajtására az osztrák bánya- és kohó-

 művek társaság vasműveiből.

 A készülékek választását illetőleg mezőgazdasági

 szaktanácssal készséggel szolgálunk.

 Szíves megkeresések **Zentral Direction der**

Oesterreichischen Berg. u. Hüttenwerke

Gesellschaft, Teschen, Osztrák-Szilézia, vagy:

 az Osztrák bánya- és kohászati tár-

 saság magyarországi képviselőéhez,

Mayer Pál főhercegi felügyelő, **Budapest,**

VIII., József-utca 16-18 kéretnék. 6287

STABIL ÉS FÉLSTABIL

GŐZGÉPEK

BUDAPESTI MALOMÉPÍTÉSZET ÉS GÉPGYÁR

PODVINECZ ÉS HEISLER

BUDAPEST, VI., VÁCZI-ÚT 141.

 ÁRJEGYZÉK INGYENES BÉRMENTVE

GANZ ÉS TÁRSA

 vasöntöde és gépgyár r.-t.

BUDAPESTEN

BENZINMOTOROK és lokomo-

 bilok cséplők és takarmány-

 kamrák üzemére. Szívógázmoto-

 rok anthracit-, koks- vagy faszén-

 tüzelésre. :: Földgázmotortelepek.

 Ármentesítő és öntöző szivattyu-

 telepek. :: **Kötélvontatásu**

GŐZEKÉK

A baromfi-tenyésztés

 összes eszközei nagy választékban a legolcsóbb árakon.

Állandóan újdonságok.

 Kérje a 177. számú ingyen katalógust.

KRÁSA RUDOLF, WIEN, VII., Kirchengasse 29.

AGRARIA

 ERŐTAKARMÁNYGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

BUDAPEST, V. KER.,

BÁTHORY-UTCZA 5. SZ.

 Ajánlja Agraria védjegyzett, kitünő minőségű,

 saját gépüzemével gyártott elsőrendű

erőtakarmányát.

FAIRBANKS MÉRLEG ÉS

GÉPGYÁR RÉSZV.-TÁRS.

 VASÖNTÖDE. Telefon 28-67.

BUDAPEST, V., VÁCZI-UT 174.

 Szabadalmazott Fairbanks százados mér-

 legek, teljesen tolosúlyos fémmerőkkarral;

 tartósság, pontosság és könnyű kezelé-

 sükkel fogva felülmúlhatatlanok. Hordoz-

 ható gazdasági-, székér-, marha-, zsák-

 és raktári mérlegek. Vasuti kocsimérle-

 gek első-, másod- és harmadrangú pályák

 részére újonnan szabadalmazott tehermentesítő

 készülékkel, rendes és keskeny nyomtávra.

 Speciális mérlegek vasművek, kohók, gép-

 gyárak, hengerművek, malmok számára. Moz-

 donymérlegek. Darumérlegek. Vasuti haj-

 tányok. Vasszerkezetek. Tetőszerkezetek.

 Vasöntöde: mindenféle vasöntvény. Olcsó

 és pontos kiszolgálás.

 Árjegyzékkel és költség számlá-

 tással készséggel szolgálunk.

Ganz-féle villamossági r.-t.

II., Lövőház-utca

ELECTROMOS világító és erőátviteli beren-

 dezések, egyen- és váltakozó-áramra. ::

 Kolibri ilylampák reklámczólokra.

ELECTROMOS üzemek berendezése uradal-

 makban. Meglévő berendezések átalakítása.

ELECTROMOS üzemű szivattyúk, tejgazda-

 sági berendezések, emelőgépek, ventiláto-

 rok, mezei vasutak, szántó-, cséplő-, aprító-

 és takarmányozó berendezések. :: Electromos

 kis- és nagy-vasutak. :: Bányavasutak. :: 6184

Árjegyzékkel és költség számlá-

sokkal szívesen szolgálunk.

Drót-kerítés legolcsóbb!

 Árjegyzék díjmentesen.

 Árjegyzék díjmentesen.

STADLER MIHÁLY kerítés-gyáránál

Budapest, VI., Váci-körút 43/T.

Aranyérem

 Budapest, 1902.

 Alapított 1876.

UNZEITIG FERENCZ

 osász. és kir. udv. szállító

 különlegességi gyára

 teljes növényházak

 építésére és

 melegvízfűtő-

 sek berende-

 zésére.

BUDAPEST = WIEN,

VIII., Gyöngygyök-u. 7. XIII/2. Reinlgasse 32-34.

 Terv- és költségvetést díjtalanul készíték Helyszíni

 megbeszélés nem lesz felszámítva. 758

 Védelem a baleset ellen!

 Nem törhet ki a ló többé, ha

 a szab. biztonsági záblát

 használjuk.

 Ara 4-9 korona darabonként. :: Prospektusok ingyen.

J. PFEIFFER, WIEN, III/2., Stammgasse 15.

Már nem rongálódnak többé a lószerszám,

ha azt a Lukrecia

 készítményünkkel és nem mindenféle salakos zsiradékkal megkeni.

 Bámulatosan puhítja és fokozóan fenti a bőrt.

 Öt kilós szeleccze bérmentve, utánvét mellett K 12-50. 12 és 25

 kilós bédogszelecczekben szállítatik. Kapható a Magyar

 Mezőgazdák Szöv.-nél és minden szakbavágó jobb

 üzletben. :: Készíti:

VAD ÉS TAKACS BUDAPEST. :: Postafiók 151.

 Tiszék prospektusát kőrnél. 270

„RAPID“

 kézi műtrágyaszóró-

 készülék.

 Ezen műtrágyaszóró-készüléket

 Fischl V. gazd. intéző ur szak-

 szerű kísérletezés után találta

 fel. A régi szokásos kézi szó-

 rással szemben előnye, hogy a

 munkás kezét és ruháját nem

 támadja; a használatban levő

 nagy gépekkel szemben előnye

 az olcsó ár, egyszerű kezelés

 s hogy 1 ember naponként 7-8

 holdat vetőlépésben haladva,

 kényelmesen beszórhat. A be-

 állítható szórókanál által az

 elszórható mennyiség pinto-

 san szabályozható.

 Ara Budapesten darabonként

60 korona.

 Bővebb felvilágosítással szíve-

 sen szolgálók 685

Weisz Jakab

 a szabadkai műtrágyagyár képviselője

V., Lipót-körút 7. szám.

Kocsigyártás
Budapesti kovács- és kocsigyártó - ipartestület védnöksége alatt álló
Kocsi Árucsernok Szövetkezet
Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz.
Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

Prima bánati magrepcze
36 korona mmázsánként kapható
Deutsch Jakabnál,
NAGYBECSKERÉKEN

SÜRGÖNY
CZIM: WALSER
CSÁNGÓUTCA
BUDAPEST
TELEFON: BUDAPEST 95-50

WALSER FERENCZ
CÉGTELJESÍTŐK: WALSER FERENCZ, WALSER JÁNOS, GYÖZÖ GYULA
**TŰZOLTÁSI SZEREK- és SZIVATTYÚK-GYÁRA,
HARANG- és FÉMÖNTÖDE**
BUDAPEST, VI. CSÁNGÓUTCA 6. B.

VILLAMOS MEGÁLLÓ:
VÁCZIÚT,
A RÉGI VÁM KÖZELÉBEN.

Agrikulturfosfát
a legolcsóbb fosforsav-trágya és a hatása ugyanolyan mint a Tomassalaktiszté és a Superfosfáté.
Ajánlatokkal és felvilágosításokkal szolgál a magyarországi vezérképviselő:
ZWEBNER MÓR és FIA
műtrágya- és erőtakar-mánynagykereskedése 468
Pozsony és Galgóc.

Azonnal bérbeadó!!
1470 holdas szép fekvésű birtok Abauj megyében, prima szántóföld és kaszáló, mely takarmánytermelésre kitűnően alkalmas, jókarban lévő épületek, a bérlo részére jó lakóház, teljes gazdasági felszerelés, igás- és haszonállatokkal (körülbelül 900 darab juh) vagy anélkül azonnal bérbeadó. Közvetítők kizárva. — Czim a kiadóhivatásban „858” alatt. 858

Eladó birtok
Bihar megyében, tulnyomóan magyar vidéken fekvő 1200 magyar holdas házilag kezelt és jól felszerelt birtok, családi körülmények folytán eladó, holdanként 210 frtért. Parcellázásra is alkalmas, mert 800 hold kitünős fekete szántóföld, többi legelő és kaszáló. 30 holdas belsőség nagy, modern urilakkal, vasútállomás a birtok szélén. Czim a kiadóhivatásban „Bihar-megyei birtok 861” alatt. 861

Nincs többé büz!
A Bonodor folyadék a legbüzősebb árnyékszék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. Elegysulya 5 kg. csomag bérmentve 7-50 K. (Elegendő 1 évre.) 1 kg. próbacsomag 2-50 K. csomagolással, szállítás nélkül. A Bonodor por vizeldék azonnali szagtalanítására kitűnő szer. 5 kilós postacsomag bérmentve 7 K., 1 kilós próbacsomag 2 K. csomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés készpénzért vagy utánvételt. Számos elismeréssel.
Vezérképviselő:
FODOR FERENCZ
Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H. 28n

MAGYAR GAZDÁK ÉRTÉKESÍTŐ SZÖVETKEZETE
BUDAPEST (Központi vásáresarnok).
Igazgatóság és központi iroda:
Budapest, IX., Imre-utca 4.
Nagy köpinczét:
BUDAFOKON.

ÉRTÉKESIT
husféléket, baromfi, vadféléket, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, mézet és MINDENMŰ ELELMICZIKKET. Hordóbor-értékesítő osztály. Égetett szeszesitalok értékesítése.
A MAGYAR ORSZÁGOS MÉHÉSZETI EGYESÜLET
vezérképviselői.
A szövetséget tagjai kedvezményben részesülnek. Mindennemű értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

Harminczhat darab erős, betanított
igás-ökör
eladó GRÓF TELEKI ARVÉD
drassói uradalmában, posta, 3ut
KONCZA. 815

Eredeti „Melotte” tejcentrifugák
a világ legrégebbi és legjobb tejföldzőgépei!
Játszi könnyű kezelés. Legesekélyebb kopás. Legélesebb leföldzés. Legnagyobb munkaképesség. Gyorsan és igen könnyen tisztítható. Nincs javítás. Több mint 200.000 db van napi használatban az egész világon. Óránkinti munkaképesség 125—500 l. kézi hajtásra. Magyarországi képviselő
GEITTNER és RAUSCH
BUDAPEST, VI., Andrassy-ut 8.

Bérlet.
Baróton, Háromszék megyében, közvetlen a községgel összefüggő 438 hold területű I. oszt. zántó és kaszálóból álló, gazdasági szeszgyárral kapcsolatos földbirtok 6 (hat), esetleg több évre is bérbeadandó. Közvetítők kizárva. Felvilágosítást nyerhetni 1908 szeptember 1-ig Baróton, azontul Sepsiszentgyörgyön. Zathureczky Gyula urnál. 862

Nagyobb uradalmat vételre.
Lehetőleg sok erdővel, vagy tiszta erdő-birtokot az országnak bármely vidékén, készpénzfizetés mellett keresek. Földolog, hogy igazi és nem kivágot, tönkretett erdő legyen.
BEYER KÁROLY, Budapest, V., Báthory-u. 5.
Interurban telefon 12—85.

VFOLYAM.
icsóbb!
Atlegyzék díjmentesen.
és-gyáránál brut 43/T.
G FERENCZ
kir. udv. szállító
önlegességi gyára
és növényházak
építésére és
melegvízfűtő-
sek berende-
zésére.
nlgasse 32-34.
szítek Helyszini 758
a baleset ellen!
t ki a 16 többé, ha
biztonsági zablá-
használjuk.
spektusck ingyen.
ammgasse 15. 857/b
lószerszám,
recia
siradékkal megkeni.
festi a bőrt.
K 12-50, 12 és 25
atő a Magyar
szakbavágó jobb
Postafiók 151.
270
szóró-készülék
intéző ur szak-
zés után találta
kásos kézi szó-
n előnye, hogy a
és ruháját nem
sználatban levő
szemben előnye
gyserű kezelés
r naponként 7—8
ésben haladva,
szórhat. A be-
kanál által az
enyiség ponto-
atő.
en darabonként
rona.
gosítással szíve-
685
Jakab
gyagyár képviselője
ut 7. szám.

Szénát Szalmát

muhart, zabosbukkonyt bármily mennyiségben **veszek és eladok.**

780 Felpréseléshez modern gőz- és lópréseimet bocsátom eladó rendelkezésére. **SCHREIER BÉLA** takarmánygyáros Budapest, VII., Népszínház-utca 22. Telefon 20-52.

Most jelent meg! Az 1908. XXVIII. t.-ez, a **SZESZADÓRÓL**

valamint a szesztermeléssel együttesen készített sajtolt élesztő megadózásáról, ugyszintén a szeszkontingens megállapításáról és felosztásáról. Jegyzeteket, utalásokkal és magyarázatokkal. **Ára 4 korona.** Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. ker. Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Szénát és szalmát

vesz és elad bármily mennyiségben **Ausch Frigyes** Budapest, Gabonatözsde. 575

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legjutányosabban a **Fischer-féle** zsák- és ponyvagyárban Budapest, Nádor-utca 31-33. szerelhetők be. A Fischer-féle szab. impregnált szövetből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is tartanak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmának szállítója. Pontos szolid kiszolgálás. Ponyvaköcsönző imezet. Árjegyzék, minták kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Száritott répaszeletet

Junius - Julius - augusztusi szállításra ajánl **DUKES és HERZOG** Galgóczy - Budapest, V., VÁCZI-KÖRUT 74.

Allatgyógyászat. Kézikönyv az állatok külső és belső betegségeinek felismeréséről és gyógyításáról. 100 recepttel és 100 ábrával. Irta: Monostori Károly. 4-30 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Gazdák figyelmébe! 50% olcsóbb mint bármely más világitóanyag. m.kir. sz. 2321. 900. A. 905.

pyroleum világitása. A pyroleum szagtalan, nem füstöl, nem gyúlékony és már **több ezer uradalomban bevezetett.**

Számos elismeréssel nélem bejelenthető. Próbaküldemények 2 korona utánvétel mellett. - Kívánatra prospektus ingyen és bérmentve. 1407

Degen Jakab Budapest, IX. ker., Kőzraktár-utca 23.

Cséplőgéptulajdonosok figyelmébe! Százakra menő károktól mentheti meg gazdaságát ha cséplőgépeit kezelésnél Balassa Frigyes, most, 2-ik bővített kiadásban megjelent "Cséplőgépek kezelése" című kézikönyvének utbaigazításai szerint eljár. A nagy földmívelésügyi miniszter ezen a könyvpiacpon egyedül álló szak-könyvet az összes gazdák körök figyelmébe ajánlotta. - A művet 6 kor. 30 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek)

buzaszalmát és zabszalmát

Préselt szállít elsődrendű minőségben és legolcsóbban **Ehrenreich Béla Bajmok (Bácska).** 6808

Stadel-Torkos földmérő-taliga kapható **Stadel gépgyárban, Győrött.**

Kékkő

vetéshez, elsődrendű 250 kilós hordónál 63 kor. kimérve --- 64 kor. **Deutsch Albert és Fia Debreczen.** 802

Böventermő **Őszi árpát**

17 koronáért mm.-ként állomáshoz szállítva vevő zsákjában szállít: **Schwarz Károly és Albert Gyulaj, Szabolcs m.** 4577

LEGYEK

konyhából, kamrából, mézsárszékéből, istállóból, vágóhidról biztosan elűzettek, ha a falakat **LÉGY-BONODORRAL**

mészeliük. Legjobb már kora tavasszal. - Egy kiló elegendő 25 □-méterre, 5 kg. leírással 6 kor. franco utánvétel. Megrendelhető **FODOR FERENCZNÉ Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H.** Számos elismeréssel. 287

Tiszavidéki, azezős, piros, 83-84 kg. hektoliter súlyu **vetőmag- buza**

kapható, míg a készlet tart, vevő zsákjában a kisvárdai állomásra szállítva métermázsánként 24 kor. árban. E buza az idén katasztrális holdankint 12 mmázsát termelt. Megrendelések: **Reizman Herman** gazdaságainak központi irodája címre intézendők, Kisvárdára. 4619

Megvételre ajánljuk a következő 6 folyóiratokat: Archaeologiai Értesítő 1881-84. évf., Aus allen Zeiten u. Landen 1883, I. évf., Budapesti Szemle 1879., 1881., 1882., 1887. évf. 1886. (4 f.), 1902. (3 f.), Deutsche Bundschau 1886-87. évf. (9 f.), Ergänzungsblätter z. Kenntnis d. Gegenwart 1870. évf. kötet, Földrajzi Közlemények 1876-90. évf., Gazdasági Szemle 1897., 1900., 1901/2., 1903. évf., Közoktatási Szemle 1889-1890. évf., Köztelek 1902-03/1. évf., M. Gazdák Szemléje 1896-98., 1899. (10 f.), 1900. (1 f.), M. Gazdaságtört. Szemle 1894., 1904. évf., Magyar Tanügy 1877-79., 1883. évf., M. Tud. Akadémiai Értesítő 1891-07. évf., M. Philosophiai Szemle 1885. évf., 1890. évf., Padagogische Studien (Rein.) 1887. évf., Revue des deux Mondes 1883. évf., Századok 1877-1906. évf., 14 K. 12 fill., Szövetkezés 1896-98., 1907-04. évf., Tanügyleti Közöny 1882/3., 1890/1-1907/8. évf., Természettud. Közöny 1877., 1879., 1880-83., 1884., 1886-1902. évf., Turul 1885-1887. évf., Unseze Zeit 1879. évf. (24 f.). Czim a kiadóhivatalban tudható meg. 1001

Maier Rikárd és Félix kincstári szállítók **Wien, II., Kaiser-Josefstr. 30.** **vesznek és eladnak** minden állomásról bármily mennyiségű **szénát, szalmát, burgonyát.**

Préselési sajt és legmodernebb gőzprésekkel. - A legnagyobb szállítóképességű czég. 426

Prima, száraz tengorimoslék száraz répaszelet foszforsavas takarmányosontmész 40-42%, különféle olajpogácsa jutányosan kapható: 343 **Neubauer Adolf** gyári meghatalmazottjai **Győr.**

Vétel

Őszi borsóra

mintázott árajánlatot kér **Drassói uradalom, KONCZA.** 843

Szénát, szalmát

vásárol uradalmaktól (közvetítés nincs kizárva) bármely mennyiségben. Számos és legújabb rendszerű préses rendelkezik. 783

Kozlik Károly özvegye szőna- és szalmakivittali czég **Moson.** Alapított 1882

Lenmagot

minden vidéki állomáson, legmagasabb árak mellett **vasárol** 775 **KRAUSZ HUGÓ** terménykivittali üzlete **Budapest, V. Szabadság-tér 6.** Csakis árakkal megjelölt követelésekkel ellátott ajánlatokat veszek tekintetbe.

Bérlet

Keresek vasúthoz nem távol lakó helyre 5000-8000 holdas, leginkább legelő és kaszálóállók birtok. Czim a kiadóhivatalban. 4584

GAZDÁK FIGYELMÉBE!!

UJDONSÁG! UJDONSÁG!

ÁLLATEGÉSZSÉGTAN

Állattenyésztő és állattartó gazdák használatára **Irta: MONOSTORY KÁROLY** okl. Állatorvos, a magy. kir. Állatorvosi főiskolán az állattenyésztés ny. r. tanára

223 ábrával A mű ára 7 korona

Szerző e művét az állattenyésztő és állattartó intelligens gazdaközönség számára írta. A 391 lapra terjedő könyv öt részre oszlik. Az első rész az általános alapvető fogalmakat tartalmazza. A második részben a részletes állategészségügyi adatok czimén a betegségekkel való védekezésről általában, majd azokról részletesen emlékezik meg. A harmadik és negyedik részben az állatok káros rosz szokásairól, azok elleni védekezésről tárgyal, végül a fertőző betegségeket és azok elleni való védekezéseket ismerteti. A "Függelék" az állatok adásvételénél felmerülő pereskedésekről nyújt tájékoztatást.

Megrendelhető a "PÁTRIA" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Száritott répaszeletet melasszét és mútrágyát

jutányos feltételek mellett szállít: 105

Sebők Emil és Társa

Budapest, V., Lipót-körut 2. szám.

Hirdetéseik felvételnek a kiadóhivatalban Budapest, IX., Köztelek.

Ásványi és csontliszt-szuperfoszfátot továbbá száritott cukorrépa-szeletet legolcsóbban szállít:

STEINER és WALLEZ Wien, I., Graben 16. 683

Most jelent meg!

PULYKATENYÉSZTÉS

IRTA: **HREBLAY EMIL** Állattenyésztési m. kir. felügyelő.

II. teljesen átdolgozott kiadás. 148 oldalon 48 képpel.

Ára 3 kor. 20 fill. bérment es küldőssel.

Nélküldhető minden tenyésztőnek Megrendelhető a "PÁTRIA" r.-társ. gazdasági szakkönyvkereskedésében, **BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. szám.**

Erdélyi Fodó megbízás jármos sortések, egyéb tenálai áll és azokat gyorsan rekt forr Czim: Erdő Társaság egyház-... Bony vöröst ökörbor 1-2-3 vábbá híz remba való ket, ugys friss fej a legjut egyezség mennyiség lalkozik Nelzer A Tol... vöröstarka üszöl 1-2-3 vábbá híz való tarka szintén ha tehe a legjut egyezség mennyiség lalkozik Spitzer " Kis Bony friss fej és tenyés nyos áron ké héten kedő csütörtöki lók Kispes Telefon Levél- és Plaschné 4743 tehén Bpest, For

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szővel az összes házi állatok erősítésére, edzésére, azok egészségének építésben tartására a

Brázay Kincsem-Fluid

Kincsem szesz

minden gazdaságban és állattenyésztésben

nélkülözhetetlen.

Felülmúja a hasonló czéla szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb a legjobb minőségű kipróbált anyagokból készül.

Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésesben, katonai, polgári, és versenytállókban.

Kapható: gyógytár, drogéria- és fűszertárakban vagy közvetlenül a készítő:

BRÁZAY KÁLMÁN czégnél, **BUDAPESTEN**
1 üveg ára **K 2.50.** 12 üveg ingyen kiszállítás és bérmentes szállítással **24 korona.**

Vészen átment

erős csontozatu, kifogástalan szép testalkatu, elsőrendü tenyészetből, deczemberi tenyészképes

kanok

eladók **KORNSTEIN TESTVÉREK-nél, NAGY-SZALONTÁN (Pata puszta).**

6119

A CSÉPLÉSI IDÉNYRE

AJÁNL

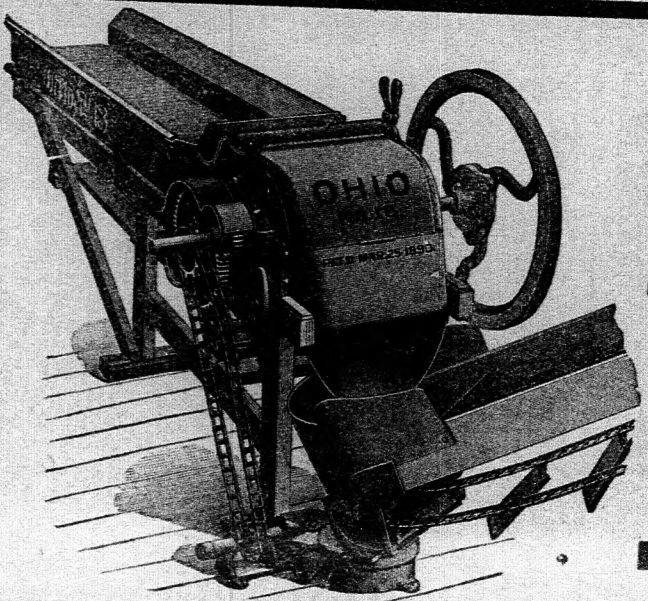
CSÉPLÉSI MÁZSAKÖNYVET

quart (4-ed rét) alaku 50 lapos füzet darabja kék másoló (indigó) papírral együtt 1 korona.

ÉRTESSITŐ CSÉPLÉSRŐL

keskeny alaku, két-két egyenlő szövegű lappal, melyekből egyik kitéphető, kék másoló (indigó) papírral együtt .. 1 kor. 60 fill.

a "Patria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság, Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz. (Köztelek).

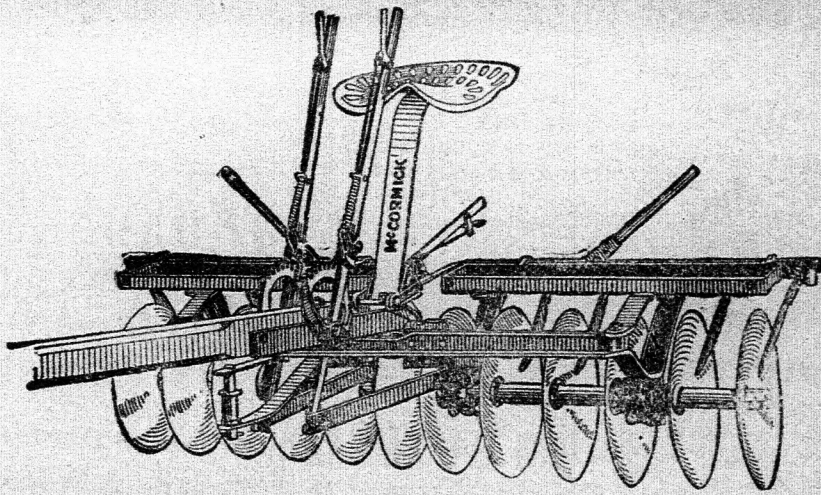

"OHIO" EREDETI AMERIKAI tengeriszar-téppő,

zöldtakarmányaprító- és szalmaszecskázógép a takarmányinség legbiztosabb leküzdője.

Mc CORMICK tárcsásborona tarlóhántásra, vetőszántásra, rögapritásra stb. stb.

a gazda leghálásabb talajmívelő eszköze.

Mc CORMICK Harvesting Machine Company, Chicago U. S. A.
Igazgatósága és főraktára: Budapest, V., Alkotmány-utca 12. szám.
J. E. KNECHT, igazgató.

Föld...
Dij...
A Ma...
IX. U...
figyel...
állást...
hol gaz...
zobb A...
gyerve...
Az ill...
osztón...
gatók...
látra m...
tot ajk...
as ill...
solat...
sábr...
mag...
Tisz...
birtok...
kat, ho...
sek bet...
írott a...
köz...
igény...
kezel...
A H. Sz...
Orszá...
Betöl
A kuruc...
október...
és 100...
fűtés, v...
másolat...
küldet...
megye...
Irnokot...
reke...
tal em...
bizony...
vissza...
czimre...
Jav...
lítás...
korona...
Kulesár,
gyobb...
ideig...
l-re...
nyitv...
lato...
nek...
czimre...
p. Hont...
Gazdasági
pes, ki...
ságb...
azon...
100...
Vidék...
Schwar...
Budape...
Gazdasági
korlat...
reknél...
hova...
másol...
szept...
Kezdő...
teljes...
Kertész
nős...
re...
rona...
nyitv...
cins...
Budape...
Korcsok
szep...
nőlen...
a mag...
bíró...
előny...
ellát...
ezen...
küldj...
vány...
fődir...
Turóc...
Majorosgazda
üres...
jó bi...
nek...
fizet...
sével...
Pettend...
Október
1-1...
lára...
izr...
latal...
nyitv...
küldet...
sága...
Egerl...
érend...

